

KURUM İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Kurum İç Değerlendirme Raporu

1. KURUMSAL BİLGİLER

1) Kurum Hakkında Bilgiler

Kalite Komisyonu Başkanı:
Prof.Dr. Mustafa Verşan Kök, Rektör
Orta Doğu Teknik Üniversitesi,
Üniversiteler Mahallesi,
Dumlupınar Bulvarı No. 1
06800 Çankaya Ankara/TÜRKİYE
Telefon: (312) 210 2000
E-posta: rektor@metu.edu.tr

Rektörün bulunmadığı zamanlarda Komisyona başkanlık eden Rektör Yardımcısı:
Prof.Dr. Gülser Köksal
Orta Doğu Teknik Üniversitesi,
Üniversiteler Mahallesi,
Dumlupınar Bulvarı No. 1
06800 Çankaya Ankara/TÜRKİYE
Telefon: (312) 210 4144
E-posta: koksal@metu.edu.tr

2017-18 Güz dönemi itibarıyla, Ankara ve Erdemli Yerleşkelerinde öğrenim gören öğrencilerin toplam sayısı geçen yıla göre 160 artarak 27.455 olmuştur. Yabancı uyruklu öğrenci sayısı (1.461) 241, hazırlık öğrenci sayısı (3.301) 112 düşmüş, lisans ve hazırlık toplam öğrenci sayısı (18.258) 200, yüksek lisans öğrenci sayısı (5014) ise 44 artmıştır. Buna ek olarak Bilimsel Hazırlık aşamasında 234 ve özel öğrenci statüsünde 635 lisansüstü öğrenci bulunmaktadır.

Doktora öğrenci sayısı 34 azalarak 3242'ye düşmüştür. Öte yandan, lisans mezun sayısı 50 artarak 2560'a, yüksek lisans mezun sayısı 117 artarak 607'ye, doktora mezun sayısı ise 45 artarak 227'ye yükselmiştir. Kuzey Kıbrıs Kampüsünde (KKK) kayıtlı 3110 öğrenci de dahil olmak üzere toplam öğrenci sayısı 30565'e yükselmiştir.

Öte yandan, yüksek lisans ve doktora öğrenci sayısı son on yıl içinde (karşılaştırma amacıyla KKK hariç, bilimsel hazırlık öğrencileri dahil) %32 artış göstererek 6435'ten 8490'a ulaşmıştır. Bu dönemde, özellikle yüksek lisans ve doktora öğrenci sayısındaki artış oldukça önemlidir. Araştırma üniversitesi olma planı çerçevesinde son 10 yılda, doktora öğrenci sayısı %42 artırılmıştır. Ancak öğretim üyesi başına yıllık doktora mezun sayısında (0,25) henüz bir artış olmamıştır. Üniversitemizde geçen yıla göre öğretim üyesi sayısı 19 artarak 773'e ulaşmıştır. Buna eklenen sözleşmeli statüdeki yabancı uyruklu öğretim üyesi sayısı ise düşük düzeylerde seyretmektedir: 2017'de bu sayı 2 düşüşle 44 olmuştur. Öğretim görevlisi ve okutman sayısı 17 azalarak 347'ye düşmüş, araştırma görevlisi ise 66 azalarak 633 olmuştur. 35. Madde Araştırma Görevlisi (ÖYP dahil) sayısında 92 azalış gerçekleşerek bu sayı 331'e inmiştir. Uzman sayısı son üç yılda değişmemiş 98'de kalmıştır. Diğerleri ile birlikte toplam akademik personel sayımız 158 azalarak 2226'ya, idari personel sayımız ise geçen yıla göre 40 azalarak 1687'ye inmiştir.

Fen Bilimleri Enstitüsüne bağlı, Fen Bilimleri Eğitimi yüksek lisans programı ve Matematik Eğitimi yüksek lisans programları açıldıktan sonra yüksek lisans program sayısı toplam 105 olmuştur. 2017 yılında, ayrıca Fen Bilimleri Eğitimi, Matematik Eğitimi ve Okul Öncesi Eğitimi doktora programları açılmıştır.

2017 yılında Üniversitemizin eğitim alanında, Stratejik Plan'ın uygulanması aşamasında katılımçılık ve temsil yeteneklerini göstererek oluşturduğu Eğitim Planlama, İzleme ve Değerlendirme (EPİD) Kurulu ve Çalışma Grupları kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır.

Mayıs 2016'da kurulmuş olan Tasarım ve Yenilik Atölyesi, 21 Haziran 2017 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikle Tasarım ve Önmodelleme Uygulama ve Araştırma Merkezi (Tasarım Fabrikası) olarak Rektörlüğe bağlı bir merkeze dönüşmüştür. Ayrıca Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenen ENDAM projesi ile kurulan altyapının Uygulama ve Araştırma Merkezine dönüşmesi ve Ekosistem Uygulama ve Araştırma Merkezi kurulması için Senato kararı alınmış ve YÖK başvurusu yapılmıştır.

ODTÜ'deki tematik araştırma merkezlerinden MEMS, 6550 sayılı kanun kapsamına alınmış, 2017 yılında yeterlik değerlendirme süreci tamamlanmış ve 2018 yılı başında tüzel kişilik kazanmıştır. Ayrıca 2017 yılı sonunda ilgili kanun kapsamında yeterlik almaya aday olarak GÜNAM da önerilmiştir.

Geçen yıla göre öğretim üyesi başına daha fazla sayıda ve bütçe ile dış destekli proje tamamlanmıştır. Ancak devam eden dış destekli projelerin ortalama bütçesinde, Kalkınma Bakanlığı destekli projelere rağmen, TÜBİTAK'ın 2016 yılında tek çağrıya çıkmış olması sebebiyle beklendiği üzere azalma olmuştur. Devam eden uluslararası işbirlikli projelerin öğretim üyesi başına toplam bütçesi artmıştır. Öte yandan, öğretim üyesi başına tamamlanan ve devam eden kontratlı proje sayılarında düşüş olmuştur. 2017 yılı içinde gerçekleşen harcama kayıtları temel alındığında ise 2016 yılına göre araştırma gelirlerinin toplam gelirlerdeki payı 0,25'ten 0,18'e düşmüştür.

Faal olan öğretim üyesi şirketi sayısı ise hedeflenen değerin de ötesinde artmıştır. Öğretim üyesi başına yıllık ulusal ve uluslararası patent sayılarında kayda değer bir değişiklik gözlenmemiştir.

2017 yılında yayın başına etki faktörünün ve öğretim üyesi başına atıflarının arttığı gözlenmiştir. (Bilimsel yayın puanı 2.26'dan 2.70'e, atıf puanı ise 39.01'den 40.52'ye yükselmiştir.)

Sürekli eğitim kapsamındaki seminerlere katılan kişilerin sayısı artmış olmasına rağmen toplam seminer saatinde bir miktar azalma olmuştur. Sosyal sorumluluk kapsamında SEM eğitim projelerinin yanı sıra bir Bilimin Ev Hali ile çeşitli Toplum Bilim Merkezi etkinlikleri ve ayrıca çeşitli illerde Bilim Kafe etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Öğrenci toplulukları tarafında ise 1600'ü aşkın etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Kalite güvence ve yönetim sistemi iyileştirme kapsamında Üniversitemiz 2017 yılı sonunda YÖK dış değerlendirme sürecinden geçmiş, Kalite Komisyonumuz Kalite Yönetim Rehberinin ilk taslağını yayınlamış, iç ve dış değerlendirme süreçlerini desteklemek üzere bir bilgisayar destekli veri toplama ve raporlama altyapısının geliştirilmesi çalışmaları başlatılmıştır.

Yapımına 2018 yılında başlanan yeni derslik binası ile yapımına başlanacak olan yeni Kafeterya ve Kütüphane Çalışma binalarının ön hazırlıkları 2017 yılı içinde sürdürülmüştür. Tamamı bağış yoluyla finanse edilecek bu binalar için yürütülen çalışmaların yanı sıra AdımODTÜ yoluyla altyapı yenilemek ve çeşitli projelere destek sağlamak amacıyla da bağış toplanmıştır. Ayrıca, ODTÜ Sanat 18 etkinlikleri kapsamında, 2017 yılında da sanatseverlere zengin bir içerik sunulmuş, yanı sıra üniversiteye bağış toplanmıştır.

Yürürlüğe giren 2018-2022 Stratejik Plan'mızda belirtildiği gibi üniversitemizin misyonu,

"Toplum, insanlık ve doğa için, evrensel değerler çerçevesinde, yaratıcı ve eleştirel düşünmeyi, yenilikçiliği ve liderliği besleyerek mükemmellik düzeyinde araştırma yapmak, eğitim vermek ve topluma hizmet etmektir."

Üniversitemizin vizyonu ise

"Uluslararası düzeyde öncü, bölgesini ve dünyayı dönüştüren bir üniversite"

olmaktadır.

Araştırma, eğitim ve topluma hizmet sorumluluklarımızı yerine getirirken benimsemiş olduğumuz etik ilkeler ve ODTÜ Değerleri (<http://www.metu.edu.tr/tr/etik-ilkeler-temel-degerler>) üniversitemizin çalışmalarında rehber olmaktadır.

2018-2022 Stratejik Plan'mızda dört temel öncelik doğrultusunda 59 hedefimiz bulunmaktadır. Bu öncelikler, (1) Bütüncül Yaklaşım, (2) İşbirliği ve Etkileşim, (3) Temeli Güçlendirme ve (4) Kaynakları Güçlendirme'dir. Özetle hedeflerimiz, disiplinlerarası araştırma ve eğitimin güçlendirilmesini öngören bütüncül bir bakış açısıyla, üniversitenin iç ve dış paydaşları arasında işbirliği ve etkileşimin; özellikle kamu-sanayi-üniversite işbirliklerinin artırılması, ülkemizin ve bölgemizin temel sorunlarının çözümüne yönelik çalışmalar yapılmasıdır. Bu çalışmaların sağlıklı ve sürdürülebilir olarak yürütülebilmesi için

eğitim ve araştırmaya yönelik bilgi, insan ve finansal kaynaklar ile fiziksel altyapıların güçlendirilmesi ve etkin kullanılabilmesine önem verilmiştir.

Üniversitemizde eğitim-öğretim hizmeti sunan birimlere ilişkin 2016 yılındaki raporda verilen bilgiler halen geçerlidir. Bu kapsamda 2017 yılında lisansüstünde 3 yeni doktora programı ve 2 yeni yüksek lisans programı başlatılmıştır. Mevcut programların iyileştirilmesine yönelik de bazı çalışmalar bulunmaktadır.

2017 yılı itibarıyla üniversitemizin eğitim-öğretim hizmeti sunan akademik birimlerin altında yer alan programlar şu şekildedir:

- Ankara kampüsünde 5 fakülte altında toplam 41 lisans programı, 105 yüksek lisans ve 70 doktora programı ile 48 disiplinlerarası program (<http://www.metu.edu.tr/tr/lisans-programlari>),
- Kuzey Kıbrıs kampüsünde 15 lisans programı ve 3 yüksek lisans programı,
- Erdemli kampüsünde 4 anabilim dalında lisansüstü program,
- Uluslararası ortak yüksek lisans program sayısı 5 ve doktora programı sayısı 13,
- Tezsiz yüksek lisans (27) ve İkinci Öğretim tezsiz programlarına (18) bakıldığında, eğitim veren toplam program sayısı 45 (<http://www.metu.edu.tr/tr/lisansustu-programlar>).

Üniversitemizde yukarıda belirtilen akademik birimlerin yanı sıra öğrencilerimize ve öğretim üyelerimize, eğitim-öğretim hizmetlerinde destek veren birimler 2016 KİDR'da açıklanmıştır. Bu birimlere, 2018 yılının başında kurulan Öğrenci Dekanlığı eklenmiştir.

Üniversitemizde ilgili Rektör Yardımcısı koordinasyonunda eğitim-öğretimle ilgili olarak yeni oluşturulan Eğitim Planlama, İzleme ve Değerlendirme (EPİD) Kurulu tarafından çalışmalar başlatılmıştır. Bu Kurulun alt çalışma gruplarının faaliyetlerine örnek olarak lisans eğitimi sırasında verilen temel eğitim (servis) dersleri ve seçmeli derslerin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Lisansüstü eğitim yapan disiplinlerarası programların etkinlikleri izlenmekte ve daha etkin çalışabilmeleri için değerlendirmeler yürütülmektedir. Ayrıca öğrencilerimizin İngilizce altyapılarını geliştirmek, etkili iletişim becerilerini kuvvetlendirmek için YDYO tarafından faaliyetler yürütülmektedir. Temel İngilizce Bölümünün müfredatında değişiklikler ve İngilizce Yeterlik Sınavında (İYS) iyileştirmeler yapılmıştır.

Üniversitemizde araştırma-geliştirme faaliyetleri akademik birimler ve enstitüler merkezinde olmak üzere ilgili aşağıdaki destek birimleri ile eşgüdümlü olarak devam etmektedir.

- ODTÜ Proje Destek Ofisi (PDO) (<http://www.pdo.metu.edu.tr>)
- ODTÜ Proje Geliştirme Ofisi
- ODTÜ Proje Yürütme Ofisi
- ODTÜ Teknokent Proje Yönetim ve Danışmanlık Ofisi (TPO)
- ODTÜ Teknoloji Transfer Ofisi (TTO)
- BAP Koordinasyon Birimi (<http://bap.metu.edu.tr>)

Proje Destek Ofisi, uluslararası ve ulusal kurumların desteklediği Ar-Ge projelerinin Üniversitemizde yaygınlaştırılması için çalışmakta ve araştırmacılara başvuru, yürütme ve denetim aşamalarında destek olmaktadır.

Proje Geliştirme Ofisi, Üniversitenin önceliklerini belirleme ve bu alanlarda strateji belgeleri hazırlama görevini de üstlenmekte, ayrıca Rektörlüğe bağlı araştırma ve uygulama merkezlerinin faaliyetlerine destek olmaktadır. Bilimsel Araştırma Projeleri, Kalkınma Bakanlığı Projeleri, Merkezler için İşbirliği Geliştirme Programı (MİGEP) (<http://ak.metu.edu.tr/migep>), Savunma Sanayii için Araştırmacı Yetiştirme Programı (SAYP) (<http://ak.metu.edu.tr/sayp>), Merkezler Koordinatörlüğü, TeknoTez (Teknokent şirketleri ile ortak tez yürütülmesi için destek programı <http://www.metu.edu.tr/researchers>) bu ofisin çalışma alanlarıdır.

Proje Yürütme Ofisi nde ÖYP birimi, ÖYP Bütçe birimi ve DOSAP birimi bulunmaktadır. ÖYP birimi, programın ODTÜ'deki işleyişinden sorumludur. ÖYP adaylarının atama işlemleri ilgili daire başkanlıkları tarafından yapılmakta, ÖYP birimi tarafından koordine edilmektedir.

BAP *Koordinasyon Birimi*, 2017 yılı Rektörlüğe bağlı bir birim olarak örgütlenmiştir. Yeni yapılanma modeli, üst yönetim ile doğrudan koordinasyon, daha hızlı karar alma, düzenli bilgi akışı ve etkin denetimi sağlanmaktadır.

ODTÜ Teknokent

2017 yılı sonunda ODTÜ TEKNOKENT bir önceki yıla kıyasla aşağıda belirtilen alanlarda ilerleme eğiliminde olmuştur. Yapılan tüm faaliyetler ve elde edilen sonuçlar Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından değerlendirilmiş; ODTÜ TEKNOKENT, üst üste 6'ncı kez en başarılı Teknoloji Geliştirme Bölgesi olarak tescillenmiştir. Bu kapsamda,

- Ar-Ge çalışması yürüten firma sayısı 332'den 356'ya yükselmiş ve 2017 yılı içerisinde ODTÜ TEKNOKENT'e 144 yeni firma başvuru yapmış, bu firmaların 24 tanesi hakem değerlendirmesine girmiş, 5'i koşullu olmak üzere toplam 22 firma kabul edilmiştir.

- 2017 yılında üniversite sanayi işbirliği ve teknoloji transferi konularına ağırlık verilmiş; Teknokent firmalarının ODTÜ ile yapmakta olduğu işbirliklerinin yaygınlaşmasına ve derinleştirilmesine odaklanılmıştır. 2017 yılı içinde Teknokent firmaları ile ODTÜ arasında işbirliği başlatılmış olup, 21 bölüm, 4 araştırma merkezi ve 101 öğretim elamanı ile 98 yeni proje ve 144 sözleşme gerçekleştirilmiştir.

- ODTÜ öğretim üyeleri ile ODTÜ TEKNOKENT firmaları tarafından yürütülen ortak Ar-Ge projesi sayısı 2016 yılında 1300 iken 2017 yılında 1.370'ye geçmiş ve bu çalışmalara 46 bölümden 674 öğretim elamanı katılmıştır.

- Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) kapsamında, 2017 yılı içinde alınan ulusal ve uluslararası patent sayısı 17, gerçekleştirilen ulusal ve uluslararası patent başvurusu 36'dır. 2017 sonu itibarı ile başvurusu yapılan toplam ulusal ve uluslararası patent başvurusu sayısı 2016 yılında 230'dan 339'a yükselmiş, 44 ulusal (2016 yılında 37), 132 (2016 yılında 116) uluslararası olmak üzere 176 patent belgesi alınmıştır. Portföyde yer alan 10 buluş için ticarileşme amaçlı anlaşmalar yapılmış, bunlar arasında 8 buluş doğrudan ilgili firmalara lisanslanırken, 2 buluş için ise geliştirme amaçlı işbirliği anlaşmaları imzalanmıştır. ÜSİ faaliyetleri kapsamında ise, TTO Proje yürütücülüğünde 2017 yılı içerisinde 1.707.394,57 TL bedelli 9 proje imzalanmıştır.

- Bölgeden yapılan teknoloji ihracatı 2017 yılı için 180 milyon \$ seviyesinde olup, bölgedeki Ar-Ge çalışmalardan elde edilen kümülatif ihracat geliri 1,2 Milyar \$'ı, yurtdışı gelir ise 13 milyar TL'yi geçmiştir.

- Teknokent Savunma Sanayi Kümelenmesi (TSSK) kapsamında TSSK ile HAB, HUKD ve SAHA İstanbul arasında işbirliği protokolleri imzalanmıştır. ODTÜ TEKNOKENT Yönetim A.Ş ile STM A.Ş. arasında ise akademi eğitimleri hizmeti verilmesi adına işbirliği protokolü imzalanmıştır.

- ODTÜ TEKNOKENT Bilişim ve Telekomünikasyon Kümelenmesi (T-ICT) kapsamında 2016 yılında hız kazanan çalışmalar 2017 yılında da devam etmiştir. T.C Ekonomi Bakanlığı UR-GE ve 2015/8 tebliğ kapsamlarında ticaret heyetleri organize edilmiştir.

- ODTÜ TEKNOKENT İleri Sağlık Teknolojileri Kümelenmesi (T-HEALTH)'nin kuruluşu 2017 yılında tamamlanmış ve Ankara Kalkınma Ajansı'nın verdiği destekle "ODTÜ TEKNOKENT İleri Sağlık Teknolojileri Hızlandırma Altyapısı ve Mekanizmaları için Analiz ve Fizibilite Çalışması" projesi yılın ilk yarısında gerçekleştirilmiştir. Kümelenme çalışmaları ve sanayi işbirliği faaliyetleri kapsamında bölgede yer alan firmalar arasında 2017 yılında 100'ün üzerinde yeni işbirliği başlatılmıştır. Kamu kurumları ile 30'un üzerinde yeni işbirliği yapılmış olup bölge dışı sanayi kuruluşları ve diğer kuruluşlar ile 2017 yılında işbirliği

yapılan proje sayısı 123 olarak gerçekleşmiştir.

- Kuluçka Merkezlerinde 2017 yılında 114 şirket desteklenmiş olup, bunlardan 69 tanesi 2017 yılında kurulmuştur.

- ATOM kapsamında 2017 yılında 48 geliştiricinin oluşturduğu 15 grup desteklenmiştir. Bu gruplar 52 oyun geliştirmiştir. Merkezin en önemli etkinliklerinden biri olan Global Game Jam, 2017 yılında dokuzuncu kez düzenlenmiş ve 195 kişinin katılımıyla dünya çapında en yoğun katılımlı GGJ merkezleri arasına girmiş ve 50'nin üzerinde oyun geliştirilmiştir.

- 2017 yılında TÜBİTAK 1601 Destek Programı kapsamında yürütülmekte olan T-BİGG programına 1507 iş fikri başvurusu alınmış ve ilk döneme ait eğitim ve mentorluk süreci başarıyla tamamlanmıştır. Bu süreçte 413 takım eğitim alırken, 267 iş planı hazırlanmış, 52 iş planı TÜBİTAK'a gönderilmiş ve bunlardan 36'sı desteklenmeye uygun bulunmuştur.

- Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen Erasmus for Young Entrepreneurs (EYE) Programı başarılı bir şekilde yürütülmüştür. Bu program sayesinde, tecrübe paylaşımı sağlanmış, girişimcilik ekosisteminin gelişmesine katkıda bulunulmuştur. İş fikri sahibi ve kendi işletmesini yeni kurmuş olan 27 girişimci EYE kapsamında Avrupa Birliği üyesi ülkelerdeki girişimcilerden eksikliklerini gidermek üzere bilgi edinirken Avrupa pazarlarına açılma fırsatı yakalamışlardır.

- Teknokent Proje Yönetim ve Danışmanlık Ofisi'nin akademisyen ve firmalara sunduğu hizmetler kapsamında, 2017 sonu itibarıyla başvuru aşamasında destek verilen proje sayısı 156'ya yükselmiş, kabul olan projelerden yürütme desteği verdiği AB projesi sayısı 61'e ulaşmış ve yürüttüğü projelerin toplam bütçesi 13 Milyon Avro'yu aşmıştır.

- ODTÜ TEKNOKENT Yönetim A.Ş. tarafından yürütülen proje sayısı, Avrupa Komisyon'undan alınan EEN-Inno SMEs (Enhancing the innovation management capacity of SMEs through the Enterprise Europe Network), EEN Anatolia (Enterprise Europe Network Anatolia), IPEYE2 (International Project Erasmus for Young Entrepreneurs) ve TÜBİTAK tarafından fonlanan TeknoMENTORS ve TeknoSTART projeleri ile 28'e çıkmıştır.

- ODTÜ TEKNOKENT firmalarının uluslararası işbirliğini geliştirmek amacıyla, Enterprise Europe Network çerçevesinde yürütülen EEN Anatolia Projesi kapsamında firmaların uluslararası işbirliği yapması amacıyla 8 uluslararası etkinlik düzenlenmiştir. Bu faaliyetler neticesinde 7 firmanın uluslararası işbirliği yapması sağlanmıştır. 2017 yılında Teknokent firmalarının toplam uluslararası işbirliği sayısı ise 100'e ulaşmıştır.

ODTÜ TEKNOKENT ile ilgili detaylı bilgiye <http://www.odtuteknokent.com.tr> adresinden ulaşılabilir.

Tablo A5. ODTÜ TEKNOKENT Firmalarının ODTÜ İle İşbirliği-2017

Dönem	İş Birliği Yapılan Bölüm ve Araştırma Merkezi Sayısı	İş Birliği Yapılan Öğretim Elemanı Sayısı	Başlatılan Proje Sayısı	İmzalanan Sözleşme Sayısı
2017	21 bölüm ve 4 araştırma merkezi	101	98	144
2002-2017	38 bölüm ve 8 araştırma merkezi	677	1504	2430

26-29 Kasım 2017 tarihleri arasında üniversitemiz ilk YÖK Kurumsal Dış Değerlendirmesinden geçmiştir. 2017 sonunda tarafımıza iletilen Kurum Geri Bildirim Raporu (KGBR)'nda eğitim-öğretim, araştırma ve geliştirme, yönetim sistemi ve kalite güvence sistemi başlıkları altında çeşitli iyileştirme önerileri belirtilmiştir. Bunlar, yönetim, destek birimleri ve kurumun geneli ile paylaşılmıştır. Öneriler doğrultusunda sürdürülen iyileştirme etkinlikleri aşağıda özetlenmiştir.

Eğitim – Öğretim:

- Program kazanımları, TYYÇ uyumu, ortak kazanımlar, ders öğrenme kazanımları, paydaş görüşleri konularının iyileştirilmesi: Program kazanımları, TYYÇ uyumu, ortak kazanımlar lisans ve lisansüstü programlar için oluşturulmuş durumdadır. Program kazanımlarının programlar temelinde takibine yönelik çalışmalar planlanmaktadır.
- AKTS kredilerinin tüm programları kapsamı, öğrenci iş yükü takibi; staj: AKTS kredilerinin program temelinde tanımlanması yapılmıştır.
- Müfredat yapısı, seçmeli dersler, sosyal ve kültürel derinlik konularının iyileştirilmesi: Yukarıda da bahsedildiği gibi programların altyapısını güçlendirmek için ve öğrencilerin sosyal ve kültürel derinliklerini geliştirmeye yönelik seçmeli dersler, servis dersler ve fakültelerin çekirdek programları konusunda EPİD tarafından çalışmalar başlatılmıştır.
- Öğretim yöntemleri (aktif, etkileşimli); pedagojik destek, rehberlik verme; eğitim teşvik fonu oluşturma; yükselmede eğitim bileşeni konularının iyileştirilmesi: EPİD tarafından yürütülen çalışmalardan biri öğretim elemanlarının pedagojik farkındalığının artırılması, bir diğeri ise eğitim teknolojilerinin geliştirilmesi ve etkileşimli öğretimin üniversitemizdeki uygulamalarının iyileştirilmesi hakkındadır. Ayrıca kullanılmakta olan öğrenci ders değerlendirme anketlerinin daha yararlı ve etkili bir şekilde kullanılabilmesi için anketlerin içeriğinin terfilerde vb. kullanımının yeniden değerlendirilmesine ilişkin çalışmalar başlatılmıştır.
- Önceki öğrenmenin tanınması konusunda çalışılması: Bu konuda üniversitemizde mevcut durumda İngilizce altyapısı hakkında uygulanmakta olan önceki öğrenmenin tanınması deneyiminden yararlanarak Matematik dersleri hakkında bir değerlendirme çalışması Mühendislik Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi işbirliği ile başlatılmıştır.
- Mezun izleme sisteminin geliştirilmesi: Mezunlar ile iletişimin güçlendirilmesi ve mezunları izlemeye yönelik bir ağ sistemi olan ODTÜM devreye alınmıştır. (<https://mezun.metu.edu.tr/odtum>)

Araştırma ve Geliştirme:

- Kurumun araştırma politikası, stratejisi ve hedeflerinin geliştirilmesi, bilinirliğinin ve sürekliliğinin sağlanması: Kurumsal AR-GE politikaları, hedefleri ve öncelikleri hakkında bilinirliğin ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla Araştırma Bilgi Günleri'ni her yıl düzenlemeye ve her yıl düzenlenen AGEP'e katkı vermeye devam edilmiştir.
- Araştırma destek birimlerinin bütüncül ve hiyerarşik bir yapıda yönetilmesi: Bu kapsamda araştırma destek hizmetleri yazılım altyapısını güçlendirmek üzere girişimlerde bulunulmuştur. Özellikle BAP süreçleri değişen mevzuata göre yeniden yapılandırılmaktadır. Araştırma Ekosistemi Birim Stratejik Planı bütün araştırma destek birimlerinin ortak çalışması ile geliştirilmektedir.
- Doktora programı mezun sayılarının yükseltilmesi: Bunlarla ilgili hem eğitim hem de araştırma yönetimi kapsamında temel sorunların belirlenmesi önemli ölçüde tamamlanmıştır. İyileştirme önerileri geliştirilmektedir.

Yönetim Sistemi ve Kurumsal Karar Alma Süreci:

- Görev tanımları ve iş akış süreçlerinin iyileştirilmesi: Ekim 2017'den beri beş idari birimde (Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Yapı İşleri Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Döner Sermaye Müdürlüğü, BAP Koordinatörlüğü) görev tanımları ve iş akışlarının iyileştirilmesi için ISO 9001:2015 standardına uyumlu olarak çalışmalar devam etmektedir.
- İç ve dış paydaşların geri bildirim mekanizmalarının / platformlarının zenginleştirilmesi: İç ve dış paydaşların geri bildirim mekanizmalarına memnuniyet anketleri, odak grupları, danışma kurulları gibi mekanizmaların eklenmesi için çalışmalar devam etmektedir.
- Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik yöntemlerinin iyileştirilmesi: Üniversitenin sosyal medya hesapları ve internet sayfası kamuoyunu çeşitli konularda bilgilendirmek üzere kullanılmaktadır. Yakın zamanda "**basında.odtü**" adı altında bir sayfa oluşturulmuş ve bu sayfa üzerinden basında çıkan ODTÜ haberleri, basın büromuz tarafından hazırlanmış haberler, ODTÜ'lü öğretim elemanlarımıza ve mezunlarımıza ait podcast (ses) dosyaları ve geri bildirim kısımları yer almaktadır. Ayrıca Web sayfalarının kolay erişilebilir ve kullanılabilir olması için çalışmalar başlatılmıştır.
- Bütünlük bilgi sisteminin tamamlanması: Bütünlük Bilgi Sistemini tamamlamak üzere önemli adımlar atılmıştır. Öğrenci portalinin bütünlük yapıya

kavuşması, iç ve dış kaynaklı projelerin yönetimi ile akademik ve idari veri ile performans yönetim sistemlerinin birbiri ile etkileşimli bir yapıda ve ihtiyaçlara uygun olarak yeniden temin edilmesi ve kuruluşu süreci başlatılmıştır. BBS yapısında veri alışveriş mekanizmaları incelenmiş, öncelikli bütünleştirme gereksinimleri doğrultusunda Web servislerinin yazılımı için çalışmalar başlatılmıştır.

Kalite Güvencesi Sistemi:

- Kalite güvence politikası, mekanizmaları ve süreçlerinin tanımlanması, sürekliliğinin sağlanması: Kalite Komisyonu Ekim 2017’de, önerilen kapsamda, Kalite Yönetimi Rehberi’nin ilk sürümünü yayımlamıştır (EK 1). Bu rehber zaman içinde daha da geliştirilecektir.
- PUKÖ döngüsünün tüm katmanlara/İlgili paydaşlara (Rektör’den öğrenciye kadar) yansımaları ve tüm faaliyetleri (eğitim, araştırma, topluma hizmet) kapsamı: Kalite Komisyonu Avrupa Standartları ve Klavuzundan da yararlanarak standartlar oluşturmaya devam etmektedir.
- Kurumsal temel performans göstergelerinin tanımlanması: Üniversitenin temel performans göstergeleri, KİDR ve KGBR gibi kaynaklarda kullanılan temel göstergeleri dikkate alarak, Kalite Komisyonunun alt çalışma grubu tarafından belirlenmiş ve yönetimin görüşüne sunulmuştur. Bu göstergeler ile Stratejik Plan’da ve sıralama ile endeks sistemlerinde yer alan göstergelerin hesaplanması ve raporlanması için özel bir yazılım platformu geliştirilmektedir.
- Kalite Komisyonunun varlığı ve tüm değerlendirme süreçleri fırsatlarının kullanılması: Kalite Komisyonu yeniden yapılanarak izleme ve değerlendirme etkinliklerini sürdürmektedir.

Kanıtlar

- [EK 1.ODTU_Kalite_Yonetim_Rehberi_Surum1.2.docx](#)

2. KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

1) Kurumun misyon, vizyon, stratejik hedefleri ve performans göstergelerini belirlemek, izlemek ve iyileştirmek üzere kullandığı tanımlı bir süreç bulunmalıdır.

2018-2022 Stratejik Planı hazırlık sürecinde üniversitemizin mevcut misyon, vizyon ve değerleri gözden geçirilmiş ve bunların değişen koşulları, kurumun önceliklerini ve kültürünü daha iyi yansıtmaları amacıyla farklı ölçeklerde Üniversite Stratejik Planlama Kurulu ve Stratejik Planlama Alan Komisyonları ile çalışmalar ve geniş paydaş katılımlı konferanslar düzenlenmiştir. Süreç boyunca çeşitli yollarla iç ve dış paydaşların görüşlerine başvurulmuş, sürecin her aşamasında toplanan veriler ve çalışmaların çıktıları sp.metu.edu.tr adresinden kurum şifresi ile erişilen bir ortamda paylaşılmıştır. Sonuçta ortaya konulan misyon, vizyon ve hedefler ile öncelikler ve tercihler konusunda stratejik planlama sürecine aktif katılan, birimlerarası ve paydaş katılımlı kurul ve komisyonların yanı sıra Fakülte/Enstitü/Yükseköğretim ve Bölümlerden sağlanan geribildirimler doğrultusunda ulaşılan son taslakların Üniversite Yönetim Kurulu ve Senato’da onaylanması yoluyla Üniversitenin paydaşlarının benimsediği bir Stratejik Plan elde edilmeye çalışılmıştır.

2018-2022 Stratejik Planı’nın geliştirilmesi çalışmaları kapsamında kapsamlı ve geniş paydaş katılımlı bir durum değerlendirmesi yapılmış; misyon ve vizyon, bu bulguları dikkate alarak iç ve dış paydaşlarımızın gelecek öngörütleriyle birlikte belirlenmiştir. Daha sonra misyon ve vizyonun ışığında Üniversitemizin stratejik öncelikleri ortaya konulmuş; bunlar doğrultusunda amaçlar, hedefler ve bu hedeflere erişimi sağlayacak stratejiler belirlenmiştir. Bu nedenle söz konusu stratejiler ve hedefler misyon ve vizyon ile yakından ilişkilidir.

ODTÜ, bir üniversitenin temel görevleri olan eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve toplumsal hizmetin tümünü, misyon ifadesinde de belirttiği gibi önemsemektedir. Eylül 2017’de üniversitelerde “Miyon Farklaşması ve İhtisaslaşma Projesi” kapsamında Araştırma Üniversitesi olarak belirlenmiş olan üniversitemiz, güçlü araştırma ve geliştirme kültürü ile altyapısını, eğitime bütünleşik olarak sürdürmeyi ve geliştirmeyi öncelikli bir gereksinim olarak görmektedir. Hem ulusal hem de uluslararası düzeyde zorlu problemlere temel ve uygulamalı araştırmalar yoluyla çözüm getirmek ve yenilik Üniversitemizin önemli amaçlarından. Üniversitemiz bu amaçlar doğrultusunda doktora mezunlarını, ulusal ve uluslararası ve dış destekli araştırma projelerini, etkili yayınlarını, patentlerini ve diğer araştırma ürünlerini daha artırarak hedeflediği düzeylere erişmek için çalışmalarını sürdürmektedir.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, fakülte ve bölümlerinin kendilerine ait idari ve eğitim mekânları bulunmakla beraber, özellikle servis dersi niteliğindeki derslere yönelik olarak paylaşımlı derslik kullanımını uygulamaya da başlamıştır. Örneğin, birinci sınıf ortak dersleri (Matematik, Türkçe, İngilizce, İnkılap Tarihi gibi) üniversitenin çeşitli binalarında elverişli salon ve sınıflarda gerçekleştirilmektedir. Üniversitenin artan nüfusunun derslik gereksinimini yönelik olarak, ortak kullanım anlayışının benimsendiği bir planlama yapılmaktadır. Derslerin ve sınavların mekânlara atanması amacıyla ÖİDB tarafından bir yazılım kullanılmaktadır.

Bunların dışında Kütüphane, Yemekhane ve Kültür ve Kongre Binası tüm mensup ve öğrencilerimizin ortak kullanımına yönelik mekânlardır ve kullanımı için ön rezervasyon yapılmakta ve talep sırasına göre mekânlar tahsis edilmektedir. Mekansal kaynakların daha dengeli ve etkin paylaşımının yapılabilmesi için iyileştirme çalışmaları planlanmaktadır.

Finansal kaynaklar konusunda ise Orta Vadeli Mali Plan ile Üniversitemize ayrılan bütçe kaynaklarının cari harcamalar bölümü Maliye Bakanlığı, yatırım harcamaları bölümü Kalkınma Bakanlığı ile yapılan görüşmeler sonucunda kesinleşmektedir. Kesinleşen Üniversitemiz Bütçesinin birimler arası dağılımında ihtiyaç ve performans temelli bir yaklaşım izlenmektedir. İhtiyaca yönelik olarak başta akademik birimin personel sayısı olmak üzere eğitim alanı, kapalı mekân alanı ve öğrenci sayısı dikkate alınmaktadır. Performansa dayalı bütçe tahsisinde ise kısmen akademik CV sisteminden elde edilen çeşitli performans kriterleri belli ağırlıklarla dikkate alınmaktadır.

Kurumun Kalite Yönetim Rehberi 1.2’de yer alan bir Kalite Politikası bulunmaktadır. Ancak 2017 Kurumsal Dış Değerlendirme sürecinde verilen geribildirimler ışığında Kalite Politikası, Kalite Komisyonu tarafından gözden geçirilmekte olup, Kalite Yönetim Rehberi 2.0’de yer almak üzere Üniversite Senatosu onayına sunulacaktır.

Madde 1.5’te belirtildiği üzere Kalite Yönetim Rehberi 2.0 kapsamında gözden geçirilen Kalite Politikası, Üniversite Senatosunun onayı alındıktan sonra Kurumsal Gelişim ve Planlama Ofisi (KGPO) web sitesinde Kalite Güvence Faaliyetleri web sayfasında <https://kgpo.metu.edu.tr/tr/kalite-guvence-faaliyetleri-0>) iç ve dış kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Kalite Politikası, ODTÜ kurum kültürü ve uygulamaları temel alınarak hazırlandığından kurumun halihazırdaki uygulamalarını da yansıtmaktadır. Kalite uygulamaları örnekleri olarak 1994 yılında Türkiye’de ABET tarafından ilk akredite edilen Mühendislik Fakültesi, 2016 yılında İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi tarafından EFQM’den alınan Kararlılık Belgesi, 2014 yılında akredite edilen Psikoloji Bölümü vâdâri birimlerimizde ve akademik laboratuvarlarımızda alından ISO 9001, ISO 27001 gibi kalite ve güvenlik standartlarına uyumluluğun belgeleri verilebilir.

Kurumun sürekli ve sistematik değerlendirme ile öğrenen bir kurum olma politikası kapsamında eğitim-öğretim (*dönem ortası ders değerlendirme, dönem sonu ders değerlendirme, öğrenci memnuniyet anketleri, öğrenci işleri süreç ekibi çalışmaları, EPİD etkinlikleri vb.*), araştırma (*akademik performansın izlenmesi ve artırılması kapsamında Proje Destek Ofisi ve TTO faaliyetleri, BAP koordinatörlüğü faaliyetleri, atama ve yükseltme kriterlerinin revizyonu vb.*), topluma hizmet (*Sürekli Eğitim Merkezi Dönem Arası Seminerleri, Toplum ve Bilim Merkezi faaliyetleri, Bilim Kafe faaliyetleri vb.*) ve kurumsal gelişim (yirmi yılı aşkın bir geçmişine sahip stratejik planlama faaliyetleri, KGPO faaliyetleri vb.) ile ilgili düzenli veri toplama, değerlendirme ve buna dayalı olarak sistem iyileştirme ve geliştirme çalışmaları örnek olarak gösterilebilir. Bir başka örnek uygulama, tüm çalışanların ve öğrencilerin kullanımına açık genel bir geribildirim formu

(<https://www.metu.edu.tr/tr/form/geribildirim-formu>) kanalıyla iyileştirme gereksinimleri ve önerileri hakkında sürekli bilgi toplama ve bu doğrultuda gerekli düzenlemelerin yapılmasıdır.

ODTÜ Kalite Politikası ağırlıklı olarak “standartlara uygunluk” ve bazı faaliyet alanlarında da “amaca uygunluk” bileşenlerini içerir. Üniversitemizin, misyon, vizyon, temel değerleri ve amaçları ile uluslararası standartlar (Avrupa Standartları (ENQA-European Standards and Guidelines), ISO standartları vb.), ABET gibi akreditasyon sistemleri, Bologna Süreci ve TYYÇ gibi ulusal standartlar kalite politikası konusunda yol göstericidir.

Stratejik Yönetim ile kalite yönetimi, Stratejik Planlama ve Kalite Komisyonundan sorumlu Rektör Yardımcısı koordinasyonunda yürütülmektedir. ODTÜ 2018-2022 Stratejik Plan’ında yer alan göstergelere ek olarak kurumun tüm faaliyet alanlarında etkin hizmet vermesini sağlayacak, sürekli iyileştirme ilkesi ışığında bu alanlardaki süreç ve çıktılarını izlenebilmesi için geniş bir gösterge seti tanımlanmakta olup verilerin sağlıklı toplanıp paylaşılacağı ve değerlendirilebileceği bir yapı üzerinde çalışmalar sürmektedir. ODTÜ Kurumsal Gelişim ve Planlama Ofisi (KGPO) bu amaca uygun olarak yeniden yapılandırılmakta olup, mevzuata göre Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yürütülmesi gereken stratejik yönetim faaliyetlerinden bazıları bu entegrasyonun sürekliliğinin güvence altına alınabilmesi için tek çatı altında toplanmaktadır. Entegrasyonun tamamlanması ve sürekliliğinin sağlanması için bu birimlerin kurumsal altyapılarının güçlendirilmesi gereklidir. Bu doğrultuda çalışmalar devam etmektedir.

Kalite Yönetimi Rehberi 1.2. sürümünde yer alan yıllık ve beş yıllık PUKÖ döngüleri (EK 2), üniversitede gerçekleşen tüm faaliyetlerin planlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve iyileştirmesi detaylarını içermekte ve entegrasyonun güvence altına alınmasını sağlamaktadır.

2018-2022 Stratejik Planı, hedefler için ayrı ayrı bütçe öngörülerini içermektedir. Plan’ın altı aylık izlenmesi ve değerlendirilmesi kapsamında gelir ve giderler ile ilgili göstergeler önemli bir yer tutmaktadır. Her yıl Haziran ayında başlayan ve yılsonuna kadar süren Performans Programı belirleme çalışmaları bir sonraki yılın performans hedefleri ile gerekli bütçeyi ilişkilendirerek sunan bir çalışma olarak stratejik yönetim ile bütçe arasındaki entegrasyona katkı sağlamaktadır.

2018-2022 Stratejik Planı’nın yürürlüğe girmesi ile İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı’nda gerekli değişikliklerin yapılmasına başlanmıştır. İki plannın uyum içinde olması önemlidir. Kalite Yönetimi Rehberi 1.2’de PUKÖ döngüsünün kontrol adımı Stratejik Plan’a uyum için yapılan yıllık değerlendirmeler ile İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı’nın ilişkisini açıklamaktadır.

Stratejik yönetimin iç kontrol ile daha bütünsel olması için Maliye Bakanlığınca belirlenmiş standartlara göre tanımlanmış süreçler yoluyla iyileştirmeler yapılmaktadır. Ayrıca, ilgili mevzuatlarla belirlenmiş, stratejik yönetim sisteminin içine yerleştirilmiş kontrol sistemleri ile yönetimin hedeflerine ulaşmasına destek verilmektedir. Bu kapsamda Eylem Planlarının geliştirilmesi ve raporlanması, geri bildirimler, yetki dağılımları, yatay ve dikey iletişim kanalları gibi mekanizmalar kullanılmaktadır. Üniversitemizde görev yapan iç denetçiler, Üniversitemizin fonksiyonlarını yerine getirirken gerçekleştirdiği iş ve işlemlerin mevzuat ve tanımlanmış süreçler çerçevesinde gerçekleştirilmesi, süreçlerde oluşabilecek risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi, şeffaflığı ve hesap verebilirliği sağlayacak ve ayrıca riskleri minimum seviyeye indirecek kontrol mekanizmalarının geliştirilmesine dikkat etmektedirler. Bütün birimlerimizde süreç ve uygulama birliğinin sağlanması, birimlerimizin ve çalışanlarımızın görev, yetki ve sorumluluklarının açık bir şekilde tanımlanması, kişiler üzerine değil, sistem üzerine odaklı bir çalışma düzeninin oluşturulması için çalışmaktadırlar.

ODTÜ 2018-2022 Stratejik Planı kapsamında Disiplinlerarası Yaklaşım, Eğitim-Öğretim, Araştırma-Geliştirme, Toplumsal Hizmet, Uluslararası İşbirliği ile Kaynaklar (İnsan, Bilgi, Finansal ve Fiziksel Kaynaklar) başlıkları altında 59 hedefe yönelik 134 performans göstergesi üniversite seviyesinde takip edilecek ve verileri ilgili veritabanları ile birim kalite koordinatörlerinden elde edilecek şekilde tanımlanmıştır.

Stratejik Plan’ın Eylem Planı olarak alt birimlere konuşlandırılması sürecinde üniversite düzeyindeki performans göstergelerinin tüm akademik ve idari birimler düzeyinde sahiplenilmesi ve bunlarla ilişkili performans göstergelerinin Fakülte/Enstitü/Yüksekökol ve Bölüm düzeylerinde tanımlanmasına önem verilmiştir. Bu çalışmalar Nisan 2018’de tamamlanmıştır. İdari birimlerde de daire başkanlıkları ve Rektörlüğe bağlı birimlerin kendi performans göstergelerini, Stratejik Plan ile uyumlu olacak şekilde tanımlamaları teşvik edilmiştir.

Üniversitenin temel performans göstergelerinin izlenmesi çalışmalarına Stratejik Plan’ın yürürlüğe girmesini takiben yazılım destekli bir veri ve performans yönetim sistemi kurma çalışmalarıyla başlanmıştır. Bu kapsamda yazılım desteği geliştirme faaliyetleri, ilgili Rektör Yardımcısı koordinatörlüğünde Kurumsal Gelişim ve Planlama Ofisi, SGBD-Stratejik Yönetim Birimi ve BİDB - Süreç ve Yönetişim Grubu ortak çalışması ile yürütülmektedir.

Stratejik Plan’da yer alan 134 performans göstergesi, YÖK ve Kalkınma Bakanlığı tarafından belirlenen performans göstergeleri ile Kalite Komisyonu ve üst yöneticilerin belirlediği performans göstergelerinden oluşan bir gösterge havuzu elde edilmiştir. Bunların birbirleriyle ilişkisi tanımlanmakta ve sonucunda dört temel performans alanına (eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, toplumsal hizmet, kurumsal gelişim) yönelik bir anahtar gösterge seti belirlenmektedir. Madde 1.11 de açıklanan yazılım yardımıyla üst yönetime ek olarak dekan, enstitü ve yüksekökol müdürü, bölüm başkanı ve daire başkanı düzeyinde yöneticilerin de kendi birimlerinin veya sorumluluk alanlarının performanslarını izleyebilmesine imkân tanıyan yazılım destekli bir sistemin geliştirilmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

2016 yılında 60. kuruluş yılını kutlayan ve 2017 yılında Araştırma Üniversitesi ilan edilen ODTÜ, 2018-2022 Stratejik Plan çalışmaları kapsamında kaliteli eğitim, araştırma ve topluma hizmet konularında ulaşılan mevcut durumun ulusal ve uluslararası düzeyde değerlendirmesini yapmıştır. Bu değerlendirmeler ODTÜ’nün kalite güvence sisteminin başarılı uygulamalarını ve alışkanlıklarını önemli ölçüde ortaya koymuştur. Kalite Komisyonu bu sonuçlar ile birlikte yükseköğretimde kabul görmüş kalite standartlarını ve Üniversitenin amaçlarını dikkate alan bir Kalite Yönetim Rehberi (Ek 1) hazırlamıştır. Bu Rehber kalite güvence sisteminin önemli unsurlarını belgelemektedir. Bu belge Üniversitenin tarihsel geçmişi ve kaliteyi güvence altına alan alışkanlıklarının gelecekte uygulanmasını sağlamak yönünde önemli bir adım olmuştur.

Kanıtlar

- [EK 1. ODTU_Kalite_Yonetim_Rehberi_Surum1.2_03.docx](#)

Uluslararasılaşma ODTÜ 2018-2022 Stratejik Planı’na yön veren merkezi temalardan biri olarak güçlü bir şekilde vurgulanmaktadır. Uluslararasılaşma üniversitenin stratejik alanlarından biri olarak belirlenmiş buna yönelik üç amaç kapsamında 8 hedef ortaya konulmuştur. Üniversitenin vizyonu doğrultusunda uluslararası etkileşim ve işbirliğinin sürdürülebilir bir şekilde güçlendirilmesi, üniversitenin bütün faaliyet alanlarını—eğitim, araştırma ve toplumsal hizmet—kapsayacak şekilde kurgulanmıştır.

Kurumsal stratejinin belirlenmesi aşamasında uluslararasılaşmanın çeşitli boyutları kapsamlı bir şekilde durum analizi çalışmalarına konu edilmiştir. Bu bağlamda mevcut uluslararası işbirlikleri, coğrafya yönelimleri, uluslararası öğrenci sayıları, başarı durumu, iç ve dış paydaş beklentileri incelenerek derinlikli raporlar ortaya çıkarılmıştır. Derlenen veriler GZFT analizi yoluyla değerlendirmeye tabi tutulmuş ve sektörel bulgular ve eğilimler ışığında incelenerek temel uluslararasılaşma stratejileri ortaya konulmuştur. Bunlar arasında “uluslararasılaşma ile uyumlu kurumsal yapının geliştirilmesi, uluslararasılaşma farkındalığının ve çok kültürlü yaşam deneyimlerinin tüm bileşenler için geliştirilmesi, uluslararası öğrencilerin nicelik ve niteliklerinin artırılması, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerindeki uluslararası boyutun geliştirilmesi ve sağlamaştırılması, eğitim-öğretimde güçlü bir uluslararası kimlik oluşturulması, hem mensupların hem de birimlerin uluslararasılaşma deneyimlerinin kayıt altına alınıp bu anlamda kurumsal bir hafızanın oluşturulması” sayılabilir.

ODTÜ uluslararası işbirliğine yönelik üç amaç ve sekiz hedefin gerçekleşmelerinin izlenmesi için on altı performans göstergesine ek olarak eğitim-öğretim ve

araştırma-geliştirme stratejik alanlarında uluslararasılaşmaya yönelik yedi performans göstergesi belirlemiştir. Bu göstergeler, yukarıda sayılan diğer göstergeler gibi altı aylık izleme ve yıllık değerlendirme ile ele alınıp sonuçlarına göre ilgili hedef ve stratejilerin etkinliği anlaşılacaktır. ODTÜ 2018-2022 Stratejik Plan ilk izleme ve değerlendirmesi 2018 yılı içinde yapılacak olup sonuçlara göre uygun tedbirler alınacaktır. Ancak geçmiş stratejik plan döneminde ve stratejik planlama sürecinde tespit edilen birçok sorunun çözümüne yönelik olarak adımlar atılmaya başlanmış, bu noktada kilit rol oynayan Uluslararası İşbirliği Ofisi'nin yeniden yapılandırma çalışmaları tamamlanma aşamasına gelmiştir. Uygun özelliklerde insan kaynağı desteği ile bu birimin ilgili stratejilerin yerine getirilmesini destekleyecek yapıya kavuşturulması beklenmektedir.

Uluslararası protokoller ve işbirlikleri mevcut stratejik plan ve yeni doğan ihtiyaç ve gereklilikler doğrultusunda oluşturulmakta ve yeni işbirliklerinin kurulması aşamasında akademik birimlerden görüşlerine başvurulmaktadır.

Kurulmuş işbirlikleri ve yapılmış protokollerin hangi amaçla yapıldığına bağlı olarak kurumlararası faaliyetlerin yürütülüp yürütülmediği, faaliyetlerin yoğunluğu ve sıklığı, işbirliklerinin iki taraf açısından dengeli yürütülüp yürütülmediği gibi ölçütler gözününde bulundurularak sonuçlar izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Bu süreçte sayısal veriler yanında ilgili akademik birimlerin işbirliklerini ne ölçüde sahiplendikleri, çalışmayan işbirliklerinin sonlandırılmasında ya da canlandırılmasında menfi/münferit yöndeki görüş ve önerileri dikkate alınmaktadır.

İşbirlikleri ve protokollerin izlenmesinde sadece giden-gelen hareketlilikler değil ortak araştırma yapılabildiği, kurumların araştırmacılarının ortak yayın çıkarıp çıkarmadıkları gibi konular yanında araştırma alanlarında örtüşme konuları incelenmektedir.

Belli sebeplerle işlemeyen; canlandırma konusunda finansal desteklerin bulunmadığı işbirlikleri akademik birimlerin de görüşleri doğrultusunda sonlandırılmaktadır.

2) Kurumun kalite güvencesi sisteminin kurulması ve işletilmesi kapsamında Kalite Komisyonunun yetki, görev ve sorumlulukları açık şekilde tanımlanmalıdır.

Üniversitemizin tüm faaliyet alanlarında Stratejik Plan'a ve bu planı destekleyen Eylem Planlarına göre gerçekleştirilenler ve elde edilen sonuçların Haziran aylarında izlenmesi, Aralık aylarında ise kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi, 2018-2022 Stratejik Planı kapsamında karara bağlanmış, uygulama 2018 itibarıyla başlatılmıştır. Bu izleme ve değerlendirme süreci, Stratejik Plan performans göstergeleri ile üniversitemizin temel performans göstergelerini raporlayan bir bütünleşik veri performans izleme sistemi tarafından desteklenmektedir. İlgili sistem daha güvenilir, hızlı, kolay kullanılabilir ve kapsamlı olacak şekilde iyileştirilmektedir. Bu sistem zamanla tüm yönetim kademelerinin kendi hedeflerine erişimi ve performansını izleyebileceği şekilde geliştirilecektir. Bu sistematik izleme ve değerlendirme, üniversite genelinde iyileştirme gereksinimlerini ortaya koyacak ve önlemler alınmasını teşvik edecektir.

Sözkonusu izleme ve değerlendirme, eğitim-öğretim alanında EPİD (Eğitim Planlama, İzleme ve Değerlendirme) Kurulu, araştırma-geliştirme alanında APİD (Araştırma-Geliştirme Planlama, İzleme ve Değerlendirme) Kurulu gibi kurul ve komisyonların hazırlayacağı raporların üniversite genelinde Kalite Komisyonu tarafından birlikte değerlendirilerek Üniversite Yönetim Kurulu ve Senato'ya sunulması ile yürütülmesi öngörülmüştür. Eylem Planlarının hazırlığı kapsamında kendi Stratejik Planlarını oluşturan tüm akademik ve idari birimler de bu değerlendirmeye kendi birimleri düzeyinde yapacakları değerlendirmelerle katkı sağlayacaklardır.

Kalite yönetim süreçleri, Kalite Yönetim Rehberinde (Ek 1) tanımlanmıştır.

Kanıtlar

- [EK 1. ODTU_Kalite_Yonetim_Rehberi_Surum1.2_02.docx](#)

Üniversitenin beş fakültesinin Dekan Yardımcılarından oluşan Eğitim Komisyonu ilgili Rektör Yardımcısı koordinasyonunda yılda 4-5 kez düzenli olarak toplanır. Komisyon müfredat, yabancı öğrenci kabulleri, yönetmelikler ve benzeri düzenlemeler ile ilgili konularda işleyişe destek olduğu gibi eğitim kalitesini artıran bazı yenilikler ve düzenlemeler üzerinde de çalışır.

2017 yılında gerçekleştirilen stratejik planlama çalışmaları kapsamında eğitim-öğretim faaliyetlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi için Eğitim Planlama, İzleme ve Değerlendirme (EPİD) Kurulu ve bu kurul kapsamında çeşitli odaklarla (ortaöğretim eğitim politikaları, öğrenci uyum ve danışmanlık, İngilizce öğretimi, çekirdek program, temel ve seçmeli dersler, öğretim teknolojileri, öğretim üyeleri mesleki gelişimi ve disiplinlerarası programlar) çalışma grupları oluşturulmuş ve Aralık 2017 itibarıyla çalışmalarına başlamıştır.

Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Komisyonu, Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, Enformatik Enstitüsü Müdürleri ile Dekanlıklardan temsilcilerden oluşur. BAP yönetmeliği tarafından tanımlanmış olan ve Rektör başkanlığında toplanan bu komisyon, Üniversitenin Bilimsel Araştırma Projeleri ile ilgili stratejilere, proje başvurularının değerlendirilmesine ve stratejik plan ile uyumlu yeni çağrı konularına karar vermektedir.

Araştırma faaliyetlerinin hedeflere erişimini takip etmek ve performansını artırmak amacıyla üniversitenin mevcut Araştırma Politikaları Komisyonunun (APK) yeniden yapılandırılarak EPİD Kuruluna benzer şekilde APİD Kuruluna dönüştürülmesi değerlendirilmektedir.

Benzer bir kurulun toplumsal hizmet alanı için de kurulması değerlendirilmektedir.

Üniversitenin Danışma Kurulunun kalite yönetimini ve idaresini destekleyecek şekilde oluşturulması için çalışmalar sürdürülmektedir.

Üniversitede yürütülen tüm kalite yönetimi faaliyetleri ilgili Rektör Yardımcısı koordinatörlüğünde ve Kurumsal Gelişim ve Planlama Ofisi (KGPO) desteğiyle gerçekleştirilir. KGPO, ODTÜ kurumsal gelişiminin izlenmesine yönelik Stratejik Plan, Kurum İç Değerlendirme Raporu, Araştırma Üniversitesi Performans Değerlendirme Raporu, Yıllık Faaliyet Raporu, Girişimci Yenilikçi Üniversite Endeksi, üniversite sıralamaları gibi uygulamaların ve ilgili raporların tek merkezden güvenilir ve geçerli verileri etkin bir biçimde gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. Bu çalışmalardan ilgili olanlar Kalite Komisyonuyla paylaşılır ve yine Komisyondan gelen talepler doğrultusunda KGPO Üniversitenin ilgili idari ve akademik birimleriyle koordinasyon içerisinde Kalite Komisyonuna destek verir.

Üniversitemizde kalite güvence etkinliklerini desteklemek amacıyla Fakülte/Enstitü/Yükseköğretim ve bunlara bağlı Bölümlerimizin her birinden, bir Dekan/Müdür/Bölüm Başkanı Yardımcısı veya Danışmanı, "Kalite Koordinatörü" olarak görevlendirilmiştir. Kalite Koordinatörleri, kurum iç ve dış değerlendirme ile programların değerlendirilmesi ve benzeri çalışmalar için görev yaptığı birimden gerekli verilerin ve bilgilerin toplanmasını, rapor edilmesini ve bunun için ilgili birimlerle koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Kalite Komisyonu gerekirse kalite koordinatörlerinden veri/bilgi talep edebilir.

Kalite yönetimi çalışmalarına tüm akademik birimlerin doğrudan katkı sağlaması amacıyla Madde 2.3'te bahsedilen Birim Kalite Koordinatörlüğü uygulaması başlatılmıştır. Kalite Koordinatörleri Kalite Komisyonuna ve yönetime ilgili konularda veri, bilgi ve görüş sağlayacaklardır.

Kalite Komisyonu Üniversitenin idari ve akademik birimlerinin temsilcilerine yer vermektedir (<http://kidr.metu.edu.tr/yonerge>, <http://kidr.metu.edu.tr/komisyon-listesi>).

Üniversitemizin geçmişten bugüne kadar geçirdiği kurumsal dış değerlendirmeler, program ve laboratuvar akreditasyonları ve sistem standartları konusundaki deneyimleri EK 3'te özetlenmiştir.

Kanıtlar

- [EK 3. Akademik ve idari birimlerde yürütülen akreditasyon ve kalite belgelendirme çalışmaları.docx](#)

Kurum içerisinde kalite kültürünün yaygınlaşması için öncelikli olarak ODTÜ faaliyetlerine ilişkin veri ve bilgi paylaşımının güçlendirilmesi doğrultusunda çalışmalara devam edilmiştir. Bu kapsamda KGPO desteği ile İlk Bakışta ODTÜ <https://kgpo.metu.edu.tr/ilk-bakista-odtu> sayfasında Eğitim-Öğretim, Araştırma-Geliştirme, Topluma Hizmet, İnsan Kaynakları, Fiziksel Kaynaklar, Bilgi Kaynakları ve Finansal Kaynaklara ilişkin detaylı veriler iç ve dış paydaşlarla paylaşılmaktadır. İlk Bakışta ODTÜ Görsel sayfası da (<http://ilkbakista.odtu.edu.tr/>) görsel olarak ODTÜ faaliyetlerinin bir özeti sunulmaktadır.

Kalite yönetiminin verilere ve bilgiye dayalı olma özelliğini güçlendirmek için ayrıca bilgisayar destekli bütünlük bir veri ve performans yönetim altyapısı geliştirilmektedir. Bu sistemi kullanarak yöneticiler ve paydaşlar stratejik hedefler ile ilgili gerçekleştirmeleri ve temel performans göstergelerini izleyebilecekler, belli performans göstergeleri bakımından kıyaslama yapabileceklerdir.

Yeni akademik personel ve idari personel için düzenli uygulanan eğitim programları AGEP ve İGEP kapsamında ders içeriklerinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Bunlar kalite kültürünü yaygınlaştırılmasına ve benimsenmesine katkı sağlayacaktır.

Madde 2.2'de belirtilen kalite odaklı komisyon, kurul ve gruplar da kalite kültürünün yaygınlaştırılmasına katkıda bulunacak öneriler geliştirmektedir. Kalite Yönetim Rehberi'nin hazırlanması, kurum iç ve dış değerlendirme faaliyetlerine üniversitenin birimlerinin ve paydaşlarının çeşitli yollarla katılması, sonuçların Web'de ilan edilmesi ve Fakülte, Üniversite Yönetim Kurulları ve Senato'da tartışılması, Stratejik Plan'ın hedeflerine erişimin altı aylık izleme ve değerlendirme çalışmaları, Üniversitede kalite kültürünün yaygın olarak benimsenmesinde önemli rol oynamaktadır.

Üniversitenin, geniş paydaş katılımı ve uzlaşıya dayalı sistematik bir süreç ile belirlenen stratejik öncelikleri, hedefleri ve stratejileri 2018-2022 Stratejik Planı'nda yer almaktadır. Tüm akademik ve idari birimlerden bu Plan doğrultusunda kendi Stratejik Planlarını (Üniversite Eylem Planlarını) geliştirmeleri istenmiştir. Bu kapsamda birimlerin, Üniversite hedeflerini amaç; Üniversite stratejilerini ise hedef olarak almaları öngörülmüştür. Nisan 2018 içinde sonuçlanan ve *Hoshin Kanri* yaklaşımına dayalı bu stratejik plan konuşlandırma süreci, Üniversitedeki birimlerin ve çalışanların hedef birliğini sağlamada etkili bir mekanizma olmuştur. 6 aylık dönemlerde yapılacak Plan izleme ve değerlendirme faaliyeti ile bu hedef birliğini daha da güçlendirilecektir.

Eğitim-öğretim süreçlerinin planlanması, uygulanması ve değerlendirmesinden, ilgili Rektör Yardımcısı koordinatörlüğünde, Eğitime Destek Birimleri (ÖGEM, Öğretim Teknolojileri Ofisi, Engelsiz ODTÜ) ve ilgili komisyonlar (Eğitim Komisyonu, EPİD ve Çalışma Grupları) sorumludur.

- Eğitim-öğretim süreçlerinde kalite yönetimi önemli bir adım lisans ve lisansüstü öğrencilerin kabulüdür. Öğrenci kabulü sonrası ulusal ve uluslararası öğrencilerin üniversiteye uyum programları uygulanır.
- ODTÜ Syllabus programına öğretim üyeleri tarafından program çıktıları, amaçları ve yeterlilikler gözönünde bulundurulmuş güncellenen ders izlenimleri yüklenir ve öğrencilerle akademik dönem başlamadan paylaşılır.
- Akreditasyonu olan akademik birimlerde belirlenen standartlara uygun değerlendirme yapılırken, diğer birimlerde ÖGEM tarafından sunulan Dönem-Ortası Ders Değerlendirmesi ve Akran Değerlendirmesi aracılığıyla dönem içerisinde eğitim- öğretim uygulamaları devam ederken öğretim ve öğrenme deneyimleri değerlendirilir. Dönem sonunda ise tüm akademik birimlerde uygulanan ders değerlendirmesi aracılığıyla hem öğretim üyelerine hem de yöneticilere eğitim-öğretime dair geri bildirim verilir.
- Bunların dışında öğrenci memnuniyet anketleri, mezun anketleri vb. mekanizmalarla paydaşlardan geri bildirim alınarak bir sonraki akademik yıla ilişkin iyileştirmeler yapılır.

Araştırma kalitesinin artırılması ve sürekli iyileştirilmesi amacıyla süreçlerin planlarına uygun şekilde yürütülmesi, belirli aralıklarla uygun göstergeler aracılığıyla takip edilmekte ve yapılan değerlendirmelere göre düzeltici ve önleyici faaliyetlerin planlanması ve takibi yine aynı döngü temel alınarak yapılmaktadır. Önceki yıllarda planlama ve uygulama safhaları gerçekleştirilip başarılı bir şekilde ilk döngüsü sonlandırılan PUKÖ döngülerine iki örnek aşağıda verilmiştir.

Bilimsel anlamda bugüne kadar çalışılmamış büyük problemlerin çözümü yüklü maddi kaynaklar gerektirdiğinde, Üniversitemizin 2011-2016 yılı Stratejik Planı'na uyumlu olacak şekilde, bu alanlardaki araştırma sayısını artırmak için en az bir ERC projesi almak amacıyla bir plan yapılmıştır. Bu plan kapsamında, öncelikle uluslararası yayın sayısı, atıf sayısı, araştırma sayısı ve uluslararası işbirlikleri gibi farklı kriterler gözetilerek üniversite genelinde, ERC projesi yazma potansiyeli olan öğretim üyelerinden bir grup oluşturulmuştur. Belirlenen öğretim üyeleriyle yapılan birebir görüşmelerle ilgi alanları, ERC hakkındaki bilgileri, proje yazım tecrübeleri vb. konular detaylandırılmış ve öğretim üyeleri başvuruya teşvik edilmiştir. Başvuru yapmaya hazırlanan daralmış bir havuzdaki öğretim üyelerimize eğitimler verilmiştir. Başvuru safhasını tamamlayan öğretim üyelerimize ise proje yazım ve mülakat sürecinde gerek kadrolu personelimiz gerekse dış kuruluşlardan değerlendirme desteği alınarak yardımcı olunmuştur. Bu faaliyetlerin ardından yılsonunda yapılan değerlendirmeler sonucunda üniversitemiz Türkiye'de devlet üniversiteleri arasında ERC projesi almaya hak kazanan ilk üniversite olmuştur. Bu başarılı uygulama sonraki yıllarda da devam ettirilmiştir.

PUKÖ döngülerine bir diğer örnek, araştırmacı insan kaynağının gelişimi ve araştırma niteliğinin artırılması ile ilgilidir. Bu amaç doğrultusunda, üniversitemize yeni başlayan öğretim üyelerine üniversitemizdeki eğitim-öğretim, araştırma, topluma hizmet ve idari işleyiş ile ilgili bilgilerin verilmesi amacıyla 55 saat süren Akademik Gelişim Programı isimli AGEP programı tasarlanmıştır. Özellikle araştırma kalitesinin artırılması amacıyla programa 3 modül eklenmiş ve bu modüllerde ulusal ve uluslararası araştırma kaynakları, üniversitemizin araştırma altyapısı ve yönetimi, proje yazma, başvuru, değerlendirme ve yürütme süreçleri, üniversite-sanayi işbirlikleri, fikri ve sınai haklar gibi bir çok konuda eğitim verilmiştir. Bu uygulama adımlarının her yılsonunda değerlendirilmesi sonucu AGEP'e katılan öğretim üyelerinin ulusal ve uluslararası proje sayıları ve bütçelerinde önemli bir başarı yakalanmıştır. Yılsonu değerlendirmeleri programın giderek daha başarılı olmasını sağlayacak iyileştirmelerin tasarlanmasına katkı sağlamaktadır.

Üniversitenin temel görevlerinden olan toplumsal hizmet konusunda kalite perspektifi, üretilen proje ve ürünlerin üniversiteye doğrudan girdi sağlamayan ama özellikle ulusal boyutta sosyoekonomik fayda sağlayan ve toplumun bilimsel ve kültürel farkındalığını artırmaya yönelik birçok çalışma gerçekleştirir.

Toplum Bilim Merkezi tarafından gerçekleştirilen projelerde uygulanan anketler, ilgili değerlendirmeler ve gözden geçirme raporlarında belirlenen eksikliklere göre iyileştirme etkinlikleri başlatılır ve PUKÖ döngüsünün bütün basamakları uygulanır. Örneğin, 2017 yılında gerçekleştirilmiş olan "Bilimin Ev Hali" etkinliğinde 2016 yılı etkinliğinin değerlendirmesi göz önünde bulundurulmuş ve daha az katılımcı daha çok deney ile öğrencilerin rahat bir şekilde etkinliklere katılımı sağlanmıştır. Yaş gruplarına göre geribildirimlerin analizi yapılarak bir sonraki yıl için öneriler/geliştirmeler belirlenmiştir.

Benzer şekilde 2017 yılında başlanan Bilim Kafe etkinlikleri bilimi topluma götürmek üzere kullanılan etkin yöntemlerden biri olmuştur. İlk Mersin'de gerçekleştirilen bu etkinliğin planlanması, uygulanması, dinleyicilerden alınan geribildirimler, mekân ve konu seçimleri gözden geçirilerek sonraki etkinliklerde katılımı artırıcı önlemler alınmıştır.

Toplumsal katkı kapsamında YDYO halka açık dil eğitim programları ile Sürekli Eğitim Merkezinin Dönem Arası Seminerleri ve diğer kursları kayda değerdir. Bunlar için de katılımcıların görüş ve değerlendirmeleri doğrultusunda iyileştirmeler ve yenilikler yapılmaktadır.

Kalite Yönetimi Rehberi 1.2'de yönetsel süreçlerde beş yıllık ve yıllık PUKÖ döngüleri detaylı bir şekilde tarif edilmektedir. Buna göre beş yılda bir gerçekleşen ve herbiri yaklaşık iki yıl süren stratejik planlama faaliyetleri; önceki planın hedeflerine erişimini, paydaş beklentilerini ve sektörel eğilimleri dikkate alarak yeni hedefler ve stratejiler belirlenmesini öngörmektedir. Yıllık PUKÖ döngüleri ise Stratejik Plan doğrultusunda belirlenmiş eylemlerin o yıla ait başarımına göre gelecek yılın eylem planını ortaya koymaktadır.

3) İç paydaşlar (akademik ve idari çalışanlar, öğrenciler) ve dış paydaşların (işverenler, mezunlar, meslek örgütleri, araştırma sponsorları, öğrenci yakınları vb.) kalite güvencesi sistemine katılımı ve katkı vermeleri sağlanmalıdır.

ODTÜ'de paydaş analizleri Stratejik Planlama çalışmaları sırasında öncelikle ilgili Stratejik Planlama Alan Komitesi (SPAK) tarafında gerçekleştirilmiş, stratejik planın tamamlanmasından sonra ise ilgili alanlarda kurulmaya başlanan Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Komiteleri tarafından gerçekleştirilmesi

planlanmaktadır. Buna yönelik çalışmaların 2.1. Kısımda açıklanan EPİD Kurulu, APİD Kurulu gibi kurul ve komisyonların hazırlayacağı raporların Üniversite genelinde Kalite Komisyonu tarafından birlikte değerlendirilerek Üniversite Yönetim Kurulu ve Senato'ya sunulması ile yürütülmesi planlanmaktadır.

ODTÜ'nün iç ve dış paydaşları arasındaki önceliklendirme alanlara göre değişmektedir. Özellikle kurumda alınan kararlardan doğrudan etkilenen iç paydaşlar (akademik ve idari personel ile öğrenciler) öncelikli olarak görülmekte, yönetim, Üniversiteyi ilgilendiren bütün gelişmeleri, alınan kararları Kısım 3.3'te açıklanan mekanizmalar aracılığıyla iç paydaşlarla paylaşmakta ve Kısım 3.2'de açıklandığı gibi iç paydaşlardan toplanan görüş ve önerileri karar süreçlerinde değerlendirmeye almaktadır.

Dış paydaşlar arasında önceliklendirme ise başta kurumun tüm faaliyet alanlarını çevreleyen yasal mevzuatı oluşturan kamu kurumları (YÖK, Kalkınma ve Maliye Bakanlıkları, Sayıştay) olacak şekilde yapılmıştır. Bunlara ek olarak kurumun ortak faaliyetler (ortak araştırma-geliştirme, eğitim, toplumsal hizmet) gerçekleştirdiği tüm kurum, kuruluş ve tüzel kişiler öncelikli paydaşlar arasında yer almaktadır.

Bir başka önemli dış paydaş grubu ise mezunlar olarak belirlenmiştir.

Üniversitemizde, iç paydaşlardan düzenli akademik ve sosyal toplantılar ile anket, yüz yüze görüşme ve MİG formu gibi kanallarla toplanan görüş ve öneriler karar süreçlerinde değerlendirmeye alınmaktadır.

ODTÜ 2018-2022 Stratejik Planlama çalışmaları sırasında başlatılan iç ve dış paydaş ile etkileşimleri kurumsal ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulmaktadır. Bunun için özellikle üniversite stratejik planının birimler konuşlandırılması ve eylem planlarının oluşturulması kapsamında birimlerin sadece bu amaca yönelik değil kalıcı olarak iç ve dış paydaş görüşlerine başvurabilecekleri mekanizmaların kurulması yoluna gidilmiştir. Buna uygun olarak akademik birimlerin özellikle anket ve odak grupları yoluyla iç ve dış paydaş görüşlerine başvurdukları, bu uygulamayı en az yılda bir tekrarlanacak şekilde yapılandırmaya başladıkları gözlemlenmiştir. Ayrıca birim eylem planlarının hazırlanması amacıyla kurulan birim komisyonlarında bütün iç paydaş temsilcilerine yer verilmesi uygulamasına gidilmiştir.

Üniversite seviyesinde ise özellikle 2016-2017 yılları arasında sürdürülen iç ve dış paydaşlarla iletişim mekanizmalarının kalıcı olması için çalışmalar devam etmektedir. Anketlere ek olarak iç paydaşlarla (akademik ve idari personel, öğrenciler) ile 2017 Aralık ayı boyunca ayrı ayrı toplantılar düzenlenmiş, iç paydaşların yönetime doğrudan geri bildirimde bulunabilmesi sağlanmıştır. Bu kapsamda en kalabalık iç paydaş grubu olan öğrencilere yönelik bir memnuniyet ve beklentiler anketi düzenlenmiştir. Ankete toplam 2,999 öğrenci katılmış ancak katılım oranlarının beklenenin altında gerçekleşmiştir (Hazırlık %7,38, Lisans %15,15, Y.Lisans %6,18, Doktora %5,25). 2018 yılı içerisinde memnuniyet ve beklenti anketlerinin uygulanması ve katılımın özendirilmesi için çalışmalar sürdürülmektedir. Bu anketler iç ve dış paydaşları ilgilendiren konularda (ulaşım, barınma, beslenme, sosyal ve kültürel hizmetler) tematik olarak gerçekleştirilecektir. Anket çalışması KGPO tarafından yürütülecektir. Ayrıca Yabancı Diller Yüksekokulunda Araştırma ve Geliştirme Destek Birimi (ARGED) bünyesinde düzenli öğrenci anketleri, odak grup toplantıları ile öğrencilerden ve gerektiğinde mezunlardan geri dönüş alınmaktadır. Süreçleri iyileştirmek için, pilot program uygulamaları yapılmaktadır ve çıktıları programların geliştirilmesinde kullanılmaktadır.

Üniversitemize üst yönetim tarafından alınan kararlar, kurumu ve paydaşları ilgilendiren yeni yasal düzenleme ve uygulamalar iç paydaşlara özellikle e-posta yoluyla iletilmektedir. Bu duyurular için farklı paydaş kompozisyonlarından oluşan ayrı e-posta listeleri oluşturulmuş olup, duyurular Türkçe ve İngilizce dillerinde yapılmaktadır. Duyurular ayrıca üniversite ve ilgili birimlerin websitelerinden ve konusuna göre kurumsal sosyal medya hesaplarından iletilmektedir. Bunlara ek olarak kurumun iç yazışmalarını düzenleyen EDYS üzerinden bilgi aktarımı yapılmaktadır.

Kurumu ve iç paydaşları yakından ilgilendiren konularda ise ilgili paydaş temsilcileriyle toplantılar gerçekleştirilmektedir.

Memnuniyet – İyileştirme – Geri Bildirim Formu (<http://gs.metu.edu.tr/memnuniyet-iyilestirme-geri-bildirim-formu>) etkinleştirilerek Eylül 2016'dan beri tüm iç paydaşların verilen hizmetler, süreçler ve mekanizmalar ile ilgili görüş ve önerileri alınmaya ve kısa süre içinde gereği yapılmaya başlanmıştır.

Buna ek olarak, 3.2'de açıklanan yıllık toplantılar ile henüz sadece öğrenciler için gerçekleştirilen düzenli memnuniyet ve beklenti anketlerinin yaygınlaştırılmasına ve sürekliliğinin sağlanmasına çalışılmaktadır.

Üniversite Danışma Kurulu oluşturulmaktadır. Bazı bölümlerimizin Danışma Kurulları vardır. Stratejik planlama kapsamında konferanslara, çalıştaylara ve çalışma gruplarına doğrudan katılımları sağlanmaktadır.

Ayrıca araştırma projeleri, bütçe, kadro vb. konularda ilgili kamu ve endüstriyel kuruluşları ile düzenli görüşmeler yapılmaktadır.

Kurum içi iletişimi güçlendirmek ve hafızayı korumak üzere "Kampüs" adı verilen yeni bir gazete çıkarılmaya başlanmıştır. Ayrıca basında-odtu sayfamız yenilenmiştir. Eski yazılı kayıtlar ve görseller bilgisayar ortamına aktarılarak bir sayısal arşiv oluşturulmuştur.

Dış paydaşlarla sürekli olarak ilgili konularda (proje/bütçe/kadro vb.) tematik toplantılar üniversite ve birimler düzeyinde sürmekte, beklenti ve görüşleri mevcut uygulamaların iyileştirilmesi ve yeni uygulamaların tasarlanması süreçlerinde göz önünde bulundurulmaktadır. Buna ek olarak üniversite danışma kurulu oluşturulmakta, bu uygulamayı bazı fakülte ve enstitülerimiz de kendi seviyelerinde planlamaktadır.

Buna ek olarak özellikle mezunların ve işverenlerinin geri bildirim verebilmesi için Mezunlarla İletişim Ofisi ve yeni yapılandırılmakta olan Kariyer Planlama Merkezi tarafından çalışmalar yürütülmektedir. Bunlara ek olarak akademik birimlerin çeşitli düzeylerde gerçekleştirdiği çalışmaların düzenli hale getirilmesi planlanmaktadır.

Kısım 3.1'de açıklanan ve alan temelli Stratejik Plan izleme-değerlendirme ve kalite güvencesinden sorumlu olan alt komisyonlar, alt birimlerden ve üniversitenin ilgili birimlerinin (Kariyer Planlama Merkezi, Mezunlarla İletişim Ofisi, Kurumsal Gelişim ve Planlama Ofisi) toplayacağı dış paydaş verilerini inceleyecek ve gerekli hallerde Kalite Komisyonu'na sözlü ve yazılı olarak raporlayacaktır.

Buna ek olarak yılda bir veya iki kez düzenlenecek Danışma Kurulu ve öncelikli dış paydaş temsilcilerini katılımıyla gerçekleştirilecek toplantılarda, kurumun kalite güvencesi çalışmalarının da içinde bulunduğu konularda görüş alışverişi yapılması değerlendirilmektedir.

1. Üniversitemiz mezunlarla ilişkilerin yönetilmesi amacıyla mezun dernekleriyle yakın bir ilişki yürütmektedir. Derneklerin oluşturduğu bir Mezunlar Konseyi vardır. 3 ayda bir toplanan konseye Üniversitemiz; Rektör Danışmanı, Mezunlarla İletişim Ofisimiz ve diğer ilgili birim temsilcileri ile katılmaktadır. Hem ODTÜ'deki gelişmeler hem de mezun derneklerinin programı üzerinde görüş alışverişi yapılmaktadır.

Mezun derneklerinin yanı sıra, yeni kurulan ODTÜ'ye özgü sosyal medya platformu üzerinden de geri bildirimler alınmaktadır. Ayrıca AdımODTÜ etkinlikleri (bağış etkinlikleri gibi) ile mezunlarla bir araya gelinip görüş alışverişinde bulunulmaktadır.

Mezun izleme sistemini geliştirmek üzere, ODTÜM adı verilen mezunlara özel bir platform oluşturulmuştur. Yeni oluşturulan bu platform sayesinde ODTÜ mezunları kendilerine ait platformu kullanarak eski arkadaşları ve hocaları ile görüşebilmekte, görüş ve görsel paylaşabilmekte ve kariyer fırsatlarından yararlanabilmektedirler. Bu platforma kayıtlı mezunlarımıza ayda bir ODTÜ ve mezunlarla ilgili haberlerin olduğu bir bülten iletilmektedir. Sisteme kayıt olan mezunların, yaşadıkları ülke ve iller, meslekleri, iletişim bilgileri gibi bilgiler kayıt altına alınarak raporlanabilmektedir. Mayıs (2018) ayından itibaren son sınıf öğrencilerimiz de sisteme dahil edileceklerdir. Platformun cep telefonu uygulamaları da çok yakında hizmete girecektir.

Daha fazla bilgi için: <https://www.youtube.com/watch?v=i9nzittkQHs&feature=youtu.be>
<http://mezun.metu.edu.tr/>

Üniversitemizde öğrencilerin karar alma süreçlerine katılımları ODTÜ Öğrenci Temsilcileri Konseyi (ÖTK) ve ilgili yönerge doğrultusunda gerçekleştirilen etkinliklerle sağlanmaktadır. Bu çerçevede öğrenciler tarafından seçilmiş belirlenen Bölüm/Enstitü Ana Bilim Dalı (EABD)/Yabancı Diller Yüksekokulu (YDYO)/Meslek Yüksekokulu (MYO) Öğrenci Temsilcilerinin oluşturduğu Öğrenci Kurulları ile Üniversite Öğrenci Konseyi ve Yönetim Kurulu, öğrencilerle ilgili faaliyetlerde ilgili birimlerin öğrencilerini temsil etmektedir. Öğrencilerle ilgili konularda çalışma ve araştırma grupları oluşturularak öneriler geliştirmekte, öğrencilerin sorunlarını, görüş ve düşüncelerini, ilgili birim yönetici ve/veya yönetim organlarına iletmektedir.

Bu çerçevede, örneğin Mart 2018 tarihinde Üniversitemiz Öğrenci Kantinleri Fiyat Değerlendirme Kurulunda, kurul başkanı, iki uzman, yurt müdürü ve kantin işletni

Üniversitemiz yükseköğretim sektöründe YÖK, TÜBİTAK, Kalkınma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı gibi ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile düzenli görüşmeler yapmakta, çalışma grupları içinde yer almaktadır. Bu kapsamda kurumsal gelişimin önemli adımlarından planlama için ve karar süreçlerini destekleyecek bilgi ve öneriler elde edilmekte, ayrıca bu kurum ve kuruluşlara kurumsal gelişimimizi destekleyecek projeler ve yatırımlar konusunda bilgi aktarılabilir.

Benzer şekilde Belediyeler, çeşitli dernekler, meslek odaları, diğer üniversiteler, okullar, kalkınma ajansları ve benzeri kurumlar ile iletişim ve işbirliği yoluyla altyapımızın yenilenmesi, iyileştirilmesi, farkındalığın artırılması kurum kültürünün zenginleştirilmesi, ortak çalışmalar için zemin oluşturulması ve destek sağlanması mümkün olmaktadır.

Ayrıca konuyu yerel yönetimleri ilgilendiren bölümlerimiz (örneğin Şehir ve Bölge Planlama ile Mimarlık), eğitim çalışmalarını yürütürken yerel yönetimlerden destek almaktadır. Eğitim amaçlı proje çalışması yapılacak olan kentlerdeki yerel yönetimlerle ve merkezi yönetimin yerel birimleriyle teknik geziler sırasında görüşülmekte ve öğrencilerin çalışmalarına katkı sağlayan veriler elde edilmektedir. Yerel temsilciler zaman zaman öğrencilerin proje jürilerine davet edilerek, proje sunumları sırasında da katkı vermektedir.

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Devlet Tiyatroları, Devlet Opera ve Balesi, Kültür Bakanlığı Devlet Çoksesli Korosu gibi kurumlar, üniversitemizin uzun yıllardır düzenlediği ODTÜ Sanat etkinliğine katkı sağlamaktadır. Öte yandan kapsamında çeşitli büyükelçilikler de bu etkinliğe ülkelerinden davet ettikleri performans sanatları ile katkı vermektedir.

3. EĞİTİM VE ÖĞRETİM

1) Programların Tasarımı ve Onayı

Üniversitemizde toplam 41 lisans, 105 yüksek lisans, 70 doktora programı, 48 disiplinlerarası program ve 3 lisansüstü ortak program bulunmaktadır. 2016 yılı KIDR raporunda belirtildiği üzere tüm lisans ve lisansüstü programlar Lisans Ortak Çıktıları, Lisans ve Lisansüstü Program Eğitim Amaçları (PEA) ve Program Çıktıları (PÇ), ve Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) (<https://egitim.metu.edu.tr/pc>) göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır.

Uluslararası işbirliği ile var olan toplam 23 ortak program anlaşması mevcuttur. Bunların 22 tanesi uluslararası/yurtdışı, bir tanesi ise ulusal düzeyde Hacettepe Üniversitesi ile yapılmıştır. Bu anlaşmaların 3'ü lisans seviyesinde State University of New York ile SUNY programı olarak yürütülmektedir. Diğer 20 anlaşma ise lisansüstü seviyededir.

Üniversitemizde eğitim-öğretim çalışmalarının daha sistematik bir şekilde planlanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi için 2018-2022 Stratejik Planlama kapsamında Eğitim-Öğretim Alt Komisyonunun öngördüğü ve farklı disiplin ve düzeylerde temsilcilerden oluşan Eğitim Politikaları, İzleme ve Danışma Kurulu ilgili Rektör Yardımcısı tarafından oluşturulmuş ve Şubat 2018'de ilk toplantısını gerçekleştirmiştir.

EPİD, Stratejik Planlama tarafından belirlenen 8 ana başlığı içeren çalışma gruplarından ve bu grupların Koordinatörlerinden oluşan EPİD Kurulu olmak üzere 2 bütünlük yapıyı içerir. Ayda bir olarak toplanan Kurul'da Koordinatörler çalışma gruplarının ilerleme raporlarını paylaşır ve fikir alışverişinde bulunur. Bu raporun hazırlanma tarihine kadar Kurul 3 toplantı yapmıştır.

- Bu raporun hazırlanma tarihine kadar 2 toplantı düzenleyen Kurul'un ilk toplantısında ÖGEM desteği ile program çıktılarının lisans ve lisansüstü düzeyinde derslerle hizalandırılmasına karar verilmiştir.
- Eğitim-Öğretim alt komisyonunun öngördüğü bir konu seçmeli derslerin ve servis derslerinin gözden geçirilmesine yönelik değerlendirme ve çalışmaların yapılmasıdır.

İlgili bölüm ya da anabilim dalı içinde program önerisini hazırlayan öğretim elemanları ya da komisyonlar ilgili alandaki güncel bilimsel gelişmeler, ilgili sektörün ve toplumun ihtiyaçlarına yönelik edindikleri bilgi ve veriler doğrultusunda gerekçelendirdikleri program önerisini ilgili bölüm başkanının ve/veya bölümün eğitim öğretimden sorumlu komisyonunun değerlendirmesine sunmaktadırlar. İlgili bölüm başkanının ve/veya komisyonun değerlendirmesinden sonra öneri bölüm/anabilim dalı akademik kurulunda tartışılır. Bölüm/anabilim dalı akademik kurulu tarafından onaylanan öneri, ilgili fakülte/enstitüye iletilmektedir. İlgili fakülte/enstitü tarafından değerlendirildikten sonra fakülte/enstitü kurulunda tartışılması uygun görülen öneri kurula sunulur.

Program önerisi, Üniversitede hâlihazırda yürütülmekte olan programlar ile benzerliği/farkı, öğretim üye sayısının nitelik ve nicelik olarak yeterliği, programın sürdürülebilirliği, hedeflenen öğrenci profili, bölüm/anabilim dalı olanaklarının yeterliği, hedeflenen öğrenme çıktıları, mezunların mezuniyetten sonraki istihdamı ve topluma fayda gibi boyutlar ele alınarak değerlendirilir. İlgili fakülte/enstitü kurulu tarafından onaylanan öneri, değerlendirilmek üzere Rektörlük Makamına sunulur. Rektörlük değerlendirmesi sonucunda Senato tarafından değerlendirilmesi uygun görülen öneri Senatoya sunulur. Senato tarafından onaylanan öneri YÖK'e iletilir.

Tasarlanan programlar, paydaşların bilgisine Üniversite internet sitesi, çevrimiçi ve basılı akademik kataloglarda yayınlanarak sunulmaktadır. Ayrıca yeni tasarlanan programlar ilgili fakülte / bölüm e-posta listelerinde yayımlandığı gibi kamu ve özel kuruluşların ilgili birimlerine ve diğer üniversitelere öğretim üyeleri tarafından bilgilendirme gönderilebilmektedir.

Üniversitemizde hem lisans hem de lisansüstü düzeyde öğrencilerin araştırma yetkinliklerini artıracak faaliyetler bulunmakta ve bu faaliyetler geliştirilmiş çeşitli projeler aracılığıyla desteklenmektedir. Lisans ve lisansüstü düzeydeki bu faaliyetler aşağıda listelenmiştir.

Lisans düzeyinde:

- ODTÜ Tasarım Fabrikası

Kalkınma Bakanlığı'nın desteği ile kurulan Tasarım Fabrikası'nda disiplinlerarası çalışma, ortak çalışmaya dayalı tasarım yaklaşımları, hızlı prototipleme yöntemleri ve yenilikçilik konularında araştırmalar yürütülmektedir. Araştırma projelerinin temelini farklı disiplinlerden gelen akademik kadrosunun tecrübeleri ve bilgi birikimi oluşturmaktadır. Yürütülen projelerde Tasarım Fabrikası'nın kapsamlı ekipman parkı ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin araştırma imkanları kullanılmaktadır.

- Matter Dergisi

ODTÜ Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü bünyesinden çıkmış olan ve sadece lisans öğrencilerinin araştırmalarından kaynaklanan makedelere yer veren Matter Dergisi, Türkiye'nin ilk ve tek bilimsel lisans araştırma dergisidir. Matter Dergisi, lisans öğrencilerinin kendi araştırmalarını yayınlamaları için online (çevrimiçi) bir platform sağlamayı hedeflemektedir.

- EEE STAR Programı

Elektrik Elektronik Mühendisliği Lisans Öğrencisi Akademik Araştırma (STAR) Programı, elektrik elektronik mühendisliği lisans öğrencilerine bölümdeki çeşitli araştırma gruplarının bir parçası olma ve ileri düzeyde araştırma yapma fırsatı veren bir yıllık bir programdır. İlk kez 2014 yılında, lisansüstü eğitim kültürünü teşvik etmek amacıyla başlatılan program o tarihten beri düzenli bir etkinlik haline gelmiş olup her yıl yapılmaktadır.

- Lisans Dersleri/Projeler

ODTÜ'de lisans eğitiminde araştırmaya ve proje geliştirmeye yönelik dersler bulunmaktadır. Bu dersler lisans öğrencilerine araştırma yapacakları, proje geliştirebilecekleri ortam sağlamakta, onların bölümlerinde öğretim üyeleri tarafından yürütülmekte olan araştırma projelerine entegreolmalarına yardımcı olmaktadır.

- AdımODTÜ Girişimi

AdımODTÜ, Rektörlük Kurumsal İletişim Ofisi ve ODTÜ Geliştirme Vakfı'nın ortak projesi olarak bir iletişim-paylaşım-hareket platformu olarak kurulmuştur. AdımODTÜ platformu (<https://adimodtu.org.tr>), lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin, öğrenci toplulukları ve araştırmacıların, AdımODTÜ ekibinin desteği ile bilim, kültür ve spor faaliyetleri için kendi projelerini oluşturabilecekleri, 140'tan fazla ülkede yaşayan ODTÜ'lüler ve ODTÜ dostları ile paylaşabilecekleri bir ortamdır.

Lisansüstü düzeyde:

Lisansüstü eğitimde öğrencilerin araştırma yetkinliğini artırmak için kullanılan en önemli yöntem, lisansüstü öğrencileri AB, TÜBİTAK, BAP, Döner Sermaye v.b. projelere bursiyer olarak dahil etmektir. 2017 yılı itibarıyla lisansüstü öğrencilerinin araştırma yetkinliklerinin güçlenmesine destek olan TÜBİTAK projelerinde 166 doktora öğrencisi, 270 yüksek lisans öğrencisi ve 18 doktora sonrası araştırmacısı yer almaktadır. BAP Projelerinde ise 403 lisansüstü öğrenci tez veya araştırma çalışması desteklenmektedir. Ek olarak, üniversitemizde 331 ÖYP öğrencisi bulunmakta ve ÖYP fonlarından yararlanarak araştırma çalışmalarında yer almaktadır.

ODTÜ Teknokent firmaları lisansüstü öğrencilerinin araştırma yetkinliğine yönelik bir fırsat olup, öğrencilerin şirket sahibi, ortağı ya da çalışanı olarak araştırma sanayi-üniversite işbirlikleri ile artırması desteklenmektedir. Teknopark / TEKMER / Kuluçka Merkezlerindeki 1.1.2013-31.12.2017 tarihleri arasında mezun veya öğrencilerin sahip ya da ortak olduğu firma sayısı 148'dir.

Uluslararası yüksek lisans ve doktora ortak programları (<http://www.metu.edu.tr/tr/uluslararasi-ortak-programlar>) lisansüstü öğrencilerimizin araştırma kapasitelerini artırmaya yönelik önemli işbirlikleridir. Ayrıca Erasmus, Mevlana gibi değişim programlarının yanı sıra, öğrencilerimizin araştırmaları için alabileceği uluslararası fonlar <http://ico.metu.edu.tr/> adresinden öğrencilerimizin bilgisine sunulmaktadır. Üniversitemizde bazı değişim anlaşmaları araştırma odaklı olarak yapılmakta ve lisansüstü öğrenciler tez aşamasına geldiklerinde bu değişim programlarına katılımları teşvik edilmektedir. Bu katılımlar öğrencilerimize ortak tez danışmanları sağlayabilmektedir.

Lisansüstü öğrencilerimizin araştırma kültürü içerisinde yetişmesine imkan tanıyan ve üniversitemiz öğretim elemanları tarafından düzenlenen konferans, kongre, çalıştay vb. akademik projeler bulunmaktadır. Ayrıca üniversitemizde düzenlenen lisansüstü öğrenci konferans ve çalıştayları da araştırma yetkinliğine dönük önemli çalışmalarımızdır.

Ayrıca, üniversitemizin Öğrenme ve Öğretmeyi Geliştirme Uygulama Merkezi (ÖGEM) altında ÖYP bütçesi kapsamında fonlandırılan Lisansüstü Akademik Destek Ofisi 2017 yılında kurulmuştur. Öğretim üyeleri ve lisansüstü öğrencilerine uygulanan ihtiyaç analizi sonucunda amaçlarından ikisi olan araştırma yapma süreci ve araştırma yönetim ve organizasyonu ile ilgili çalışmalar planlanacaktır.

Üniversitemizin Lisans Programı Ortak Çıktıları'na <http://egitim.metu.edu.tr/lisans-programlari-ortak-ciktıları> adresinden Program Eğitim Amaçları (PEA) ve Program Çıktıları (PÇ) Türkçe ve İngilizce ifadelerine <http://egitim.metu.edu.tr> adresinden ulaşılabilir.

Bu sitelerin yanı sıra, öğrenciler için hazırlanmış olan ODTÜ Syllabus (odtusyllabus.metu.edu.tr) programında yer alan ders izlenceleri içeriğinde ve Akademik Katalog'da (<https://catalog.metu.edu.tr>) öğretim üyeleri tarafından belirlenen ders amaç ve öğrenme çıktıları öğrencilerle paylaşılmaktadır.

TYYÇ-PÇ tabloları ODTÜ Ankara ve Kuzey Kıbrıs kampüsleri, lisans ve lisansüstü programları için tamamlanmış <https://egitim.metu.edu.tr/tyyc-uyumu> adresinde yayımlanmıştır.

Öğrencilerin yurtiçi işyeri ortamlarında gerçekleştirdikleri stajların iş yükleri bölümler tarafından derslerin AKTS kredisi belirleme prosedürü kullanılarak belirlenmiştir. Bu şekilde fakültelerimizde verilen staj derslerinin mutlaka bir AKTS kredisi oluşturulmuştur. Zorunlu staj dersi bulunan bölümlerle ilgili detaylar ekli tabloda verilmiştir.

Tablo C1.7. Zorunlu Staj Dersi Bulunan Bölümler

Fakülte	Bölüm	Zorunlu Staj Dersi	Toplam AKTS
Mimarlık Fakültesi	Endüstri Ürünleri Tasarımı	3	3,0
	Mimarlık	3	24,0
	Şehir ve Bölge Planlama	2	5,0
Fen-Edebiyat Fakültesi	Biyoloji	2	2,0
	Kimya	1	2,0
	Moleküler Biyoloji ve Genetik	2	2,0
	Psikoloji	1	1,0
	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretimi	1	10,0
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	1	12,0
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	1	12,0
Eğitim Fakültesi	Matematik Öğretmenliği	1	8,0
	Kimya Öğretmenliği	1	15,0
	Fizik Öğretmenliği	1	15,0
	Okul Öncesi Öğretmenliği	2	22,0
	İngilizce Öğretmenliği	1	13,5
	İngilizce Öğretmenliği (ODTÜ-SUNY New Paltz)	1	15,0
	Bilgisayar Mühendisliği	2	4,0
	Çevre Mühendisliği	2	8,0
	Elektrik ve Elektronik Mühendisliği	2	2,0
	Endüstri Mühendisliği	2	8,0
	Gıda Mühendisliği	2	8,0
	Havacılık ve Uzay Mühendisliği	3	10,0
	İnşaat Mühendisliği	2	8,0
	Jeoloji Mühendisliği	2	8,0
Mühendislik Fakültesi	Kimya Mühendisliği	2	8,0
	Maden Mühendisliği	2	8,0
	Makina Mühendisliği	2	8,0
	Metaller ve Malzeme Mühendisliği	2	8,0
	Petrol ve Doğal Gaz Mühendisliği	2	8,0

2) Programların Sürekli İzlenmesi ve Güncellenmesi

Kurum, programlarının eğitim-öğretim amaçlarına ulaştığından ve öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiği için paydaşlarını düzenli olarak izlemeli ve programlarını periyodik olarak gözden geçirerek güncellemelidir.

Üniversitemizde eğitim öğretim programlarının izlenmesi konusunda birinci seviyede sorumlu birim, bölümler ya da programların kendileridir. Akademik Kurullar ve bölüm, fakülte/enstitü eğitim komisyonları hem program oluşturma, geliştirme ve onaya sunma hem de izlemeyi yürütürler. Bölümlerin bir kısmı çekirdek programa sahiptir. Dolayısı ile müfredatın bir kısmı belli bir çerçevede tanımlanmıştır. 2018-2022 Stratejik Planı kapsamında, EPİD Kurulu çalışmaları ile tüm fakültelerde çekirdek program ihtiyaçlarının belirlenmesi ve buna göre iyileştirmelerin yapılması hedeflenmektedir.

Bölümlerimizin bir kısmının Danışma Kurulları bulunmakta ve iç ve dış paydaşlardan oluşan bu kurullar programın öğretim elemanları ile belli aralıklarla toplanarak eğitimin niteliğini ve eğitim amaçlarını değerlendirirler. Öğrenciler ders değerlendirme anketleri ile her akademik dönem sonunda aldıkları her bir ders hakkında gerek ders içeriği, yürütülmesi gerekse öğretim elemanı hakkında geri bildirimde bulunurlar. Bu geri bildirimler bölüm/EABD başkanı tarafından incelenir ve gerekli olduğu durumlarda öğretim elemanı ile bir değerlendirme toplantısı yapılır. Öne çıkan ve program değişikliği gerektiren iyileştirmeler ise akademik kurulun gündemine getirilir. Kurullarda uygun görülen iyileştirmeler onay için üst kurullara (örneğin Fakülte Kurulu) sevk edilir.

Programların sürekli izlenmesi ve güncellenmesi süreçleri kapsamında, Öğrenme ve Öğretmeyi Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÖGEM) tarafından tüm programları kapsayacak şekilde Ders İzlenmesi Çalışmaları (ODTÜSyllabus Programı) da yürütülmüştür. ODTÜSyllabus programı araştırma, geliştirme ve deneme süreçlerinin sonunda ODTÜ Ankara ve Kuzey Kıbrıs kampüsleri tarafından 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılında kullanılmaya başlanmıştır. Öğretim Üyeleri için bir kullanım kılavuzu hazırlanmıştır. ODTÜSyllabus Programının iyileştirilmesine yönelik güncelleme çalışmaları sürekli olarak sürdürülmektedir. Bu doğrultuda programda yapılan değişiklikler ve programın kullanımı ile ilgili hazırlanan kılavuzlar ÖGEM tarafından güncellenmektedir.

Üniversitemizde eğitim öğretim ortamının geliştirilmesine katkı sağlayacak araştırma çalışmaları yapılmaktadır. Bunlar arasında önceki yıllarda yapılan mezun anketi çalışması, ölçme değerlendirme yöntemleri çalışması, akademik danışmanlık sisteminin değerlendirilmesi çalışması, öğrenci memnuniyeti araştırması, üniversite yaşamı araştırması, ODTÜ öğrencisi profili araştırması yer almaktadır (<https://ogem.metu.edu.tr/arastirmalar>). ÖGEM Bölümlerden gelen talepler doğrultusunda, araştırma bulgularını Bölüm bazında raporlayarak iletmektedirler. Paydaş katkılarının alınmasına verilebilecek bazı örnekler aşağıdadır.

- üniversite yaşamı araştırması (2011 yılında 1616 uluslararası ve Türk öğrenci için uygulanmıştır)
- mezun anketi çalışması (2012 yılında yapılmıştır, 10.768 mezunumuza anket gönderilmiştir),
- ölçme değerlendirme yöntemleri çalışması (öğretim üyelerinin derslerinde kullandıkları ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla 2013 yılında yapılmıştır),
- akademik danışmanlık sisteminin değerlendirilmesi çalışması (2014 yılında yapılmıştır, 840 öğrenci ve akademik danışman olarak görev yapan 130 öğretim üyesi katılmıştır),
- öğretim elemanı ihtiyaç analizi çalışması (2011 yılında yapılmıştır)
- öğrenci memnuniyeti araştırması (2011 yılında 1594 ve 2013 yılında ise 884 uluslararası ve Türk öğrenci katılımıyla),
- ODTÜ öğrenci profili araştırması (yeni gelen öğrenciler için 2009 yılından bu yana uygulanmakta ve raporlanmaktadır).
- araştırma görevlilerinin etkili öğretime yönelik ihtiyaçlarının belirlenmesi ve araştırma görevlilerine yönelik etkili öğretim programı geliştirilmesi (2017 yılında tamamlanmıştır)

Bunların yanı sıra Mühendislik Fakültesinin ABET akreditasyonuna sahip bölümleri gibi pek çok bölüm programlarının başarısını iç ve dış paydaşlardan anket, odak grubu, danışma kurulu gibi yollarla elde ettiği veri ve bilgilere dayanarak ölçmekte ve değerlendirmektedir.

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde İktisat ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerinde uzun süredir mevcut olan eğitim komisyonları düzenli olarak öğrencilerle, öğretim üyeleriyle ve mezunlarla görüşerek ve benzer ulusal/uluslararası eğitim kurumlarının programlarını inceleyerek programlarını güncellemektedirler. Bu güncelleme, bölümlerin eğitim komisyonları tarafından yapılmakta olup, bu çalışmaların başarısı üzerine bütün bölümlerde ve fakülte

ölçeğinde ayrıca eğitim komisyonları kurulmuştur.

Mimarlık Fakültesi bünyesinde bulunan her üç bölüm kendi bünyesinde kurduğu komisyon ve çalışma takımları vasıtasıyla düzenli olarak müfredatın güncellenmesi yönünde faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu maksatla son 10 yıl içinde mimarlık bölümü iki kez kapsamlı bir biçimde müfredatını gözden geçirerek uluslararası eşdeğer addedilen kurumlarla karşılaştırmalı çalışmalar yapmıştır. 2016-2017 dönemi içinde, benzer biçimde, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü tarafından kapsamlı bir müfredat çalışması sürdürülmektedir. Öncelikle kurum içi dinamikler göz önüne alınarak sürdürülen tüm bu faaliyetler, kurum dışı gelişenlerden gelen öneri ve eleştirileri de kapsamaktadır.

Enformatik Enstitüsünde, çoğu firma çalışanları veya akademisyen olan Enstitü mezunları ile süregelen görüşmeler sonucunda yeni dersler açılmakta veya mevcut derslere yeni boyutlar eklenmektedir. Araştırmacı mezunlarla görüşmeleri sonucunda bazı bölümleri doktora yeterlik sistemini değiştirmeyi hedeflemektedir.

Ders izlencelerinde dersin ODTÜ kataloğundaki tanımı, bu ders için eğer varsa önkoşul dersleri, ders saati ders amaçları, öğrenme çıktıları, öğrenme çıktılarının program çıktıları ile eşleştirilmesi matrisi, kullanılan öğretim yöntemleri, ölçme değerlendirme yöntemleri, haftalara göre ders planı, ders kitabı ve derste kullanılacak diğer kaynakların listesi yer almaktadır.

Mühendislik Fakültesi gibi akreditasyonu olan programlardaki ölçme değerlendirme sistemi kapsamında program eğitim amaçları ve çıktılarını doğrudan ölçmeyi hedefleyen ölçütler yer almaktadır. Bu şekilde program eğitim amaçları ve çıktılarına ne ölçüde erişildiği takip edilmekte ve buna yönelik iyileştirici eylemler geliştirilmektedir.

Mühendislik Fakültesinde yapılan değerlendirmeler örnek alınarak benzer bir sistemin diğer fakültelerde de kullanımına yönelik çalışmaların yapılması planlanmaktadır. ÖGEM desteği ile program çıktılarının lisans ve lisansüstü düzeyinde derslerle hizalandırılması yapılmıştır. Bu hizalandırma program çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığını izlemek adına kurulacak mekanizmanın ilk adımı olacaktır. Bir programın mezunlarının program çıktılarına ne derece ulaştığının ölçülmesi amacıyla mezuniyet döneminde olan öğrencilere, 'Program Kazanımları' anketi uygulanması hazırlıkları yapılmaktadır.

Program çıktılarına ulaşamadığı durumda öğretim üyesinden gerekli iyileştirmeleri yapması beklenir. İyileştirme çalışmalarının sonuçları devam eden süreçte izlenir ve yeterli olup olmadığı ortaya konur. Madde C2.4'te belirtilen çalışmalar neticesinde sistematik iyileştirme mekanizmaları gerçekleştirilecektir.

Programların sürekli izlenmesi ve güncellenmesi neticesinde yapılan iyileştirmeler ve değişiklikler, paydaşların bilgisine üniversite internet sitesi, çevrimiçi ve basılı akademik kataloglarda yayınlanarak sunulmaktadır.

Üniversitemizdeki bazı bölümlerimizin eğitim programları ulusal ve uluslararası saygın kuruluşlar tarafından akredite edilmiştir. 2017 yılına kadar üniversitemizin Mühendislik Fakültesinin 13 lisans programı ABET tarafından, Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü Türk Psikologlar Derneği tarafından akredite edilmiş olup, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi "EFQM Kararlılık Belgesi" almaya hak kazanmıştır. Aynı Fakültemizde İşletme ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümleri akreditasyon çalışmalarını sürdürmektedir. 2016-17 yılında devam eden Yabancı Diller Yüksekokulu akreditasyon çalışması 3000 civarında gelen öğrenciyi etkileyecek olması bakımından önemli bir çalışmadır.

Üniversitemiz, akreditasyona büyük önem vermektedir ve bu doğrultuda stratejik planımızda akreditasyona sahip bölümlerimizin sayılarının artırılmasına ilişkin bir hedef de bulunmaktadır. Akreditasyon sürecine dahil olmak isteyen programlarımız Rektörlük ile iletişime geçmekte ve bir değerlendirme sürecinden sonra akreditasyon işlemi başlatılmaktadır. Programların akreditasyon ile ilgili masrafları Rektörlük tarafından karşılanmaktadır. Öte yandan, tüm programlarımızın bir dış kuruluş tarafından akredite olması mümkün veya gerekli görülmemektedir. Bunun yerine akredite olmamış programlarımızın akredite olanlar düzeyinde yürütülmesi için kendi iç destek mekanizmalarımızı geliştirilmek üzere değerlendirmeler yapılmaktadır.

3) Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

Üniversitenin öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirme yapabilmesi için öncelikli olarak Eğitimden Sorumlu Rektör Yardımcısı, ÖGEM ve Öğretim Teknolojileri Ofisi koordineli bir şekilde çalışmalar yürütmektedir.

ÖGEM tarafından öğrenen merkezli ders tasarımının, öğretim yöntemlerinin ve ölçme değerlendirme yöntemlerinin paylaştığı Etkili Öğretim Semineri, Kahve Saati toplantıları her yıl düzenli olarak yapılmaktadır. Ayrıca öğretim üyelerine derslerini nasıl öğrenen merkezli şekilde tasarlayabilecekleri konusunda bireysel danışmanlık hizmeti verilmekte, talepte bulunan bölümlere öğrenen merkezli yaklaşım konusunda seminerler düzenlenmektedir.

Öğretim Teknolojileri Ofisi, teknolojinin öğretime entegre edilmesi ve öğrencilerin derse aktif katılımlarının desteklenmesi konusunda Bölümlere ve bireysel olarak öğretim elemanlarına seminerler vermekte ve geliştirdikleri basılı kaynaklarla destek olmaktadır.

Programların Yürütülmesinde Öğrencilerin Aktif Rol Almaları

Öğrencilerin eğitim programına ilişkin en önemli geri bildirim süreci ders değerlendirme anketleri üzerinden olmaktadır. Ders Değerlendirme Anketleri 1993 yılından itibaren her dönem sonunda uygulanmaktadır. Ders değerlendirme anketleri iki bölümden oluşmaktadır: Birinci bölümde, öğrencilere dersin özellikleriyle ilgili 11 maddelik soru yöneltilmektedir. İkinci bölümde ise, öğretim elemanın öğretim performansına yönelik 5'li derecelendirme ölçeğinde 11 maddelik soru yer almaktadır.

Anketlerin her iki bölümünden alınan ortalama puan ve öğretim üyesinin bölüm/fakülte/üniversite çapındaki sıralaması anket değerlendirmelerinde hesaplanır ve rapor edilir. Ayrıca öğrencilerin ders ve öğretim üyesi hakkında yazdıkları yorumlar da öğretim üyeleri tarafından görülür. Anketlerden gelen geri bildirimler dersi veren öğretim üyesi, bölüm başkanı ve ilgili dekanlık tarafından gerekli iyileştirmeleri yapabilmek amacıyla incelenir. Anket kapsamı hakkında da Rektörlük tarafından bir değerlendirme çalışması başlatılmıştır. Uzman bir grup tarafından öğrenciler, öğretim üyeleri ve birimlerden gelen geri bildirimlerden de yararlanarak iyileştirme önerilerinde bulunulacaktır.

Birlikte Öğrenelim Akademik Destek Programı: Birlikte öğrenelim destek programı 2017 yılında 150 Hazırlık Okulu öğrencisi faydalanmakta ve yaklaşık 90 İngilizce Öğretmenliği Bölümü öğrencisi de bu öğrencilere İngilizceyi öğrenmeleri ve başarılı olmaları konusunda destek vermektedir.

Akademik Başarı Psikoeğitim Destek Grubu: Öğrencilere kedilerini tanıma, akademik başarılarının önündeki engelleri keşfetme ve yeni, daha etkili ders

çalışma yolları öğrenme, motivasyonlarını artırma konularında destek olmak amacı ile yürütlen bir eğitim grubudur.

Bireysel Danışma: Akademik konularda (motivasyon, ders başarısını artırma, erteleme davranışının üstesinden gelebilme, vb.) desteğe gereksinim duyan öğrencilere sağlanan bire bir danışmanlık hizmetidir.

Özel Yaklaşım Gerektiren Öğrenciler için Düzenlemeler

Engelsiz ODTÜ Birimi (<http://engelsiz.metu.edu.tr/>) tarafından, üniversitemizde öğrenim gören ve herhangi bir engeli nedeniyle özel ihtiyaçları bulunan öğrencilerin üniversitedeki olanaklara ve hizmetlere eşit erişimlerini sağlamaya ve gelişimlerini destekleyen bir ortam oluşturmaya yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Engelsiz ODTÜ Biriminin çalışma usul ve esasları kampüsün fiziksel koşullarının engelli öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik düzenlenmesi ve engelli öğrenciler için akademik erişilebilirliğin artırılması olmak üzere "Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma Koordinasyon Yönetmeliği'nin" 11. ve 12. maddelerine göre belirlenmiştir.

2017 Bahar ve Güz dönemlerinde özel yaklaşım gerektiren öğrenciler ile ilgili istatistikler şu şekildedir:

- Görme Engelli Öğrenci – 23
- İşitme Engelli Öğrenci – 6
- Hareket Engelli Öğrenci – 19
- Dikkat Eksikliği ve Hiperaktiviteli Öğrenci – 6
- Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenci – 2
- Kronik Sağlık Sorunu Olan Öğrenci – 55
- Geçici Yetersizlikleri Olan Öğrenci – 4
- Diğer Durumlar – 5

Bu öğrencilerimize verilen hizmetler de şu şekilde özetlenebilir:

Engelsiz Kampüs Ulaşımı: Engelsiz Kampüs ulaşımı için verilen hizmetlerden olan taksi bileti uygulaması 2016-2017 akademik yılı güz döneminde devam etmiş, bu dönemlerde toplamda 13 öğrenci engelsiz kampüs ulaşımı kapsamında taksi bileti kullanmıştır. Rektörlük Kariyer Planlama Merkezi tarafından finansmanı sağlanan bilet ücretleri için 1.000,50 TL harcama yapılmıştır.

Öncelikli olarak hareket kısıtlılığı olan öğrencilerin kullanımı için tahsis edilen ve ilk olarak 21 Kasım 2013 tarihinde kullanılmaya başlanan özel donanımlı araç, 2016-2017 güz döneminde de kullanılmaya devam edilmiştir. Yapılan görüşmeler sonucunda aracı kullanma ihtiyacı olan öğrenciler tespit edilmiş ve haftalık güzergâh planı hazırlanmıştır. İki dönem boyunca aracı toplam 4 öğrenci ve 1 personel kullanmıştır. Bu güzergâh programı kapsamında aracı halen 4 öğrenci kullanmaktadır.

Akademik Uyarılama Mektubu: Öğrencilerle birebir yapılan görüşmeler sonucunda, derslerde ihtiyaç duydukları uyarılmalara ilişkin (süre artırımı, ders materyallerinin ve geribildirimlerin alternatif formatlarda sunulması vb. konularda), ilgili öğretim elemanlarına iletilmek üzere hazırlanan mektuplardır. 2016-2017 akademik yılı güz döneminde 12 öğrenci için toplam 73 adet akademik uyarılama mektubu hazırlanmıştır.

Ders Partnerliği: Ders saatleri dışındaki akademik çalışmalarda engeli dolayısıyla güçlük çeken öğrencilere, Birimde görevlendirilen öğrenci asistanları ve Eğitim Fakültesi "Topluma Hizmet" dersi öğrencileri tarafından verilen bir hizmettir. 2016-2017 yılı güz döneminde ise 4 öğrenciye, 7 öğrenci asistanı tarafından ders partnerliği hizmeti verilmiştir.

Not Tutucu Desteği: Engeli dolayısıyla derslerinde not tutmakta güçlük yaşayan öğrenciler için verilen bu hizmet, 2016-2017 yılı güz döneminde 2 öğrenciye 4 öğrenci asistanı tarafından sağlanmıştır.

Kampüs Oryantasyon Çalışması: Engelli öğrencilere üniversite oryantasyon programına paralel ve kendi özel ihtiyaçları doğrultusunda ilerleyecek bir program planlandıktan sonra duyurulmuştur. 2016-2017 akademik yılı güz döneminde görme engelli olan 2 öğrenci kampüs oryantasyon çalışmasından faydalanmışlardır. Birim çalışanları tarafından, talepte bulunan öğrencilerin öncelikli ihtiyaçları ile ilgili görüşmeler gerçekleştirilmiş ve belirlenen ihtiyaçlar bağlamında kampüsün belli alanlarına ulaşımı ve belli mekânları (Kültür Kongre Merkezi, kütüphane, yemekhane, çarşı vb.) kullanmayı öğrenmek üzere çalışmalar yapılmıştır.

Birim Tanıtımı: 2016-2017 akademik yılı güz döneminde de kayıtlar çevrimiçi olarak gerçekleştirildiği için Kültür Kongre Merkezinde tanıtım masası açılmıştır. Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı ile işbirliği yapılarak yeni kayıt olan engelli öğrencilere ulaşılmış ve Birim tanıtımı bire bir yapılmıştır. Seminer ve derslerde yapılan sunumlar ile farklı gruplara Birim tanıtılmıştır.

Yurt ve Burs Destekleri: 2016-2017 akademik yılı güz döneminde Burs Ofisi'nin duyurusu üzerine özel olarak oluşturulan bir burs fonu duyurusu öğrencilerimize iletilerek, burs almak için başvuruda bulunan 6 öğrencimizin ismi Burs Ofisi'ne iletilmiştir. Buna ek olarak, Burs Ofisinin girişimi doğrultusunda özel olarak oluşturulan burs fonlarının engelli öğrenciler için kullanılmasını desteklemek yönünde işbirliği gerçekleştirilmiştir.

2009 yılında üniversitemiz bünyesinde kurulan Öğrenme ve Öğrenci Gelişim Birimi (ÖGEB) öğrenen merkezli yaklaşımın tanıtılması ve yaygınlaştırılması konusunda bir dizi eğitim faaliyetleri yürütmüştür. ÖGEB, 2015 yılında Öğrenme ve Öğretmeyi Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne (ÖGEM) dönüştürülmüştür. ÖGEM Türkiye'de bir devlet üniversitesi bünyesinde kurulan ilk ve tek öğrenme ve öğretme merkezidir. Merkezin öncelikli amaçları arasında öğrencilerin akademik gelişimlerine destek olmanın yanında, mesleğe yeni başlamış öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri başta olmak üzere tüm öğretim üye ve görevlilerine yönelik öğretimi zenginleştirmeyi ve geliştirmeyi amaçlayan programlar sunmak gelmektedir. Merkez, bu amaç doğrultusunda çeşitli seminerler, danışmanlık hizmetleri ve oryantasyon programı gibi faaliyetler yürütmekte, araştırmalar yapmaktadır.

Ayrıca, 2017 yılı sonunda Eğitim-Öğretim Politikaları İzleme ve Değerlendirme (EPİD) üst kurulu altında oluşturulan 8 çalışma grubundan biri "Öğretim Üyeleri ve Araştırma Görevlisi Mesleki Gelişim Grubu" olmuştur. Bu grubun çalışmaları arasında öğretim elemanlarının pedagojik farkındalıklarının artırılması da bulunmaktadır.

Son olarak, yukarıda bahsedilen lisans ve lisansüstü düzeyindeki öğrencilerin araştırma yetkinliklerini arttırmayı amaçlayan projeler de öğretim üyelerinin öğrenci merkezli eğitim modeli ve/veya aktif öğrenme konusundaki yetkinliklerini geliştirme yönündeki faaliyetler arasında sayılabilir.

2017 yılı öncesinde başlayan AKTS kredi değerlerinin belirlenmesi çalışmaları, Eğitim Planlama Komisyonu işbirliği ile gerçekleştirilmiştir. Öncelikle, her bir lisans programını temsil eden bölüm temsilcilerine yönelik çalıştaylar düzenlenmiştir. Ayrıca, AKTS kredisi belirleme sürecine yönelik kılavuzlar hazırlanmış, öğretim üyeleriyle çevrimiçi ortamda (<https://egitimplan.metu.edu.tr/kilavuzlar>) paylaşılmıştır.

ÖGEM tarafından gereksinim duyan öğretim üyelerine öğrenci ders yüküne dayalı AKTS kredilerinin oluşturulması konusunda geri bildirim ve danışmanlık hizmeti verilmektedir. Derslerin AKTS kredilerini belirleme çalışmaları kapsamında öğrencilerin her bir dersin yüküne ilişkin görüşlerinin alındığı çevirim içi bir AKTS Anketi hazırlanarak tüm ODTÜ lisans öğrencilerine gönderilmiştir. Bu anketin ders bazındaki sonuçları öğretim üyelerinin ve Bölüm Başkanlarının erişimine açılmıştır. Çevirim içi AKTS anketine öğrenci katılımının az olduğu derslerde, Bölüm öğretim üyeleri derslerini alan öğrencilerle odak grup ya da bireysel mülakatlar yolu ile o dersin yüküne ilişkin öğrenci görüşlerine başvurmuşlardır. Derslerin AKTS kredileri ve AKTS hesaplama tablolarının takibini ÖGEM yapmaktadır.

Üniversitedeki lisans ve lisansüstü derslerin AKTS kredi değerleri akademik katalog çevrimiçi versiyonda verilmektedir (<https://catalog.metu.edu.tr/>). İlgili

Rektör Yardımcısı ve ÖGEM AKTS kredileri hakkında yeni değerlendirme çalışmalarını başlatmışlardır.

ODTÜ Eğitim Planlama Komisyonu'nun 2014 yılında hazırladığı AKTS Kredisi Oluşturma Süreci belgesinde paylaşılan Öğrenci AKTS İş Yükü Belirleme Anketi, öğrencilerle uygulanmaktadır. Bu anketle, öğrencinin bir dersi başarıyla tamamlayabilmesi için yapması gereken çalışmaların tümüne (kuramsal ders, uygulama, seminer, bireysel çalışma, sınavlar, ödevler vb.) harcaması gereken çalışma saati hesaplanmakta ve böylece öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerlerinin belirlenmesinde öğrenci görüşleri alınmaktadır.

Öğrenci hareketliliğini teşvik etmek üzere Üniversitemizde Erasmus programları ve değişim programları uygulanmaktadır. Erasmus ve değişim programları kapsamında alınan dersler ve derslerin kredi değerleri ilgili bölüm başkanlığının onayı ile tanınmaktadır. Diploma eki uluslararası saydamlığı, tanınırlığı ve mezunların akademik ve mesleki tanınmasını sağlamaya yönelik bir belgedir. Bu kapsamda yer alan bilgiler <http://ico.metu.edu.tr/programs> adresinde mevcuttur.

Staj uygulamaları hakkında 2016 KİDR'da bilgi verilmiştir.

Öğrencilerin yurtiçi işyeri ortamlarında gerçekleştirdikleri stajların iş yükleri bölümler tarafından belirlenmekte ve staj etkinlikleri ile ilgili düzenlemeler de bölümler tarafından yapılmaktadır. Staj uygulamaları bölümlere göre değişmektedir. Fakülteler veya bölümler stajyer talep eden işyerlerini de ilan edebilmektedir. Bazı programlarda staj zorunlu bazılarında ise hiç bulunmamaktadır. 41 lisans programının 29'unda zorunlu staj dersi bulunurken 12'sinde zorunlu staj dersi bulunmamaktadır Zorunlu staj bulunmayan bölümlerde öğrenciler isteğe bağlı olarak staj yapma imkânına da sahiptirler. Her bölümün staj dersleri ile ilgili ayrıntılı bilgiye Akademik kataloğtan (http://www.metu.edu.tr/tr/system/files/2015-2017_general_catalog_final.pdf) ulaşılabilir.

Öğrencilerin yurtiçi işyeri ortamlarında gerçekleştirdikleri stajların iş yükleri de bölümler tarafından aynı prosedür kullanılarak belirlenmiştir. Bu şekilde fakültelerimizde verilen staj derslerinin mutlaka bir AKTS kredisi bulunmaktadır.

Üniversitemizdeki tüm bölümlerde hem fakülte içi olmak kaydıyla bölüm dışı alınabilecek hem de herhangi bir bölüm veya fakülte kısıtlaması bulunmaksızın alınabilecek seçmeli ders imkânları bulunmaktadır. Seçmeli dersler şu şekilde kategorize edilebilir:

- Mühendislik Fakültesi için Teknik, Teknik Olmayan ve Serbest Seçmeli dersler
- Üniversitenin diğer tüm fakülteleri için Bölüm-içi, Bölüm-dışı ve Serbest Seçmeli dersler

Bu seçmeli derslerin sayısı her bölüm için müfredatta tanımlanmış olup, öğrencilere duyurulmuştur. Ayrıca izin verilen sayıdan fazla bölüm dışı seçmeli ders almak isteyen öğrenciler, mezun olmak için gereken kredi yüküne saydıramadan daha fazla bölüm dışı seçmeli ders de alabilmektedir. Güzel Sanatlar ve Müzik Bölümü, Modern Diller Bölümü ve tüm akademik birimlerden sanat, sosyal bilimler, yabancı dil, temel bilimler, spor bilimleri gibi geniş bir gruptan çok çeşitli dersler seçebilmek mümkündür.

Her lisans programında seçmeli derslerin (bölüm içi, bölüm dışı, fakülte içi, fakülte dışı) müfredatta yeri bulunmaktadır. Bölüm içi seçmeli dersler programla ilgili olup, sadece bölüm içi öğrencilere açıktır. Bunların koordinasyonu bölüm başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Bu dersler belli kotalarla diğer bölümlere de açılabilir. Diğer dersler ise tanımlı programlara ya da tüm programlara açıktır. Bunun dışında tüm üniversiteye açık olan dersler (örn. sanat dersleri) bulunmaktadır. Bunların koordinasyonu ise dersi veren bölüm tarafından yapılmaktadır.

Seçmeli derslerin yönetimi konusunda görülen iyileştirme ihtiyacı nedeniyle EPİD alt çalışma grubu tarafından bir çalışma başlatılmıştır. Bu çalışma sonucunda üniversitedeki tüm seçmeli derslere ilişkin bilgilerin (ders tanımı, anahtar kelimeler, dersin bölüm dışına açık olup olmadığı, vb.) tek bir adreste toplanması ve oradan üniversiteye duyurulması planlanmaktadır. Bu amaca yönelik oluşturulan form bölüm başkanlıklarına iletilmiştir. Bu hedefe erişilmesi sonucunda, öğrenciler anahtar kelime ile arama yapabilecekler, öğrenmek istedikleri dersler hakkındaki bilgiye kolayca erişebileceklerdir.

Lisans ve lisansüstü düzeyinde akademik danışmanlıklar öğretim üyeleri tarafından yüz yüze gerçekleştirilmektedir. Bölüm başkanlıkları, lisans programına kaydolun her öğrenciye tam zamanlı öğretim üye ve görevlileri arasında bir akademik danışman atar. Lisansüstü programlarda ise Enstitü Ana Bilim Dalları lisansüstü programa kaydolun her öğrenciye ilk yarıyıldan itibaren üniversite öğretim üyeleri veya görevlileri arasında bir akademik danışman atar. Tez danışmanı atandıktan sonra, tez danışmanı aynı zamanda akademik danışman görevini üstlenir. Danışmanlık hizmetleri ile ilgili detaylı bilgiler lisans (<http://oidb.metu.edu.tr/orta-dogu-teknik-universitesi-lisans-egitim-ogretim-yonetmeliği-0>) ve lisansüstü (<http://oidb.metu.edu.tr/orta-dogu-teknik-universitesi-lisansustu-egitim-ogretim-yonetmeliği>) Eğitim-Öğretim Yönetmelikleri'nde mevcuttur. Öğrenciler her dönem en az 1 kez (kayıt sırasında) danışmanları ile biraraya gelmek zorundadırlar. Danışmanlar öğrenciye müfredatlarına ilişkin bilgi verme ve yönlendirmenin yanı sıra akademik yaşam dışı konularda da yol göstermektedirler.

ÖGEM tarafından, akademik danışmanlık sürecinin etkililiğini araştırmak amacıyla 2015 yılında bir çalışma yürütülmüş; öğretim üyelerinin ve öğrencilerin akademik danışmanlık süreciyle ilgili görüşleri toplanarak bir rapor hazırlanmıştır (<https://ogem.metu.edu.tr/arastirmalar>). Bu görüşler gözönünde bulundurularak 2018-2022 Stratejik Planı Eğitim-Öğretim başlığı altında akademik danışmanlığın kalitesini arttırmaya yönelik stratejiler belirlenmiştir. Ayrıca bazı bölümlerimizde Akademik Danışmanlık konusunda geribildirim alabilmek için lisans öğrencilerine anket uygulaması da yapılmaktadır.

Ayrıca, 2018 yılında faaliyete geçen Öğrenci Dekanlığı, öğrencilerimizin kişisel, kültürel, sosyal, bilimsel ve profesyonel anlamda gelişimlerini izleyen ve katkı sağlayan, sorunlarına ilgili idari ve akademik birimlerle işbirliği içinde çözüm üretmeye çalışan, etkin ve verimli bir öğrenim ortamı sunmayı hedefleyen idari bir birimdir. Bu kapsamda Öğrenci Dekanlığı da aşağıdaki konularda öğrencilere danışmanlık verir:

1. Kültür İşleri Müdürlüğü ve Spor Müdürlüğü'ne bağlı öğrenci topluluklarının kurulması ve etkinliklerinin koordinasyonu,
2. Orta Doğu Teknik Üniversitesi kaynakları ve diğer kaynaklarla öğrencilere burs ve yardım sağlanması,
3. Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin yürütülmesi,
4. Öğrenci Temsilcileri Konseyi seçimi ve etkinlikleri.

Üniversitemizde lisans öğrencileri için sınavlar, değerlendirme ve mezuniyet koşulları önceden belirlenmiş olup, Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği (III.Bölüm) kapsamında <http://oidb.metu.edu.tr/orta-dogu-teknik-universitesi-lisans-egitim-ogretim-yonetmeliği-0> adresinde yayınlanmıştır. Aynı şekilde lisansüstü öğrencileri için sınav ve değerlendirme ölçütleri, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği altında <http://oidb.metu.edu.tr/orta-dogu-teknik-universitesi-lisansustu-egitim-ogretim-yonetmeliği> adresinden verilmektedir.

Öğrenci başarı değerlendirilmesi için program yeterlilikleriyle ders öğrenme çıktılarının, ders izlenceleri üzerinden ilişkilendirilmesi çalışmasının tamamlanması; daha sonra ders öğrenme çıktılarına erişilip erişilmediğinin çeşitli öğrenci faaliyetleri (ödev, sınav vb.) sırasında belirlenmesi ve değerlendirilmesi yönündeki çalışmalar ODTÜSyllabus programının 2015 yılında hayata geçirilmesi ile hız kazanmıştır. Bu kapsamda öğretim üyelerinin ders amaç ve çıktıları, öğretim yöntemleri ve buna bağlı olarak kullanılacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkında bilgilendirmek için bir dizi kılavuz hazırlanmış, seminerler düzenlenmiştir. Hali hazırda tüm bu seminerlere ait sunumlar ve kılavuzlar öğretim üyelerinin kullanımına açıktır. Bu konularda desteğe gereksinim duyan öğretim üyelerine ÖGEM tarafından bireysel danışmanlık verilmektedir,

ABET akreditasyon sistemlerine uyumlu olarak çalışan Mühendislik Fakültesi bölümleri için başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri, hedeflenen öğrenme çıktılarına ulaşıldığı ölçülecek şekilde detaylı olarak tasarlanmış ve uygulanmaktadır. Sınavların, ödevlerin ya da ders kapsamındaki diğer faaliyetlerin

program eğitim amaçları ve çıktıları ile ilişkilendirilmesi, bahsi geçen her bir faaliyet için başarının değerlendirilmesini mümkün kılmaktadır. Her çıktının bir ders kapsamında ne oranda karşılandığı öğrencinin verdiği cevap ve geliştirdiği yaklaşımla belirlenmekte ve o dersin ilgili program çıktısına ne boyutta bir katkı yaptığını ortaya koymaktadır. Geliştirilen metrikler sayesinde bu konuda bir iyileştirme ihtiyacı olup olmadığı belirlenmektedir. Programların yürütülmesinde de öğrencilerin aktif rol almaları, başarılarını ölçme ve değerlendirmesi için yöntemler kullanılır.

Üniversitemizde sunulan programlardan mezun olmak için gerekli olan koşullar tanımlıdır ve <http://program.metu.edu.tr/tr> web sayfasında her program için ayrıntılı şekilde açıklanmıştır.

Üniversitemizde sunulan programların çıktıları <https://egitim.metu.edu.tr/pc> adresinde ayrıntılı şekilde paydaşlarla paylaşılmıştır. Ders çıktıları ise program çıktıları ile uyumlu olacak şekilde hazırlanmış ve ODTU Course Syllabus (<https://odtusyllabus.metu.edu.tr/>) sisteminde erişime açıktır. Bu çıktılar göz önünde Mühendislik programları ABET akreditasyonu kapsamında program eğitim amaçlarını ve çıktılarını sınav, ödev, diğer ölçme-değerlendirme işlemleri sırasında kullanılan sorularla eşleştirilerek ölçmektedir. Benzer mekanizmaların tüm programlar için geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

Öğrenciler, derste kullanılacak olan BDY yöntemleri hakkında dönem başında dağıtılan ders izleneleri yoluyla önceden bilgilendirilmektedir. Ayrıca ÖGEM tarafından hazırlanan kılavuzlar (Classroom Assessment Handbook) ve verilen seminerler yardımıyla, öğretim üyeleri BDY yöntemlerinin program ve ders çıktıları ile uyumlu olması hususunda eğitilmektedir.

Öğrencilerin derse devam durumu ile ilgili düzenlemeler Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği III. Bölüm Madde 23'de yer almaktadır. Lisans öğrencileri devam ve sınavlarla ilgili düzenlemelere <http://oibb.metu.edu.tr/orta-dogu-teknik-universitesi-lisans-egitim-ogretim-yonetmeli-0> adresinden ve Lisansüstü öğrencileri devam ve sınav ile ilgili düzenlemelere <http://oibb.metu.edu.tr/orta-dogu-teknik-universitesi-lisansustu-egitim-ogretim-yonetmeli-0> adresinden ulaşılabilir.

Öğrencilerin görüş, öneri ve şikâyetlerini üniversitenin ilgili birimlerine ulaştırmaları için çeşitli mekanizmalar bulunmaktadır. Bunların içinde en yaygın olarak kullanılan mekanizma, Genel Sekreterlik makamına yazılan ve online (çevrimiçi) olarak doldurulabilen Memnuniyet, İyileştirme ve Geri Bildirim Formu'dur. Bu form aynı zaman ODTÜ'nün mobil uygulaması üzerinden de doldurulabilmektedir. Bu formda belirtilen görüş, öneri ve şikâyetler, Genel Sekreterlik tarafından ilgili birimlere yönlendirilmekte ve öğrenciye kısa zamanda dönüş yapılmaktadır. Bu forma ek olarak, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'na dilekçe ve eposta yoluyla ulaşabilen öğrenciler, yetkili kişiler tarafından kısa sürede cevap alabilmektedirler.

Bu genel mekanizmaların yanında, özel ilgi gerektiren konular için oluşturulan birimler, öğrencilerden gelen şikâyetlerin daha hızlı ve efektif şekilde değerlendirilmesine imkan vermektedir. Bu birimler arasında engelli öğrencilere yönelik çalışmalar yapan Engelsiz ODTÜ Birimi ile Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekleme ve Cinsel Tacizi Önleme Birimi (CİTÖB) sayılabilir.

Ortak eğitim çıktıları <https://egitim.metu.edu.tr/lisans-programlari-ortak-ctiktilari> adresinde yayınlanmıştır. Alana özgü olmayan genel program öğrenme çıktılarının kazanımı bölüm dışı dersler aracılığı ile olmaktadır. Programların müfredatında belli sayıda program dışından alınması gereken zorunlu ya da seçmeli ders bulunmaktadır. Bunlar çok farklı alanlardan olabilmektedirler. Bu dersler alana özgü olmayan öğrenme çıktılarını vermeyi hedeflerken aynı zamanda program ortak çıktıları da kapsayan bir şekilde yapılandırılmıştır.

4) Öğrencinin Kabulü ve Gelişimi, Tanıma ve Sertifikalandırma

Lisans programlarına öğrenci kabulü

Lisans programlarına öğrenci kabulü yılda bir kez ve güz dönemi için yapılmaktadır. T.C. uyruklu öğrenciler ve uluslararası öğrenciler için farklı kontenjanlar ve kabul prosedürleri uygulanmaktadır.

T.C. Uyruklu Öğrenciler

T.C. uyruklu öğrenciler üniversitemize Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan YGS ve LYS sınavları ile yerleştirilmektedir. Öğrenci kabulünde esas alınan puan ve kontenjanlar <http://www.adayogrenci.metu.edu.tr/ankara/puan-ve-kontenjanlar> adresinden yayınlanmaktadır.

Merkezi yerleştirme ile gelmeyen öğrencilerin kabul ve esasları yönergeler ile belirlenmiştir: Yatay geçiş öğrenci kabul ve esasları, <http://oibb.metu.edu.tr/orta-dogu-teknik-universitesi-onlisans-ve-lisans-programlari-yatay-gecis-yonergesi> adresinden; yandal öğrenci kabul ve esasları, <http://oibb.metu.edu.tr/orta-dogu-teknik-universitesi-yan-dal-programi-yonergesi> adresinden ve çift ana dal esasları <http://oibb.metu.edu.tr/orta-dogu-teknik-universitesi-cift-ana-dal-programi-yonergesi> adresinden yayınlanmaktadır.

Uluslararası Öğrenciler

Uluslararası öğrenci kabul sürecinde ise Üniversite Senatosunca belirlenen ve YÖK onayı alınan 60 farklı ölçüt (uluslararası sınavlar, ülke diploma puanları ve ülke üniversite giriş sınavları) kullanılmakta ve (<http://oibb.metu.edu.tr/basvuru-kriterleri>) başvuru süreci öncesinde ilan edilmektedir.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi tarafından lisans programlarına yurt dışından öğrenci kabulünde YÖS sınavı yapılmamaktadır. Başvuru tarihleri süresince çevrimiçi olarak alınan başvurular ön değerlendirilmeye tabi tutulur. Ön değerlendirmeyi geçen adayların başvuruları Eğitim Komisyonu (Rektör Yardımcısı/Danışmanı ve Fakülte Dekan Yardımcılarından oluşan) tarafından değerlendirilip karara bağlanmaktadır. Ayrıca kabul edilen adaylardan fakülte bazında toplam öğrenci sayısının %10'unu geçmeyecek oranda, katkı payı muafiyeti ya da %50 katkı payı indirimi verilecek olan öğrenciler, başarı sıralamasına göre belirlenmektedir.

2017-2018 Akademik Yılı için 1 Mayıs-22 Ağustos 2017 tarihleri arasında çevrimiçi olarak başvurular alınmış olup 1539 öğrencinin başvuruları değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda 286 öğrenciye kabul verilmiştir. Kabul edilen öğrencilerin kayıtları Eylül-Ekim aylarında gerçekleştirilmiş olup toplam 117 öğrenci kayıt edilmiştir. Kayıt yapılan öğrencilere ayrıca üniversitemize ve ülkemize uyum sürecini kolaylaştırmak amacıyla Oryantasyon Programı düzenlenmiştir.

Lisansüstü programlarına öğrenci kabulü

Lisansüstü programlara öğrenci kabulü yılda iki kez ve güz ve bahar dönemleri öncesinde yapılmaktadır. Başvuru ve kayıt tarihleri üniversitenin akademik takviminde yayınlanmaktadır. Her program için gerekli başvuru koşulları programın bağlı bulunduğu enstitünün internet sayfasında duyurulmaktadır. Lisansüstü programlara başvuru için gerekli koşulları dil yeterlik belgesi, GRE ya da ALES sınavı skoru ve lisans/yüksek lisans genel not ortalaması ve diploması oluşturmaktadır.

ODTÜ dışındaki yükseköğretim kurumlarından yatay geçiş, dikey geçiş, ÖSYS ve eşdeğeri sınavlarla önlisans ve lisans programlarına kayıt yaptıran öğrencilerin ders sayımlarına ilişkin uygulama esasları [http://oibb.metu.edu.tr/odu-disindaki-yuksekoğretim-kurumlarından-yatay-gecis-dikey-gecis-osys-ve-esdegeri-snavlarla-onlis](http://oibb.metu.edu.tr/odu-disindaki-yuksekoğretim-kurumlarından-yatay-gecis-dikey-gecis-osys-ve-esdegeri-snavlarla-onlis adresinden) adresinden yayınlanmaktadır.

Üniversitemizde önceki öğrenmenin tanınması için tüm alanları kapsamasa da tanımlı süreçler bulunmaktadır. Bu süreçlere örnek olarak İngilizce dersleri hakkındaki değerlendirmeler verilebilir. Üniversitemize başlayan tüm öğrenciler gerek YDYO tarafından verilen bir sınava, gerekse tanınmış kuruluşlar tarafından verilen sınavlara katılarak İngilizce dil seviyelerini belgeleyebilmektedirler. Buna bağlı olarak da hazırlık sınıfını atlayabilmekte, birinci sınıfta verilen ilk İngilizce dersinden muaf olabilmekte ya da hazırlık sınıfında devam edecekleri seviyenin tespiti ile katılacakları grup belli olmaktadır. Bu uygulamaya ek olarak diğer birinci sınıf dersleri için de önceki öğrenmenin tanınmasına yönelik uygulamalar geliştirilmesi yönünde çalışmalar başlamıştır. Öncelikle Matematik derslerinde böyle bir yaklaşımın uygulanması değerlendirilmekte, daha sonra da Fizik ve Kimya dersleri için benzer değerlendirmeler yapılması planlanmaktadır.

Üniversitemizde nonformal ve informal öğrenmelerin tanınması ile ilgili herhangi bir süreç bu aşamada işletilmemektedir.

5) Eğitim-Öğretim Kadrosu

ODTÜ, eğitim-öğretim alanında, süreci etkin bir şekilde yürütebilecek nitelikli insan kaynaklarına, şeffaf atama ve yükseltme süreçlerine sahip bir kurumdur. 2016 yılı raporunda bu başlık altında detaylı değerlendirmeler sunulmuştur.

Akademik Kadronun Yeterliliğine ilişkin ulusal düzeyde yapılan öğretim üyesi alımı, atanması ve yükseltilmesi ile ilgili ölçütleri <http://pdb.metu.edu.tr/ogretim-uyesi-atama-ve-yukselme-kriterleri> sayfasından, uluslararası öğretim üyesi alımı ile ilgili süreç ve bilgilere <http://pdb.metu.edu.tr/information-international-academic-staff> adresinden ulaşılabilmektedir.

Eğitim-Öğretim Kadrosunun İşe Alınması, Atanması ve Yükseltilmesi 2 aşamadan oluşmaktadır: Öncelikle adayların "ODTÜ Öğretim Üyesi Yükseltme ve Atama Ölçütleri"ni sağlamaları beklenmektedir. Bu ölçütleri sağlayan adayların dosyaları ilgili alanda ODTÜ ve ODTÜ-dışından yetkin öğretim üyelerinden oluşan jüri tarafından niteliksel olarak değerlendirilmekte ve başarılı bulunan adayların atamaları, ilgili Yönetim Kurulu kararı ile gerçekleştirilmektedir.

ODTÜ 2018-2022 Stratejik Planı'nda stratejik hedeflerden biri (Hedef 18.1) eğitim, araştırma ve toplumsal hizmet alanlarında kurumun ihtiyaçlarını karşılayacak niteliklerde akademik personelin üniversitemizde sürekli olarak istihdamının sağlanması ve gelişimine destek verilmesi olarak belirlenmiştir. Bu hedefe uygun olarak üniversitemizde bulunan birimler kısa (2 yıl) ve orta vadeli (5 yıl) insan kaynakları ihtiyaçlarını belirlemiştir. Ayrıca, mevcut öğretim üyesi atama ve yükseltme ölçütlerinin ve süreçlerinin gözden geçirilmesi için başlatılan çalışmalar son aşamaya gelmiştir. Dekanlık ve Enstitülerin temsilcilerinden oluşan bir komisyon gözden geçirilmesi gereken konuları listelemiş ve öneriler geliştirmiştir. Stratejik Plan sürecinde oluşturulan İnsan Kaynakları SPAK'ında da kriterler tartışılmıştır. Son olarak bütün bölümlerden kriterler konusunda somut öneriler geliştirmeleri istenmiştir. Bu katılımcı süreç sonunda var olan ölçütlerde ve süreçlerde yapılacak önerilen değişiklikler dönem sonu itibarıyla Senato onayına sunulacaktır. Bu çalışmanın amacı hem var olan sistemin sorunlarını çözmek, hem de araştırma üniversitesi olarak Üniversitemizin daha rekabetçi bir konuma gelmesini sağlamaktır.

Yine aynı planda dünya standartlarında bir araştırma üniversitesi olmak için gerekli kaynakları geliştirmek ve sürdürülebilir kılmak amacı (Amaç 6) doğrultusunda araştırmacı altyapısını güçlendirmeye yönelik lisansüstü öğrencilerin ve doktora sonrası araştırmacıların akademik, sosyal, ekonomik ve kültürel anlamda desteklenmesi bir hedef (Hedef 6.2) olarak belirlenmiştir. Yeni kurulan Lisansüstü Akademik Destek Ofisi, lisansüstü ve doktora sonrası araştırmacıları destekleyecek bilgilendirme amaçlı toplantı ve çalışmalar yapacak, lisansüstü öğrencilerin araştırmaları için burs ve fon almaları konusunda destek verecek ve doktora öğrencilerine doktora sonrası için iyi bir araştırmacının ihtiyaç duyacağı becerileri kazandırmaya yönelik destek programları sunacaktır.

Üniversitemize yeni başlayan öğretim üyelerine, araştırma, eğitim ve toplumsal hizmet alanlarındaki yetkinliklerini arttırmak ve üniversiteye uyum sağlamalarını kolaylaştırmak için Akademik Gelişim Programı (AGEP) 7 yıldır uygulanmaktadır. Bu program çerçevesinde katılımcılara, BAP proje desteği, uluslararası proje geliştirme desteği ve Teknokent proje yönetim ve danışmanlık ofisi destekleri vermeye devam edilmektedir.

Ayrıca AGEP kapsamında, 2016 yılı KİDR raporunda detayları paylaşılan AGEP Etkili Öğretim Seminerleri ve Kahve Saati Toplantıları'na 2017 yılında da devam edilmiştir.

YDYO Hizmetiçi Eğitim Birimi 2017 yılında, görev atamaları gerçekleşmiş olan 6 okutmana Hizmet İçi Eğitim Programı kapsamında toplam 60 saat seminer sunmuştur. Okutmanların ayrıca 30 saat dersi gözlenmiş ve kendilerine bu dersler ile ilgili geri bildirim verilmiştir. Bu süreçte, okutmanların 'akran dersi izleme' faaliyeti gerçekleştirmesi ve raporlamaları sağlanmıştır. Okutmanlar dönem içinde sınıflarında yaptıkları uygulamaları değerlendirdikleri birer araştırma raporu (action research) yazmış ve geri bildirim almıştır. Yine bu dönem içinde, Hizmet İçi Eğitim Birimi, daha önceki yıllarda sürdürülen eğitim programlarını başarı ile tamamlamış olan on dört okutmanın ders gözlemlerini yaparak kendilerine geri bildirimde bulunmuştur.

2016 KİDR'da belirtildiği gibi öğretim üyesi yetkinlikleri ve ders içeriklerinin örtüşmesi konusundaki görevlendirme ilkeleri akademik birimler ve enstitüler tarafından gerçekleştirilir.

Eğiticinin eğitimine yönelik olarak ÖGEM tarafından verilen tüm eğitim faaliyetlerinde (Akran gözlemi ve ders değerlendirmesi, etkili öğretim, dönem ortası ders değerlendirmesi) değerlendirme formları ve anketler vasıtasıyla hem nitel hem de nicel veriler elde edilmekte, bu verilerin değerlendirilmesi sonucunda programlarda gerekli iyileştirmeler yapılmaktadır.

Diğer taraftan kuruma katılan yeni öğretim üyeleri için düzenlenen AGEP kapsamında ÖGEM tarafından verilen etkili eğitim seminerleri hedeflerini güncellemek için ihtiyaç analizi çalışmaları yürütülmektedir. Ayrıca verilen etkili eğitim seminerlerinin değerlendirilmesi de katılımcılar tarafından yapıldığından, bu değerlendirmelerin sonuçlarından da güncelleme sürecinde yararlanılmaktadır.

Bu konuda Stratejik Plan hedefleri gereği ortaya çıkan ve tüm öğretim elemanlarını kapsayacak EPİD çalışmalarından, öğretim elemanlarının pedagojik farkındalıklarının artırılmasına yönelik çalışma örnek verilebilir.

Dışardan ders vermek üzere ilk defa görevlendirilecek öğretim elemanı seçimi öncelikle bölümler tarafından yapılmakta, ilgili kişi bölümde seminer vermekte ve oluşturulan jüri adayı değerlendirmektedir. Bölümün ve ilgili Dekanlık/Enstitü önerisi onaylanmak üzere Rektörlüğe sunulmaktadır. Dışardan ders vermek üzere gelen öğretim elemanlarının eğitim performansları ders değerlendirme anketleri ile takip edilmektedir.

6) Öğrenme Kaynakları, Erişilebilirlik ve Destekler

Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı'na bağlı Kafeterya Müdürlüğü <http://kafeterya.metu.edu.tr/odu-kafeterya>) tarafından günde ortalama 5000 kişiye yemek hizmeti verilmekte olup öğrencilerimize öğle ve akşam yemek hizmeti sunulmaktadır. Ortalama 1400 öğrenci burslu olarak yemek yemektedir. Kafeterya TSE-ISO-22000 Gıda Güvenliği Y.S.B belgesine sahiptir. Yeni bir kafeterya binası için yer seçim çalışması ve mimari tasarım çalışmaları tamamlanmıştır. Bu binanın imalatına 2018 yılı içinde başlanması beklenmektedir.

Kurumsal İletişim Ofisi tarafından Hazırlık, Lisans ve Lisansüstü olmak üzere toplam 2915 öğrenciyle yapılan memnuniyet anketinde yemekhane hizmetlerine ilişkin değerlendirmelerde öğrencilerin %22'sinin yemekhane hijyen ve temizliğinden %48'nin fiyatlardan ve sadece %15'nin yemeklerin lezzetinden memnun olduğu görülmüştür. Tarım Bakanlığı ve TSE dış denetçileri tarafından yapılan rutin denetlemeler hijyen bakımından olumlu sonuçlanmıştır. Bu konuda öğrencilerimize bilgi verilmiş, menülerin hazırlığına daha aktif katılımları sağlanmıştır. Ayrıca yemek fiyatları ile ilgili yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı'na bağlı Yurtlar Müdürlüğünde (<http://yurtlar.metu.edu.tr/>) 19 yurt hizmet vermekte olup, yurtlarımızı, 3533 kız, 3795 erkek olmak üzere 7328 öğrenci kapasitesine sahiptir. Ayrıca 373 kapasiteli lisansüstü konukevi yurdumuz yüksek lisans, doktora öğrencilerine hizmet vermektedir. Yurt binalarında teknolojik donanımlı bilgisayar laboratuvarları ve çalışma salonları bulunmaktadır. Öğrencilerin barınma problemlerini kaliteli bir ortamda çözmeyi hedefleyen Yurtlar Müdürlüğü verilen hizmetle ilgili olarak TSE-EN ISO 9001-2000 Kalite belgesi almış olup, her yıl belge gözetim tetkiki yapılmaktadır.

Üniversitemizden 1.893 öğrenciyi kapsayan "Türkiye Yetenek Anketi 2017" sonucunda öğrencilerin yurt olanaklarından memnuniyet oranları %86 oranında olumlu iken, Kurumsal İletişim Ofisimizin yaptığı öğrenci memnuniyeti anketi sonuçlarına baktığımızda ise öğrencilerin %40'ının memnun olduğu görülmüştür. Öte yandan, yurtlarda, kalite belgesi gereği, yıllık rutin yapılan anketlerin 2017 sonuçları memnuniyetin %85 oranında olduğunu göstermiştir. Yurt hizmetleri ve koşullarının sürekli iyileştirilmesine önem verilmektedir.

Yeni Öğrenci Merkezi kompleksi projelendirilip mali kaynak sağlanmıştır. Toplam 8099 metrekairelik alana sahip olacak Öğrenci Merkezinde toplulukların kullanımına yönelik olarak topluluk ofisleri, idari ofisler, sahne performanslarının yapılabileceği 435 kişilik bir performans salonu, toplam 292 kişilik olmak üzere iki tane etkinlik amfisi, iki adet müzik kayıt odası, bireysel müzik odaları ve ortak kullanıma yönelik derslik ve toplantı salonları, engelli çalışma odası,

okuma odası ve bir adet kafeterya yer alacaktır. Bu merkezin yapımına 2018 yılı sonunda başlanması beklenmektedir.

Öğrencilerimiz ayrıca Kütüphanemizden yararlanmaktadır. Öğrencilerimizin öncelikle gereksinim duyduğu ek bir çalışma binasının yapımına yeni kafeterya binası ile eşzamanlı olarak 2018 yılı içinde başlaması beklenmektedir.

Öğrencilerimiz için ayrıca yeni bir derslik binasının yapımı 2018 Mart ayında başlatılmıştır. Öğrencilerimiz için Eğitim Fakültesi ek binası yapımı 2018 Mart ayında başlatılmıştır. Bu derslik binasının; 1 Adet 273 kişilik konferans salonu, 17 adet derslik, 25 adet ofis olmak üzere toplam kapalı alanının 7450 m² olması planlanmıştır. Ankara yerleşkesinin kuzey bölgesinde, yine 2018 Mart ayı içinde yeni bir derslik binasının yapımı başlatılmıştır. Bu binanın toplam kapalı alanı 4300 m² olup, binada; 2 adet 250 kişilik 2 adet 150 kişilik amfi ile 2 si bilgisayarlı olmak üzere farklı kapasitelerde 17 adet sınıf bulunmaktadır.

Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı'na bağlı Spor Müdürlüğü (<http://spormd.metu.edu.tr/>) bünyesinde ODTÜ'de halen 5000 m2 kapalı 40000 m2 açık spor alanı, 3500m2 kapalı havuz, 2700m2 açık havuz öğrenci ve mensuplarımızın hizmetinde bulunmaktadır. Ayrıca 33 spor takımı ve 16 spor topluluğu faaliyet göstermektedir. 2017 yılı içinde SKSDB Spor Müdürlüğü'ne bağlı 16 topluluğa verilen maddi destek (harcırah ve yolluk) 189.046,79 TL olmuştur. Bu toplulukların 2017 yılı içinde gerçekleştirdiği toplam faaliyet sayısı 283'tür. Birim ve tesislerimizde her yıl tetkik edilen TSE-EN ISO 9001:2000 şartlarına uygun kalite yönetim sistemi uygulanmaktadır.

Kültür İşleri Müdürlüğü (<http://kim.metu.edu.tr/>) bünyesinde 78 kültür topluluğu bulunmaktadır. 2017 yılında 3 yeni topluluk kurulmuştur: Yeşil Kampüs Topluluğu, Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Topluluğu, Sağlıklı Yaşam Topluluğu. Kültür Toplulukları 2016 yılı içinde yaklaşık 850 etkinlikte (konferans, sergi, panel, söyleşi, seminer, gezi, çalıştay, kongre, gözlem, sempozyum, kurs, kampanya, konser, gösteri vb.) bulunmuştu. 2017 yılında bu sayı 509 olmuştur. Söz konusu topluluklara verilen maddi destek (harcırah, satın alma, ulaşım olarak) ise 190.648,77 TL'dir.

2017 yılı itibarıyla Sağlık, Kültür Ve Spor Daire Başkanlığı'na bağlı Sağlık ve Rehberlik Merkezi, öğrencilerimize 1 Psikiyatrist, 5 Psikolog, 5 Psikolojik Danışman ile Psikolojik hizmeti, 24 Hekim ve 12 Hemşire ile sağlık hizmeti sunmaktadır. Sağlık ve Rehberlik Merkezi TSE-EN ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi Belgesine sahiptir.

Öğrenci memnuniyeti anketi öğrencilerin, kampüsün sosyal alanlarının çeşitliliği konusunda %67'sinin, spor alanları ve etkinlikler konusunda %75'nin, Kültür ve Kongre Merkezi etkinlikleri konusunda %87'sinin memnun oldukları görülmektedir. Bu kapsamda, üniversitemizin kampüs olanakları açısından öğrenci gelişimine spor, sanat ve sosyal alanlarda olumlu etkisi olduğu söylenebilir.

Öğrencilere Sağlanan Psikolojik Rehberlik, Sağlık Hizmetleri Gibi Destekler

Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı'na bağlı Sağlık ve Rehberlik Merkezi, öğrencilerimize 1 Psikiyatrist, 6 Psikolog, 4 Psikolojik Danışman ile Psikolojik Rehberlik hizmeti, 27 Hekim ve 6 Hemşire ile sağlık hizmeti sunmaktadır. Sağlık ve Rehberlik Merkezi TSE-EN ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi Belgesine sahiptir.

Akademik Danışmanlık Hizmetleri

Lisans ve lisansüstü düzeyinde akademik danışmanlıklar öğretim üyeleri tarafından yüz yüze gerçekleştirilmektedir. Danışmanlık hizmetleri ile ilgili detaylı bilgiler [Lisans](#) ve [Lisansüstü](#) Eğitim-Öğretim Yönetmeliklerinde mevcuttur.

ÖGEM tarafından, akademik danışmanlık sürecinin etkililiğini araştırmak amacıyla 2015 yılında bir çalışma yürütülmüştür. Öğretim üyelerinin ve öğrencilerin akademik danışmanlık süreciyle ilgili görüşleri toplanarak bir rapor hazırlanmıştır (<https://ogem.metu.edu.tr/arastirmalar>). Bu görüşler göz önünde bulundurularak 2018-2022 Stratejik Planı Eğitim-Öğretim başlığı altında akademik danışmanlığın kalitesini arttırmaya yönelik stratejiler belirlenmiş ve EPİD çalışma gruplarından birisi Öğrenci Danışmanlığı olmuştur.

Özel Yaklaşım Gerektiren Öğrenciler için Düzenlemeler

Engelsiz ODTÜ Birimi (<http://engelsiz.metu.edu.tr/>) tarafından, üniversitemizde öğrenim gören ve herhangi bir engeli nedeniyle özel ihtiyaçları bulunan öğrencilerin üniversitedeki olanaklara ve hizmetlere eşit erişimlerini sağlamaya ve gelişimlerini destekleyen bir ortam oluşturmaya yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Engelsiz ODTÜ Biriminin çalışma usul ve esasları kampüsün fiziksel koşullarının engelli öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik düzenlenmesi ve engelli öğrenciler için akademik erişilebilirliğin artırılması üzere Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma Koordinasyon Yönetmeliği'nin 11. ve 12. maddelerine göre belirlenmiştir.

Ayrıca Üniversitemizde T.C. uyruklu öğrencilerin yanı sıra uluslararası öğrencilere de hem akademik anlamda hem de yerleşke yaşamına uyum konusunda Uluslararası Öğrenciler Ofisi (<http://iso.metu.edu.tr>) ve Uluslararası İşbirliği Ofisi (<http://ico.metu.edu.tr/>) tarafından destek sağlanmaktadır. ÖGEM (ogem.metu.edu.tr) tarafından da bu öğrencilerin akademik gelişimlerine katkı sağlayan destek programları yürütülmektedir.

Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı'na bağlı Kültür İşleri Müdürlüğü bünyesinde çalışmalarını sürdüren öğrenci topluluklarının ders yılı boyunca düzenlediği kültürel ve sanatsal etkinliklere üniversitemiz tarafından verilen hizmet ve desteklerin kurumsal planlaması söz konusu etkinliklerle ilgi olarak düzenlenmiş olan yönetmelik ve yönergelerle yapılmaktadır. Yönerge ve kurallardan bazıları aşağıda özetlenmektedir:

Öğrenci kültür toplulukları kurulma ve çalışma ilkeleri çerçeve yönergesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencilerinin kültürel, sosyal gereksinimlerini karşılamak amacıyla öğrenci topluluklarının kurulması ve bunlara bütçe olanaklarına göre destek sağlanması konularını içerir.

Toplulukların işleyişi İle ilgili genel kurallar kapsamında düzenleyeceği etkinliklerle ilgili akademik danışman, etkinlik yerinin belirlenmesi, etkinlik afişleri, üniversitenin vereceği hizmet ve mali desteğin türü ve miktarı gibi her türlü konuya ilişkin açıklamalara yer verilmektedir.

Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı'na bağlı Spor Müdürlüğü bünyesinde çalışmalarını sürdüren öğrenci topluluklarının etkinlikleri ise Müdürlük tarafından belirlenmiş olan kurallar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Örneğin, geleneksel hale gelmiş olan "salon paylaşımı" toplantısı her dönem başlangıcında tüm topluluk temsilcilerinin ve Spor Müdürlüğü yöneticilerinin katılımı ile gerçekleştirilmektedir.

Öğrencilerden, öğretim elemanlarımızdan ve mensuplarımızdan anketler, odak grupları, MİG formları vb. yollarla ulaşan beklenti ve şikâyetler dikkate alınarak ve tasarımcılarımızın öngörüyle öğrenciler için sunulan mevcut bilişim hizmetleri iyileştirilmekte, yeni hizmetler geliştirilmektedir. Örneğin, 2017 yılında sunulan ODTÜ Mobil uygulaması, Öğrenci Portalı, yurtlar bölgesinin kablosuz ağ kapsamının genişletilmesi bu tür çalışmaların birer ürünüdür. Bu talepler kullanıcıların ve yönetimin beklentilerine ve önceliklerine göre projelendirilmekte ve her proje bir iş etiketi olarak çizelgeye dahil edilmektedir.

Öğrencilerin beden ve ruh sağlığını korumak, barınma, beslenme, çalışma, dinlenme ve ilgi alanlarına göre boş zamanlarını değerlendirme, yeni ilgi alanları kazanmalarına imkan sağlayarak, gerek sağlık ve gerekse sosyal durumlarının iyileşmesine, yeteneklerinin ve kişiliklerinin sağlıklı bir şekilde gelişmesine imkan verecek hizmetler sunmak ve onları ruhsal ve bedensel sağlıklarına özen gösteren bireyler olarak yetiştirmek, birlikte düzenli ve disiplinli çalışma, dinlenme ve eğlenme alışkanlıkları kazandırma amacıyla yürütülen tüm faaliyetleri yürütmek amacıyla bütçe planlaması yapılmaktadır. Ayrıca verilen destekler planlanırken, hızla gelişen teknolojik ilerlemeler ve sektörler arasındaki bütünleşme ihtiyacının hissedilir bir şekilde artması gibi nedenler göz önüne alınmaktadır.

Bütçenin cari harcamalarla ilgili kısmının Fakülte ve Enstitülere dağılımında başta personel sayıları olmak üzere eğitim alanı, kapalı mekan alanı ve öğrenci sayısı dikkate alınmaktadır. Ayrıca eğitim ve araştırma birimleri ek bütçe taleplerinde bulunabilmekte ve kaynaklar dahilinde bu talepler karşılanabilmektedir.

4. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

1) Kurumun Araştırma Stratejisi ve Hedefleri

Kurumun araştırma sürecinin değerlendirmesinin yapılması beklenmektedir. Araştırma süreci kurumun sürekli gelişim odağı ile hedeflerinin ve bu hedeflerin kimler tarafından gerçekleştirileceğinin belirlendiği, araştırma faaliyetlerinin gerçekleştirildiği, hedeflerin nitelik ve nicelik olarak izlenerek değerlendirildiği ve ulaşılan sonuçların kontrol edilerek ihtiyaç duyulan iyileştirmelerin yapıldığı bir süreç olarak ele alınmalıdır.

ODTÜ, 2018-2022 Stratejik Planı'nda araştırma ve geliştirme hedeflerini ve stratejilerini akademik birimler (fakülteler, enstitüler, bölümler, merkezler), Teknokent ve diğer paydaşların katılımı ile belirlemiş, bu hedeflere ulaşılabilmesi için sorumluları, performans göstergelerini ve bunları izleme/değerlendirme mekanizmalarını gözden geçirerek yenilemeye başlamıştır. ODTÜ'nün araştırma stratejisi ve hedefleri 2016 KİDR'da özetlenmiştir.

ODTÜ, araştırma üniversitesi statüsünde bir kurum olarak başta akademik birimlerinde gerçekleştirilen araştırma çalışmaları, lisansüstü programları ve araştırma merkezleriyle güçlü araştırma altyapısını sürdürmeye ve daha da güçlendirmeye önem vermektedir ve bu altyapıyı destekleyecek kaynakları geliştirmeyi hedeflemektedir.

Öncelikli Alanlar

ODTÜ, 2016 KİDR'da belirttiği gibi, TÜBİTAK ARDEB 1000 projeleri kapsamında dört öncelikli alan belirlemiş ve bu alanlarla ilgili Ar-Ge strateji belgelerini içeren proje raporlarını 1 Mart 2017 tarihinde TÜBİTAK'a sunmuştur. Bu öncelikli alanlar Enerji, Havacılık ve Uzay, Elektronik-MEMS ve Biyomedikal alanlarıdır. Bunlar haricindeki pek çok alanda da ODTÜ'de kapsamlı araştırmalar sürdürülmektedir. Bunların başında bütün küresel sorunlara yatay anlamda destek vermesinin Avrupa Komisyonunca da vurgulandığı Sosyal ve Beşeri Bilimler alanı gelmektedir (*Mainstreaming SSH*). Bu ihtiyaca hizmet etmek üzere PDO Sosyal ve Beşeri Bilimler Birimi'nin yoğun çalışmaları devam etmektedir.

Araştırma stratejilerimiz, hedeflerimiz ve politikalarımız doğrultusunda 2017 yılında Araştırma ve Uygulama Merkezlerimiz ile ilgili önemli gelişmeler bu raporun ekinde verilmektedir.

Kanıtlar

- [Uygulama ve Araştırma Merkezleri.docx](#)

Üniversitemizde araştırma-geliştirme süreçleri hem lisans hem de yüksek lisans ve doktora alanında eğitim-öğretim süreçleri ile bütünleştirilmesine yönelik politikalar aktif olarak uygulanmaktadır.

2016 KİDR'da belirtilen politikalara ek olarak fakülte ve bölümlerin araştırma/uygulama faaliyetleri çerçevesinde alanlarında ODTÜ Teknopark bünyesinde araştırma/kuluçka merkezleri oluşturmaları önemsenmektedir. Özellikle ODTÜ dışında uygulama projelerinde çalışan öğretim üyesi ve öğrencilerin yönlendirilerek Teknopark bünyesinde araştırma odaklı çalışmalar yapmaya özendirilmesi "araştırma ile bütünlük eğitim yaklaşımının lisans programlarında yaygınlaştırılması" hedefinin gerçekleştirilmesine önemli bir katkı sağlayacaktır.

2017 yılında ilk defa lisans öğrencilerinin araştırmalarının desteklenmesi için de yeni mekanizma oluşturulmuştur. AdımODTU (<https://adimodtu.org.tr/>) projesi kapsamında toplanan bağışlar, lisans öğrencilerin projelerinin desteklenmesi amacıyla kullanılmıştır.

Araştırma ve Geliştirme ile eğitim süreçlerinin geliştirilmesinde arge derinliği olan Üniversite-Sanayi işbirliklerinden de faydalanılmaktadır. ASELSAN ile Araştırma Üniversiteleri olarak belirlenen Gazi Üniversitesi, Gebze Teknik Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve üniversitemiz arasında "Lisansüstü Eğitim Protokolü imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Program kapsamında sadece üniversite-sanayi işbirliği değil üniversiteler arası işbirliği de hedeflenmektedir. Bu işbirliğinin teknoloji ve mühendislik alanında ülkemizin savunma sanayisine katkı yapacak ve bu alanlarda ülkemizin ihtiyacı olan nitelikli, insan gücünün yetiştirilmesine katkıda bulunması beklenmektedir.

5G Vadisi Açık Test Sahası olarak BTK koordinasyonunda ODTÜ, Bilkent ve Hacettepe Üniversitesi ve ülkemizdeki operatörler işbirliğinde proje kapsamında yüksek lisans ve doktora öğrencilerine destek sağlanarak bu alanda nitelikli insan kaynağı yetiştirilmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

Yine 2016 yılında başlanan Tasarım Fabrikası Disiplinlerarası Tasarım Stüdyosu programı 2017 yılında lisans seçmeli ders statüsü kazanmış ve Tasarım odaklı düşünme ile ilgili bir yüksek lisans programı oluşturulması çalışmalarına 2017 yılında başlamıştır.

Lisansüstü ve doktora sonrası araştırmacıların üniversitemize kazandırılması amacıyla Avrupa Komisyonu desteğiyle oluşturulan EURAXESS ağının Türkiye'deki 2 hizmet merkezinden biri ODTÜ'dür. ODTÜ'ye yurtdışından gelen araştırmacıların karşılabileceği problemlere çözüm üretmek ve sağlıklı bir kariyer gelişimi sağlamak amacıyla 15 farklı birimin temsil edildiği bir çalışma grubu oluşturulmuştur. 2018 yılı ile birlikte EURAXESS ağı etkin olarak kullanılmaya başlayacaktır. Bu sayede yalnızca ülkemizden değil, uluslararası alandan proje özelinde çalışacak nitelikli insan kaynağına ulaşılacaktır. Yine BAP desteğiyle bursiyer ve doktora sonrası araştırmacı destekleri yine bu politikalar kapsamında değerlendirilebilir.

ODTÜ, insan kaynaklarının geliştirilmesi; araştırma amaçlı finansal kaynakların geliştirilmesi ve etkin kullanımının sağlanması; fiziksel kaynakların geliştirilmesi ve etkin kullanımının sağlanması; araştırmacı motivasyonunun artırılması; araştırma potansiyelinin ve kalitesinin artırılmasına yönelik stratejik program etkinliklerinin değerlendirilmesini sağlayacak dinamik ölçütlerin belirlenmesi için gereken etkin uygulamaları gerçekleştirirken, yeni çalışmalara yön verecek ve toplumsal katkılar sağlayacak disiplinler ve disiplinlerarası-çok disiplinli araştırma faaliyetlerinin yürütülmesi ve ekonomik ve toplumsal faydası yüksek araştırma çıktılarının artırılmasına özel önem vermektedir.

Ayrıca, "ODTÜ'de yürütülen araştırma ve eğitim faaliyetlerinde toplumun ve bölgenin ihtiyaç ve sorunlarına yönelik çalışmalar yapmak ve işbirlikleri geliştirmek" amacı altında "halka açık etkinliklerin yaygınlaştırılması ve toplumca görünürlüğünün artırılması" hedefi, özellikle araştırmaya dayalı ODTÜ bilgi birikimlerinin halkın farklı kesimleri ile paylaşılması, eğitim programlarına yansıtılmasına yönelik olarak belirlenmiştir. Bu amaçla kampüs içi faaliyetlere kampüs dışından katılımın daha etkili ve yoğun olması için gereken yerleşke içi ulaşım, giriş/çıkış, kontrol, güzergâh gibi lojistik çalışmalarının yapılması hedeflenmiştir.

Sürekli Eğitim Merkezi aracılığıyla Üniversitemiz, öğretim üyelerinin uzmanlık alanlarında, araştırma birikimiyle toplumun ihtiyacı olan eğitim hizmetlerini vermeye 2017 yılında da devam etmiştir. Özellikle dönem arası seminerleri ile gelişmekte olan ve ileride önem kazanacağına inanılan konularda toplumun her kesimini üniversite öğretim üyeleri ile buluşturarak eğitimler düzenlemiştir.

2017 yılında ODTÜ Türkiye'de üniversiteler arasında ilk defa "ODTÜ Bilim Kafe" adı altında öğretim üyeleri ile Türkiye'deki farklı illeri ziyaret edip öğretim üyelerinin araştırma konularını ve bilimsel faaliyetlerini toplumla paylaşmaya başlamışlardır. Her yaştan dinleyicinin katıldığı bu etkinliklerde toplumu ilgilendiren ilginç konular sade bir dille halka açık alanlarda anlatılmaktadır.

Yine Üniversitemizde yapılan araştırma faaliyetlerinin toplumun her seviyesine yaygınlaştırılması kapsamında Avrupa'da 25'ten fazla ülkede, 250'den fazla şehirde eş zamanlı yapılan 'Avrupa Bilim ve Eğlence Günü', 2017 yılında da toplam 400 kişilik araştırmacı ve gönüllü ekibin hazırladığı 60'tan fazla etkinlik kampüsümüzde gerçekleştirilmiştir. Bu etkinliğe bundan sonraki yıllarda da devam edilmesi planlanmaktadır.

Üniversitemizdeki araştırma ve geliştirme faaliyetinden elde edilen çıktıların toplumun hizmetine sunulması kapsamındaki faaliyetlerin odağında Teknoloji

Transfer Ofisimiz bulunmaktadır. Ağırlıklı olarak Üniversite Sanayi İşbirliği faaliyetleri, ODTÜ Öğretim üyelerininin araştırmalarından çıkan fikri hakların yönetilmesi ve ticarileştirilerek hem toplumun hizmetine sunulması ve yeni araştırmalar için kaynak yaratılması faaliyetleri yürütülmektedir. ODTÜ TTO, Üniversite araştırma çıktılarının toplumun hizmetine sunulması kapsamında aşağıdaki 3 temel strateji üzerinde yoğunlaşmaktadır.

- TRL arttırıcı faaliyetlerin geliştirilmesi
- Akademik Girişimciliğin yaygınlaştırılması
- Uluslararasılaşma

ODTÜ Teknokent de yine toplumsal katkı alanında Üniversitenin bilgi birikimi ve yetkinlikleri çerçevesinde teknoloji tabanlı girişimcilige odaklanmak, mevcut yapıları güçlendirmek ve yenilerini kurmak” stratejik hedefi kapsamında girişimcilik odaklı gelişme ve büyüme stratejisi 2017 yılında da sürdürülmüş ve yılların deneyimi ile yürütülen Yeni Fikirler Yeni İşler (İdea ve Pro), ATOM (Animasyon Teknolojileri ve Oyun Geliştirme Merkezi), BİGG TEKNOSTART programı, TeknoMENTORs programı, Girişimcilik ve İnovasyon Platformu, T-Hackathon etkinlikleri, Yatırımcı-Girişimci görüşmelerini sürdürmüştür.

Araştırma öncelikleri belirlenirken ulusal kalkınma hedefleri de göz önünde bulundurulmaktadır. Türkiye için öncelikli olan, bölgesel ve küresel, büyük ve zorlayıcı problemlerle ilgili çok disiplinli, disiplinlerarası ve işbirliklerine dayalı bir yaklaşımla araştırmalar yapmak; bu problemleri toplumsal, siyasal, ekonomik, psikolojik ve teknolojik boyutlarıyla incelenip çözümler üreten geniş kapsamlı araştırmaları arttırmak; bu yönde Ar-Ge ve yenilik projelerinde ulusal ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi ve var olan işbirliklerinin kapsamının genişletilmesi hedeflenmiştir.

2015 yılında yapılan önceliklendirme çalışmasında (ARDEB 1000 kapsamında), ulusal öncelikler ve sektörel hedefler dikkate alınmıştır. Buna ek olarak Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) ve Eylem Planı, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) Toplantı Kararları, EU İnovasyon Karnesi ve Global İnovasyon Endeksi gibi belge ve çalışmalar takip edilmekte ve Araştırmalar Koordinatörlüğü tarafından izlenmekte araştırmacılara duyurulmakta, genç öğretim üyelerine yönelik olan AGEP kapsamında her yıl araştırmacılarla paylaşılmaktadır. Önümüzdeki dönemde ayrı bir çalışmayla yerel kalkınma hedefleri doğrultusunda araştırma önceliklerinin belirlenmesi hedeflenmektedir. Buna örnek olarak Deniz Bilimleri Enstitüsünün yürütmekte olduğu Çukurova bölgesinin enerji, balıkçılık, kıyı planlaması gibi farklı alanlarda gelişmesini sağlamayı hedefleyen mavi büyüme programı ve Marmara Denizinin ekolojik değerlerinin bugün ve gelecekte sürdürülebilmesi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile işbirliği içerisinde yürütülen Marmod projesidir.

ODTÜ’de Sosyal ve Beşeri Bilimler araştırma kapasitesini geliştirmek için Proje Destek Ofisi (PDO) altında kurulan PDO Sosyal Bilimler Birimi, üniversitemizin araştırma alanları ve önceliklerinin tespit edilmesi amacıyla Ar-Ge Strateji Belgesi hazırlamaya başlamıştır. Buna ek olarak, bu birim Sosyal ve Beşeri Bilimler alanında çalışan araştırmacılarımızı, uluslararası araştırma imkânları hakkında bilgilendirerek proje başvurusu yapmalarını teşvik etmeyi hedeflemektedir. Bu bağlamda, bu birimin temel amacı Sosyal ve Beşeri Bilimler alanındaki projelerin sayısını arttırmaktır. Bu birim, belirtilen bu alanda çalışan araştırmacılarımıza destek vermenin yanı sıra Sosyal Bilimler, Temel Bilimler ve Mühendislik’in birlikte düşünülmesi gerekliliği prensibinden hareket ederek Temel Bilimler ve Mühendislik alanında çalışan araştırmacılarımıza da araştırma projelerinin sosyo-ekonomik ve kültürel etkisinin tespit edilmesi noktasında destek sağlamaktadır. Dünyada giderek yükselen küresel sorunlara küresel yaklaşımlar eğilimine ODTÜ olarak cevap verilebilmesi için farklı disiplinlerden gelen araştırmacılarımızı bir araya getiren platform ve merkezlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu noktada, ODTÜ tüm dünyada olduğu gibi ülkemiz için de zorlayıcı problemler arasında yer alan göç, sürdürülebilir kalkınma, temiz enerji gibi konulara ilişkin faaliyet gösteren Göç Merkezi, Enerji Enstitüsü gibi birimlerin kurulmasını öncelikleri arasına almıştır. Ayrıca, PDO Sosyal Bilimler Birimi, ODTÜ ve Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi işbirliği içinde Sosyal ve Beşeri Bilimler alanında üniversite-toplum ilişkisini güçlendirmek amacıyla kurulan Sosyokent oluşumuna katkı sunmaktadır. Son olarak, ODTÜ Stratejik Planı hedef kartlarında belirlenen göstergeler üzerinden Sosyal ve Beşeri Bilimler alanında gerçekleştirilen proje faaliyetlerinin büyüklükleri ve çıktılarının bu birim tarafından takip edilmesi planlanmaktadır.

2) Kurumun Araştırma Kaynakları

ODTÜ’de yıllık ortalama—BAP I, BAP II ve Döner Sermaye Projeleri hariç—90 ulusal ve 20 uluslararası proje sözleşmesi başlatılmaktadır. 2017 yılı sonu itibarıyla ODTÜ’de 1,167 ulusal ve 142 uluslararası proje sürmektedir. 2017 yılı sonu itibarıyla ODTÜ’lü araştırmacılar tarafından 70 AB projesi (17 milyon Avro), 39 Erasmus+ projesi (8 milyon Avro) ve 33 diğer uluslararası proje yürütülmektedir. Toplam proje değeri 47 milyon Avro’yu aşmaktadır. Ulusal projelerin (TÜBİTAK, BAP Projeleri ve Döner Sermaye projeleri) toplamı 2017 yılı için yaklaşık 490 milyon TL olmuştur.

ÇP projeleri özelinde alttaki grafikten görüleceği üzere, proje sayısı itibarıyla da, projelerin toplam bütçesinin ODTÜ payı itibarıyla da her zaman dalgalanmalar olmaktadır. Proje sayısı açısından en istikrarlı yıllar her bir 7. ÇP’nin (2007-2013) son yıllarıdır. Böylesi bir istikrarın H2020 programının (2014-2020) son yıllarında da yakalanabileceği öngörülmektedir. Öte yandan, bütçesel anlamda istikrarlı bir artışın yakalanmasının ana yolu koordinatörlük sayısının artırılmasından geçmektedir. Bunun için çalışmalar yoğun bir şekilde devam etmektedir.

Ulusal projelerde ise 2016 yılına göre 2017 yılında bir azalış görülmekle birlikte 2016 yılındaki performansın beklenenin üzerinde olduğu değerlendirilmelidir. Bu bağlamda 2016 yılında Kalkınma Bakanlığı desteklerinden hem yeni projelere destek hem de mevcut altyapılara ek ödenek olarak yoğun bir şekilde faydalanılmıştır. Bu noktada 2007-2016 ODTÜ ARDEB Proje Başarı Oranı tablosuna bakıldığında TÜBİTAK projelerinde ODTÜ’nün belirli bir istikrarının olduğu vurgulanabilir.

Üniversitemizin son 5 yıllık araştırma gelirleri aşağıdaki Tabloda sunulmaktadır. Görüldüğü üzere Ar-Ge için üniversite dışı kaynaklardan sağlanan gelir yıllık 80 milyon TL’den fazladır.

Tablo Ç2.1. Üniversitemizin son 5 yıllık araştırma gelirleri (TL)

ARAŞTIRMA GELİRLERİ	2013	2014	2015	2016	2017
Uluslararası Projeler (AB, NATO vb.)	9.577.564	7.757.716	15.391.858	17.777.512	1.343.988
Ulusal Projeler	72.328.088	80.100.535	85.269.403	131.651.949	108.122.279
BAP I	4.133.179	4.434.653	4.838.566	4.865.102	4.295.077
Öğrenciden gelen gelir (Tezsiz YL)	425.822	718.344	957.914	853.047	765.475
Döner sermayeden aktarılan	1.700.257	1.722.509	1.726.452	1.908.155	1.843.102
Devletten aktarılan (Hazine yardımı)	2.007.100	1.993.800	2.154.200	2.103.900	1.686.500
BAP II (devletten aktarılan)	17.300.000	15.000.000	30.370.000	72.987.000	39.774.000

TÜBİTAK, SANTEZ Projeleri vb.	25.091.261	35.651.445	25.661.785	22.366.264	36.254.167
Döner Sermaye Projeleri	25.803.649	25.014.437	24.399.053	31.433.583	27.799.036
Araştırma Gelirleri Toplamı	81.905.652	87.858.251	100.661.261	149.429.460	109.466.267
Araştırma Gelirlerinin Toplam Gelire Oranı	0,18	0,20	0,21	0,23	0,18
Araştırma Gelirlerinin Özel Bütçeye Oranı	0,24	0,26	0,27	0,29	0,23

MİGEP, Kalkınma Bakanlığı desteği ile kurulmuş olan altı Uygulama ve Araştırma Merkezi (ODTÜ-BİLTİR Merkezi (BİLTİR), Mikroelektromekanik Sistemler Araştırma ve Uygulama Merkezi (MEMS), ODTÜ-TSK Modelleme ve Simülasyon Merkezi (MODSIMMER), Güneş Enerjisi Uygulama ve Araştırma Merkezi (GÜNAM), Rüzgar Enerjisi Teknolojileri Araştırma ve Uygulama Merkezi (RÜZGEM) ve Biyomalzeme ve Doku Mühendisliği Araştırma ve Uygulama Merkezi (BIOMATEN)) bünyesinde dört alanda (Enerji, Elektrik-Elektronik-Bilişim, Otomotiv ve Biyomedikal) sürdürülmek üzere Kalkınma Bakanlığı'nın desteğiyle 2012 yılında başlatılmış bir programdır. MİGEP'in amacı, üniversite ve özel sektörün birlikte belirleyeceği alanlardaki Ar-Ge faaliyetlerinin, ODTÜ'deki merkezlerin fiziksel altyapısı kullanılarak yürütülmesi, merkezlerle özel sektör arasındaki işbirliğinin, vakitlerinin bir bölümünü üniversitemiz merkezlerinde, bir bölümünü ise sanayide geçirecek araştırmacılar aracılığıyla güçlendirilmesidir. MİGEP, Kalkınma Bakanlığı tarafından toplam 1.000.000 TL'lik bir bütçe ile desteklenmektedir. Program kapsamında, 2017 yılında araştırma merkezlerinin altyapısını kullanarak lisansüstü eğitimlerine devam eden 14 öğrenci bulunmaktadır.

Üniversitelerin firmalar ile işbirliğini artırmak ve yaygınlaştırmak için 2014 Haziran ayı içerisinde başlatılan "TeknoTez Programı" programının amacı ODTÜ Teknokent içi ve dışındaki şirketler ile Üniversitemiz arasındaki işbirliğinin her iki tarafın da yararına olacak şekilde artırılmasıdır. Bu programla, sanayi kuruluşu ve Üniversite arasında ortaklaşa tez konusu belirlenerek, şirketin Ar-Ge ihtiyacının karşılanması veya var olan bir sorununa çözüm bulunması hedeflenmektedir. Böylelikle, Üniversite'deki akademik bilginin sanayiye aktarılması, sanayinin Üniversite'nin araştırma altyapısını kullanarak daha az maliyetle ve daha etkin Ar-Ge faaliyetleri yürütmesi ve karşılıklı bilgi transferinin hızlandırılması mümkün olmaktadır. Bu program kapsamında araştırma için gerekli kaynaklar sanayi kuruluşu tarafından karşılanmaktadır.

Savunma Sanayi için Araştırmacı Yetiştirme Programı (SAYP); üniversitelerde lisansüstü programlara kayıtlı öğrenciler (Araştırmacı) tarafından yapılacak veya halen gerçekleştirilmekte olan lisansüstü tez çalışmalarının savunma sanayii şirketlerinin orta ve uzun vadeli araştırma ve geliştirme stratejileri doğrultusunda ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nın belirlediği öncelikli alanlarda gerçekleştirilecek şekilde güdümlü projeler olarak yapılandırılması amacıyla başlatılmış olan bir araştırmacı yetiştirme programıdır. ASELSAN, TUSAŞ (TAI), ROKETSAN HAVELSAN, FNSS ve MİLSOFT ile yürütülmekte olan programa 2017 yılı Ocak ayında NUROL da katılmıştır. 2017 yılı içerisinde 2 yeni SAYP Proje sözleşmesi imzalanmış olup, yürütülen 26 projenin toplam bütçesi yaklaşık 7,5 milyon TL'ye ulaşmıştır. 1 proje başarıyla tamamlanmıştır.

2017 yılında ilk defa lisans öğrencilerinin araştırmalarının desteklenmesi için de yeni mekanizma oluşturulmuştur. AdımODTÜ (<https://adimodtu.org.tr/>) projesi kapsamında toplanan bağışlar, lisans öğrencilerin projelerinin desteklenmesi amacıyla kullanılmıştır.

Araştırma projeleri, Üniversitemizin uzman elemanı bulunan her dalı ile ilgili olarak, Beş Yıllık Kalkınma Planı hedeflerine, Üniversite Yönetim Kurulu'nun belirlediği üniversite bilim politikasına veya ülke bilim politikasına uygun konulara öncelik verilerek değerlendirilir ve seçilir. Araştırma projelerinin evrensel ve ulusal bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması esastır.

Araştırma kaynakları arasında TÜBİTAK Kurum Hisseleri önemli bir paya tekabül etmektedir. TÜBİTAK kurum hisselerinin araştırma altyapısına yönelik kullanılmasının verimini artırmak amacıyla Rektörlük payının %50'sinin doğrudan bölümlere, kalan payın ise doğrudan üniversitemizin ortak kullanımındaki altyapı yatırımlarının iyileştirilmesine (Ör. Merkez Laboratuvar) tahsis edilmesi yönünde karar verilmiştir.

Araştırma kaynakları arasından bir diğer önemli kaynak ise uluslararası projelerin hesaplarında kalan tutarın aktarıldığı Rektörlük Emanet Hesabı'dır. Emanet Hesap desteği ile araştırmacıların AB proje konsorsiyum toplantılarına katılımı teşvik edilmektedir ve ödemesi gecikmiş projelerin ar-ge sürekliliğinin sağlanması için borç verilmektedir. Bu verimli stratejinin uygulanmasına devam edilecektir.

Nitelikli insan kaynağına erişimin kolaylaştırılması amacıyla BAP projelerinde doktora sonrası araştırmacıların da desteklenmesi 2018-2022 Stratejik Planı'na dâhil edilmiştir. Bu amaçla gerekli altyapının oluşturulması için faaliyetler devam etmektedir.

BAP 1 projelerinin seçimi ve desteklenmesinde; temel bilimler içerikli; sonuçları uygulamaya dönük; kaynakları ve faaliyetleri bakımından çok katımlı, çok merkezli kurumlar arası, uluslararası ve disiplinlerarası nitelikteki projeler ile lisansüstü tez araştırmalarına öncelik verilebilir.

Kaynakların Etkin Kullanımı ve Temini

ODTÜ 2018-2022 Stratejik Plan hazırlık sürecinde çalışmalarını yürüten Ar-Ge Stratejik Plan Alan Komitesi iç paydaşlarla görüşmeleri sonucunda, özellikle araştırma alt yapısını oluşturan laboratuvar ve donanım gibi kaynakların etkin ve verimli kullanımını konusunda iyileştirmeye ihtiyaç olduğunu tespit etmiş, "araştırma altyapısının, destek birim ve personelinin geliştirilmesi ve sürekliliğinin sağlanması" amacı ile ilgili bir dizi iyileştirme önermiştir. Kaynakların daha verimli bir şekilde yönetilmesinde; performans çıktılarının değerlendirilmesi önemli bir girdi olduğundan Araştırma Performansının Yönetimi için kurum olarak yeni bir yazılım sistemine geçilme çalışması başlamış olup aktif geçişin 2018 ortalarında olması planlanmaktadır.

Buna göre dış destekli projelerin sayıca artırılmasının yanı sıra bu projelerden araştırma alt yapısını güçlendirecek kaynak kullanımı özendirilecek, bunun önünde engel oluşturan mevzuatta iyileştirmeler yapılacak ve özellikle mevcut altyapının araştırmacıların erişimine daha çok olanak sağlayacak şekilde etkin kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Kurum dışından kaynak teminini kolaylaştırmak ve teşvik etmek içinse yine ilk bölümde saydığımız destek mekanizmaları etkili olarak kullanılmaktadır. Emanet Hesap desteği ile araştırmacıların AB proje konsorsiyum toplantılarına katılımı teşvik edilmektedir.

Paydaşların Araştırma-Geliştirme faaliyetlerine katılımı ODTÜ Araştırmalar Koordinatörlüğü tarafından sağlanmaktadır. ODTÜ Araştırmalar Koordinatörlüğü Proje Destek Ofisi (PDO), Proje Geliştirme Ofisi, Proje Yürütme Ofisi ve Merkezler Koordinatörlüğü olmak üzere üç birimden oluşmaktadır. Ayrıca ODTÜ Teknoloji Transfer Ofisi (ODTÜ-TTO) de faaliyetlerini Araştırmalar Koordinatörlüğü ile ortaklaşa sürdürmektedir. Proje Destek Ofisi, uluslararası ve ulusal kurumların desteklediği Ar-Ge projelerinin Üniversitemizde yaygınlaştırılması için çalışmakta ve araştırmacılara başvuru, yürütme ve denetim aşamalarında destek olmaktadır.

2017 yılında, araştırmacılara, araştırma alanlarına ve amaçlarına uygun destek olanakları hakkında bilgi vermek için yılın farklı zamanlarında toplamda 7 başlık altında Araştırma Bilgi Günleri düzenlenmiştir. Bu yıl sekizincisi düzenlenen Araştırma Bilgi Günleri'ne 250'yi aşkın kişi katılmıştır. Ayrıca, bu etkinliklerde gerçekleştirilen sunumlar Proje Destek Ofisi'nin internet sitesinde yayımlanmıştır. Düzenlenen etkinliklerin listesi EK 4'te verilmiştir. Araştırma Bilgi Günlerine ek olarak, farklı *Araştırma, Burs ve Hareketlilik* programlarını tanıtmak üzere de çeşitli bilgilendirme etkinlikleri yapılmıştır (EK 4).

Orta Doğu Teknik Üniversitesi araştırmacılarına yönelik düzenlenen etkinliklerin dışında ilgili ofis mensupları Horizon 2020 ve diğer programlar konusunda güncel gelişmeleri takip edebilmek ve bu konudaki paydaşlara sürekli yeni bilgi paylaşabilmek için için 2017 yılı içerisinde 19 farklı eğitim, işbirliği, çalıştay ve bilgilendirme toplantılarına katılmıştır.

Kanıtlar

- [EK 4. PDO Etkinlikleri.docx](#)

Araştırma veri ve performans sistemi kapsamında toplanan proje, yayın, patent vb. veriler temel performans göstergeleri ile Stratejik Plan'ın ilgili hedeflerine erişime yönelik performans göstergelerinin hesaplanmasında kullanılmaktadır. Bu göstergelerdeki eğilimler ve kıyaslama 6 aylık dönemlerde incelenmektedir. 2018 yılından başlayarak bu incelemenin APID Kurulunda yapılması ve yönetime sunulması değerlendirilmektedir.

ODTÜ 2018-2022 Stratejik Planı kapsamında tanımlanan üniversitemizin misyonu, vizyonu ve temel değerleri ile birlikte bu beş yıllık dönemde araştırma alanında erişmek istediği amaçları, hedefleri ve izlenecek stratejileri uygulamaya koymak üzere "Araştırma Ekosistemi 2018-2022 Stratejik Planı" çalışmaları 2017 yılında başlatılmıştır. Bu çalışmaya Araştırma Destek Birimleri şemsiyesi altındaki Proje Destek Ofisi, Teknoloji Transfer Ofisi, Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi ve Merkezler Koordinatörlüğü destek vermektedir.

2017 yılında PDO'nun altında PDO Sosyal ve Beşerî Bilimler Birimi kurulmuştur. Bu birimin amacı, Sosyal ve Beşerî Bilimler alanlarında çalışan araştırmacılarımızın hali hazırdaki araştırma potansiyelini güçlendirmek için bir ağ kurarak, araştırmacılarımıza ulusal ve uluslararası çağrılar, etkinlik ve proje pazarları konusunda bilgi sağlamak ve proje başvuru, yürütme ve denetim süreçlerinde destek olmaktır. ODTÜ'nün araştırma önceliklerini tespit etmek ve bu doğrultuda ODTÜ Ar-Ge Strateji Belgesi hazırlanması da amaçları arasındadır. Sosyal ve Beşerî Bilimlere yönelik ODTÜ Ar-Ge Strateji Belgesi'nin hazırlanması için ODTÜ'nün söz konusu alanlarda araştırma altyapısının ortaya konulmasına imkân veren bir çalışma yapılmış ve bu çalışma araştırmacılarımıza sunulmuştur. Çalışmada yayın sayısı, atıf sayısı, h-index, uluslararası iş birlikleri, ulusal ve uluslararası projeler gibi parametreler üzerinden Üniversitemizin durumu ortaya konmuştur.

TÜBİTAK'ın "1000-Üniversitelerin Araştırma Geliştirme Potansiyelinin Artırılmasına Yönelik Destek Programı" kapsamında Üniversitemiz adına belirlenen dört öncelikli alanın (Biyomedikal, Elektronik-MEMS, Enerji ile Havacılık ve Uzay) strateji belgelerinin hazırlanmasına 2016 yılının başında başlanmıştır. ODTÜ'nün araştırma altyapısı, bilimsel projelerinin konuları, araştırma çıktıları vb. dikkate alınarak belirlenen bu alanların stratejik planları oluşturulurken iç ve dış paydaşların beklentileri, ulusal ve uluslararası öncelikler/stratejiler, kurumsal güçlü ve zayıf yönler ile kurumun performansını etkileyebilecek fırsatlar ve tehditler değerlendirilmiştir. Her bir alan için belirlenen stratejileri ve tanımlanmış aksiyonları ve performans göstergelerini içeren Ar-Ge Strateji Belgeleri 1 Mart 2017 tarihinde TÜBİTAK'a teslim edilmiştir. Bu belgeler üniversitemizin bu alanlardaki öncelikli konu başlıklarına yönelik olarak fiziksel ve beşerî kapasitesini geliştirmesinde ve yüksek etkili Ar-Ge çıktıları ile ulusal ile uluslararası kazanımların elde edilmesinde kritik öneme sahip olacaktır.

Ülkemizin Avrupa Araştırma Alanı'nda (ERA - European Research Area) bugüne kadar en yoğun işbirliğine ve proje deneyimine sahip altı üniversitesi - Bilkent Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Sabancı Üniversitesi - 2015 yılında Türk Araştırma Üniversiteleri Güçbirliği'ni (TAÜG) kurmuştur. Bu oluşumun temel amaçları, Türkiye'de yükseköğretim, araştırma ve inovasyon sektörünün gelişmesine yönelik öneriler sunulması; uluslararası başarıyı artırmak için ilgili kuruluşlarla etkin işbirlikleri geliştirilmesi; kamuoyu oluşturma faaliyetleri yürütülmesi ve üyeler arasında eğitim, araştırma ve inovasyon alanlarında etkin işbirlikleri sağlayarak birlikte öğrenme-gelişme imkanı yaratılmasıdır. TAÜG 2015 yılından bu yana kuruluş amaçları doğrultusunda başlattığı faaliyetlerini 2017 yılı içerisinde de sürdürmüştür. 2017 yılında YÖK tarafından - ODTÜ'nün de dahil olduğu - Türkiye'nin 10 araştırma üniversitesinin belirlenmesi, TAÜG'ün kapsamını ve dolayısıyla gücünü genişletmiştir. TAÜG üniversiteleri arasında yer almayan 7 üniversite daha - Ankara Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Gebze Teknik Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü- bu platforma dahil olmuştur. Bu kapsamda, TÜBİTAK tarafından Avrupa Komisyonu temsilcilerinin katılımıyla 16 Kasım 2017 tarihinde TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nde "Türkiye İşbirliğiyle Avrupa Araştırma Alanının Geliştirilmesi" (Building the European Research Area in Partnership with Turkey) başlıklı bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda, Türkiye Araştırma Alanı'nın Avrupa Araştırma Alanı ile bütünleşmesi sürecinde atılması gereken stratejik adımlar ERA öncelikleri ışığında tartışılmıştır. Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Mustafa Verşan Kök tarafından toplantının açılış konuşması ve ODTÜ'nün sorumlu olduğu Araştırma'da Toplumsal Cinsiyet Eşitliği alt başlığında söz konusu alandaki 2017 yılı gelişmelerini ortaya koyan bir sunum gerçekleştirilmiştir. Bu toplantının en önemli çıktısı "Türkiye İşbirliğiyle Avrupa Araştırma Alanının Geliştirilmesi" isimli ortak bildiridir. (https://pdo.metu.edu.tr/system/files/buildingthe_europeanresearchareain_partnership_withturkey_joint_conclusions_november2017.pdf)

ODTÜ, çalışmalarını ulusal düzeyde yürüten TAÜG'ün yöntemini örnek olarak ERA önceliklerinden bir tanesi olan "Araştırmacılar için Açık Emek Piyasası" alanına odaklanmıştır. Bu bağlamda, bir yandan kurum içinde farkındalık yaratma çalışmaları yürütürken, bir yandan da yol haritaları belirleme ve uygulama çalışmaları yürütmektedir. Avrupa Komisyonu'nun araştırmacılar için açık emek piyasası önceliğine hizmet etmek amacıyla geliştirdiği araçların başında "EURAXESS - Researchers in Motion" isimli bilgi ve destek hizmeti sağlama girişimi/platformu ve araştırmacılar için insan kaynakları stratejisi gelmektedir. "EURAXESS - Researchers in Motion" araştırmacılara hareketlilik ve kariyer gelişimi alanlarındaki Avrupa kaynaklı imkânlar hakkında bilgi ve destek hizmetleri sağlayan ve Avrupa'nın kendi içinde ve dünya ile olan işbirliğini güçlendirmeye katkıda bulunan bir Avrupa kapsamlı girişimdir. ODTÜ, Proje Destek Ofisi üzerinden, Eylül 2015 tarihinden bu yana EURAXESS çatısı altında yetenekli araştırmacıları ülkemize çekecek kucaklayıcı bir ortam yaratmak ve sunmak vizyonuna hizmet etmek üzere, H2020 programı ile birlikte yurtdışından üniversitemize ve ülkemize gelecek kurum-İçi, kurum-dışı ve yurt-dışı tabanlı araştırmacıların uyum süreçlerinin kolaylaştırılmasına ve kariyer gelişmelerinin desteklenmesine İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü ile birlikte katkıda bulunmaktadır.

Ulusal ve uluslararası destek olanakları, açık proje çağrıları, birebir çağrı eşleştirmeler, eğitim, etkinlik, proje pazarı, çalıştay gibi araştırmaya yönelik faaliyetler, Rektör Yardımcıları ofisinden genel duyuru olarak, ilgili Rektör Danışmanı ofisinden research@metu.edu.tr adresinden, Proje Destek Ofisinin web sitesi üzerinden (<https://pdo.metu.edu.tr/>) veya pdo@metu.edu.tr ve pdossh@metu.edu.tr adresinden duyurulmaktadır.

Üniversitemize yeni katılan araştırmacıların ulusal ve uluslararası araştırma-geliştirme fonları hakkındaki farkındalığını ve hem ulusal hem de uluslararası proje başvuru sayılarını artırmak üzere, her yıl düzenlenen "Akademik Gelişim Programı" (AGEP) kapsamındaki ilgili modüllerde ODTÜ'deki araştırma yönetim sistemi, ilgili idari bilimler ve araştırma gündemi, araştırma-geliştirme için destek programları konularında sunumlar yapılmıştır. Talep eden araştırmacılar ile "Akademik Kariyerin Farklı Aşamalarında Başvurulacak Destek Programları: Yol Haritası Çizme Danışmanlığı" toplantıları gerçekleştirilmiş; yer alabilecekleri TÜBİTAK, AB ve diğer ulusal ve uluslararası projelerin belirlenmesi, çağrıların seçilmesi ve yabancı ortakların bulunması konusunda deneyim ve bilgi paylaşımı yapılmıştır. Ayrıca yurtdışından yeni dönmüş araştırmacılarla kariyer planlamasına yönelik (araştırma ağı oluşturmak için ne tür projeler yazılmalı, ilk uluslararası proje başvuru deneyimi için hangi fon programı seçilmeli, proje başvurularında koordinatör mü yoksa ortak mı olunmalı, vb. konularda) birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Horizon 2020 faaliyetlerine destek olacak şekilde Avrupa'daki en etkin ağlardan biri olan Vision 2020'ye (<http://www.2020visionnetwork.eu>) olan kurum üyeliğimiz 2017 yılında da devam ettirilmiştir. Bu kapsamda, ağ üzerinden gelen ortak arama duyuruları alanında uzman akademisyen ve ODTÜ-TEKNOKENT firmalarımıza yönlendirilmiştir. Dahası, bu platformda talep eden araştırmacılarımıza ve merkezlerimize ait ilgi alanları ve araştırma profilleri yayınlanmakta ve böylece araştırma ortaklıklarının kurulması hususunda yardımcı olunmaktadır. PDO Sosyal ve Beşerî Bilimler Birimi bu ağı sıklıkla kullanmaktadır.

Üniversitemizin Avrupa Birliği'nin araştırma destek programı olan Horizon 2020 programından en etkili şekilde yararlanabilmesi ve söz konusu programa olan katılımı artırabilmek ve ODTÜ'nün bu program içerisindeki rolünü daha etkin kılabilmek için PDO tarafından birçok çalışma yürütülmüştür:

- H2020 programı kapsamında yer alan Marie Skłodowska Curie Bireysel Araştırma Burslarına başvurmayı planlayan araştırmacılara yol göstermesi amacıyla ODTÜ özelinde bir rehber hazırlanmış ve bu programa başvuru yapabilecek Üniversitemize yeni katılmış ve katılacak olan tüm araştırmacılar ile paylaşılmıştır. Ayrıca muhtelif tarihlerde talep eden araştırmacılar ile birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerde öncelikle araştırmacıların başvuru kriterlerini karşılayıp karşılayamadıkları değerlendirilmiştir. Sonraki süreçte ise programın beklentileri, yazım süreci, değerlendirme süreci ve destek mekanizmaları hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Bu kapsamda 2017 yılı içerisinde araştırmacılarımız 18 adet MSCA Bireysel Burs başvurusu yapmıştır.
- Üniversitemiz, 2016 yılında olduğu gibi 2017 yılında da Horizon 2020 Avrupa Araştırma Konseyi (ERC) projeleri konusunda özelleşmiş çalışmalar yürütmüştür. ERC başlığı altında yayınlanan farklı çağrıların kriterlerine uyan akademisyenler belirlenerek hedef araştırmacı listeleri oluşturulmuş ve bu listelerde bulunan akademisyenlerle birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, ERC proje ön-değerlendirme, ERC mülakat desteği vb. destekler Emanet Hesap'tan sağlanmıştır. Bu strateji amacına ulaşmaya devam etmekte olup, bu kapsamda 2017 yılı içerisinde yapılan 4 adet ERC başvurusu arasından bir tanesi Üniversitemizin 2. ERC projesi olarak desteklenmeye hak kazanmıştır.

PDO Sosyal ve Beşerî Bilimler Birimi de 2017 yılı içerisinde Kurum dışı fonları kullanmaları için araştırmacıları teşvik etmek üzere farklı faaliyetler düzenlemiştir:

- PDO Sosyal ve Beşerî Bilimler Biriminin 24 Ocak 2017 tarihinde "Sosyal Bilimler Alanında Araştırma Destekleri Bilgi ve Tanıtım Günü" başlığı ile bir etkinlik gerçekleştirilmiştir. Bu toplantı ile PDO Sosyal ve Beşerî Bilimler Birimini tanıtmak, Sosyal Bilimler alanındaki araştırma ve fırsatlar konusunda bilgiler vermek ve Üniversitemiz Sosyal ve Beşerî Bilimler Ar-Ge Stratejik Planı'nın hazırlıklarını başlatmak amaçlanmıştır. Bu etkinliğe, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, disiplinler arası enstitü anabilim dalları ve ODTÜ bünyesinde yer alan araştırma merkezlerinden 93 araştırmacı katılmıştır.
- PDO Sosyal ve Beşerî Bilimler Biriminin diğer bir faaliyeti 14 Kasım 2017 tarihinde BelçikaBrüksel'de H2020 Toplumsal Sorunlara Çözümler "Değişen Dünyada Avrupa: Kapsayıcı, Yenilikçi ve Reflektif Toplular" 2018-2019 çağrılarına yönelik olarak düzenlenen proje pazarına katılmak olmuştur. Bu proje pazarı öncesinde Yeni Çalışma Programı Üniversitemizdeki araştırmacılara duyurulmuş ve ilgililenen çağrı başlıklarına yönelik niyet beyanları istenmiştir. Bu niyet beyanları proje pazarında tanıtılmıştır. PDO Sosyal ve Beşerî Bilimler Birimi açılan çağrılara yönelik olarak Avrupa'da kurulmuş olan konsorsiyumlarla öğretim üyelerimizi eşleştirme faaliyetleri yürütmeye devam etmektedir. Şu anda 7 adet projenin geliştirilmesine yönelik faaliyetler sürdürülmektedir.
- 20 Aralık 2017 tarihinde H2020 Sosyal ve Beşerî Bilimler Alanında Araştırma Destekleri Bilgi ve Tanıtım Günü düzenlenmiştir. Toplantı kapsamında Toplumsal Sorunlara Çözümler "Değişen Dünyada Avrupa: Kapsayıcı, Yenilikçi ve Reflektif Toplular" başlıklı program ile "Toplum ile ve Toplum için Bilim" programı TÜBİTAK H2020 Ulusal İrtibat Noktaları tarafından tanıtılmıştır. Ayrıca yine bu programda Sosyal ve Beşerî Bilimlerin Temel Bilimler ve Mühendislik ile işbirliği yapabileceği araştırma fırsatlarına da yer verilmiştir.
- PDO Sosyal ve Beşerî Bilimler Biriminin öncelikleri ile ilgili konularda anında bilgi paylaşımının sağlanması için Sosyal ve Beşerî Bilimler alanındaki araştırmacıları kapsayan bir e-posta listesi (pdo-sosyal@metu.edu.tr) ve e-posta hesabı (pdossh@metu.edu.tr) oluşturulmuştur.

Üniversitemizin yürütücü kurum olarak yer aldığı TÜBİTAK tarafından fonlanan proje başvuruları ve bu başvuruların desteklenme performansı temelinde bir değerlendirme yapıldığında, Üniversitemizin oldukça yüksek bir başarı elde ettiği görülmektedir.

Tablo Ç2.6.1. 2017 Yılı ODTÜ ARDEB Proje Başarı Oranı

ARDEB Programının Adı	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Başarı Oranı (%)*
1001	128	38	29,7
1002	30	7	23,3
1003	40	5	12,5
1005	4	2	50,0
3001	9	2	22,2
3501	25	14	56,0
Uluslararası İşbirliği	45	8	17,8
TOPLAM	281	76	27,0

* Başarı oranları 31.12.2017 tarihi itibarıyla sözleşmesi imzalanan projeler üzerinden hesaplanmıştır.

Tablo Ç2.6.2, 2007-2017 yılları arasındaki genel ARDEB performansını göstermektedir. Bu tablodan da görüleceği üzere, Üniversitemizin yıllık ortalama başvuru sayısı 200'ün üzerinde iken, kabul sayısı da 70'in üzerindedir. Üniversitemizin ARDEB başarı oranı ise yıllar içerisinde 20 ile 44 arasında değişmektedir. 2017 yılı başarı oranı ortalama başarı oranının altındadır.

Tablo Ç2.6.2. 2007-2017 Yılı ODTÜ ARDEB Proje Başarı Oranı

	Toplam Başvuru Sayısı	Toplam Kabul Sayısı	Başarı Oranı (%)
2007	214	89	41,6
2008	245	69	28,2
2009	226	76	33,6
2010	198	87	43,9
2011	181	73	40,3
2012	166	64	38,6
2013	213	77	36,2
2014	238	91	38,2
2015	300	71	23,7
2016	201	41	20,4
2017	281	76	27,0
ORTALAMA	218	74	33,8

Kaynak: www.tubitak.gov.tr (2007-2016 ARDEB Destek İstatistiklerinden alınmış olup; Nisan 2018 itibarıyla 2017 verileri yayınlanmamıştır.)

Avrupa Komisyonu tarafından 24.01.2018 tarihinde yayınlanan resmi verilere dayanarak, alınan fon miktarına göre ODTÜ 7. Çerçeve Programı'nda en başarılı Türk araştırma kuruluşu iken H2020 Programı'nda ise 2. en başarılı Türk araştırma kuruluşudur. Ocak 2018 tarihi bu resmi verilere sözleşmesi daha imzalanmamış olan 2. ERC projesi dahil değildir. Bu projenin bütçesinin eklenmesi ile ODTÜ'nün H2020 bütçesi 7M€'ya ulaşmaktadır.

Tablo Ç6.2.3. AB 7. Çerçeve Programı Kapsamında Türk Kuruluşların aldığı Fonlar (2007-2013)

Kuruluş	Alınan Fon (€)
ODTÜ	16.17
TÜBİTAK	11.02
Koç Üniversitesi	8.74
Boğaziçi Üniversitesi	8.56
Bilkent Üniversitesi	7.56
İstanbul Teknik Üniversitesi	6.89
Sabancı Üniversitesi	6.53
Hacettepe Üniversitesi	3.59
Özyeğin Üniversitesi	3.03
Dokuz Eylül Üniversitesi	2.92

Kaynak: www.h2020.org.tr

Tablo Ç6.2.4. Horizon 2020 Programı Kapsamında Türk Kuruluşların aldığı Fonlar (2014-2020)

Kuruluş	Alınan Fon (€)
Koç Üniversitesi	9.18
ODTÜ	4.48
Bilkent Üniversitesi	3.67
Boğaziçi Üniversitesi	3.31
İstanbul Teknik Üniversitesi	2.79
TÜBİTAK	2.46
Sabancı Üniversitesi	2.34
Ege Üniversitesi	1.01
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	1.00
İstanbul Üniversitesi	0.97

2017 yılında alınan kararlarla yapılan çeşitli girişimlerin (Ör. verilen birebir desteklere ilave olarak, uzmanlardan alınan eğitimler ve uzmanlarca düzenlenen proje yazma çalıştaylarının sayısı ve çeşitliliği artırılması; faydalanılabilecek fonların çeşitliliğinin artırılması için araştırmaların devam etmesi ve çeşitli elçiliklerle görüşmeler yapılması; PDO Sosyal ve Beşerî Bilimler Birimi'nin ilgili araştırmacılarla birebir yürüttüğü çalışmalar) sonuçları önümüzdeki süreçte gözlemlenebilecektir.

3) Kurumun Araştırma Kadrosu

Kurumun araştırma kadrosu, öğretim üyeleri (*Profesör, Doçent, Doktor Öğretim Üyesi kadrosunda bulunanlar*), öğretim görevlileri, araştırma görevlileri, yüksek lisans ve doktora öğrencileri, doktora sonrası araştırmacılar ve AB projelerinde çalışan yardımcı personellerden oluşmaktadır. Doktora Sonrası Araştırmacı Programı (DOSAP) kapsamında çeşitli kurumlar tarafından desteklenerek üniversitemizde gelen doktora sonrası araştırmacılar üniversitemiz için önemli bir araştırmacı kadrosunu oluşturmaktadır. Ayrıca YÖK tarafından hazırlanan yeni BAP yönergesi kapsamında 2018 yılından itibaren Doktora Sonrası Araştırmacıların da BAP projeleri kapsamında istihdamı da mümkün olacaktır. 4/b kadrosundan istihdam edilen sözleşmeli personel (bilimsel proje uzmanları) de merkezlerde ve büyük ölçekli projelerde (Kalkınma Bakanlığı projeleri) araştırmacı olarak görev yapmakta ve üniversitemizin araştırma faaliyetlerine kritik katkı sağlamaktadır.

Üniversitemizde istihdam edilecek öğretim üyelerinin sağlaması gereken koşullar <http://pdb.metu.edu.tr/ogretim-uyesi-atama-ve-yukselme-kriterleri> adresinde ilan edilmiştir. Bu koşullar düzenli aralıklarla gözden geçirilmekte, Üniversitemizin güçlü ve zayıf yanları ile kıyaslanabilecek dünya üniversitelerinin benzer kadrolarının performansı dikkate alınarak aranan yetkinlikler ve bunlar için beklenen en düşük seviyeler bir komisyon tarafından tanımlanmaktadır.

Ulusal projelerde çalışan bursiyerler çoğunlukla ilgili bölümün Y. Lisans veya Doktora öğrencilerinden seçilmektedir.

Yenilenen BAP yönetmeliği kapsamında bursiyerlerin desteklenmesi mevzuatla mümkün hale getirilmiştir. Bu kapsamda mevcut BAP yönergemizin bu değişiklikler ile uyumlu hale getirilmesi çalışmalarına 2017'de başlanmıştır.

Yine YÖK tarafından yapılan düzenlemeler ile Doktora Sonrası Araştırmacı bir kadro olarak tanımlanmış ve bu kapsamda gerçekleştirilecek mali desteklerin Döner sermaye ve BAP kapsamından desteklenmesine karar verilmiştir. Üniversitemiz BAP kaynaklarını Doktora Sonrası Araştırmacıların desteklenmesinde kullanılmak üzere karar almış ve bu kapsamda çalışmalara 2017 yılı içerisinde başlanmıştır. Böylece üniversitemizde uzun süredir mali kaynaksız olarak diğer üniversitelerin yeni öğretim üyelerinin akademik kariyerlerine destek olmak üzere sürdürülmekte olan DOSAP programımızın zenginleştirilmesi mümkün olacaktır.

Proje personelinin istihdamında proje destek programına özel koşullar geçerlidir. Örneğin AB projelerinde uygun adayın seçilmesi için EURAXESS web sitesinde ilan verilmektedir. Avrupa Araştırma Alanı (ERA-European Research Area) öncelikleri arasında tanımlanan şeffaf, açık ve başarı-tabanlı işe alım ve insan kaynakları politikalarının geliştirilmesi için önümüzdeki dönemde sistematik bir süreç tanımlanması planlanmaktadır. Üniversitemizin hazırladığı "Horizon 2020 and the European Research Area: ODTÜ's Strategy 2015-2020" raporunda bu konu vurgulanmış, hedefler tanımlanmış ve konuya dair çalışmalar başlatılmıştır.

ODTÜ'nün uluslararasılaşma ve insan kaynakları imkânlarını artırmak hedeflerine hizmet etmek üzere yürüttüğü EURAXESS çalışmaları yoğun bir şekilde

devam etmektedir. Bu bağlamdaki çalışmaların belki de en önemlisi yapılacak olan Araştırmacılar için İnsan Kaynakları Stratejisi (HRS4R) logosu başvurusudur. Bu kapsamda devam eden çalışmalar sayesinde yalnızca ülkemizden değil, uluslararası alandan proje özelinde çalışacak nitelikli insan kaynağına daha etkin bir şekilde ulaşılabilecek ve ilgilenen yabancı araştırmacıların kuruma güveni artırılabilecektir.

Doktora sonrası araştırmacı insan kaynağımızı zenginleştirmek ve EURAXESS vizyonu ile nitelikli uluslararası araştırmacıları ülkemize ve üniversitemize çekebilmek için TÜBİTAK ile işbirliğine gidilerek Burslara Katkı Fonu başvuru hazırlıklarına (Co-Funding of regional, national and international programmes-COFUND) başlanmıştır. Bu program kapsamında hâlihazırda araştırma projelerine yönelik burs ve destek mekanizması bulunan ya da böyle bir program oluşturmak isteyen kuruluşların bölgesel, ulusal ve uluslararası burs programlarının oluşturulması veya var olan programlarının desteklenmesi amacıyla araştırma bursu veren kuruluşlara ek fon sağlanmasını hedeflemektedir.

Başvuru için minimum koşulları belirleyen ve Temel Bilimler ve Mühendislik; Mimarlık, Sosyal ve İdari Bilimler için bir ölçüde farklılaştırılmış ODTÜ atama ve yükseltme ölçütleri ODTÜ Senatosunun kararı ile oluşturulmuş ve YÖK tarafından onaylanmıştır. Atama-yükseltme ölçütlerimiz ve performans değerlendirme sistemimiz araştırmacı kadromuzun niteliğini korumak amacıyla kullanılan en önemli mekanizmalardır. Öğretim üyeleri için belirlenen atama ve yükseltme ölçütlerine <http://pdb.metu.edu.tr/ogretim-uyesi-atama-ve-yukselme-kriterleri> adresinden ulaşılabilir. Bu ölçütler en son 2009 yılında geniş katılımlı bir çalışmayla güncellenmiştir. Ayrıca 2016 yılında başlayan ve dekanlık ve enstitülerce seçilen ve her bir kadro derecesini temsilen oluşturulan *Atama ve Performans Komisyonu* söz konusu ölçütlerde güncelleme ve iyileştirmeler yapmak üzere çalışmaktadır. Komisyon üyelerinin ilgili birimlerle de tartışıp geliştirdiği öneriler yine birimlerin görüşlerine sunulmuştur. Oluşturulan öneriler üniversitenin ilgili kurullarında tartışılarak bu dönem sonunda karara bağlanacaktır.

Üniversitemizde, öğretim üyelerinin araştırma yetkinlikleri ODTÜ Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış Akademik CV programı tarafından yılda bir kere ölçülmektedir. Ancak bu program uygulanan haliye bağımsız bir performans programı olduğundan ve projeler ile ilişkilendirilmediğinden daha önceden belirtildiği üzere BAP, Akademik CV ve YÖK Akademik Teşvik kapsamında gerekli bilgiler içeren ve birbirine entegre bir yazılım sistemine geçiş için gerekli çalışmalar başlamış olup 2018 yılında bu yazılımlar kullanılmaya başlanacak böylece araştırma yetkinlikleri daha kolay ve verimli bir şekilde ölçülebilecektir.

Genç öğretim üyelerinin gelişiminin sağlanması için geliştirilen AGEP'in (Akademik Gelişim Programı) yanı sıra önümüzdeki dönemlerde kariyerinin farklı aşamalarındaki öğretim üyeleri ile yabancı uyruklu öğretim elemanlarına yönelik olarak da programların geliştirilmesi için çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca, düzenli olarak yapılan Etkili Eğitim Seminerleri, Araştırma Bilgi Günleri, Davetli Konuşmacı Seminerleri gibi programlarla araştırmacıların gelişimi amaçlanmaktadır. Araştırma kadrosunun araştırma yetkinliğini geliştirmesi kapsamında sunulan imkanlar ve destekler Ç2.5'de detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Özetlemek gerekirse, üniversitemizdeki araştırmacıların yararlanabileceği araştırma fırsatlarına dair bilgiler Proje Destek Ofisinin (PDO) tarafından paylaşılmaktadır. Ofis ulusal ve uluslararası destek olanakları, açık proje çağrıları, eğitim, etkinlik, proje pazarı, çalıştay gibi araştırmaya yönelik faaliyetlerle ilgili duyurular yapmaktadır. Buna ek olarak içeriği her yıl araştırma alanındaki gündem ve üniversitemizin öncelikleri doğrultusunda şekillendirilen **Araştırma Bilgi Günleri** adı altında üniversitemiz öğretim üyelerine ve araştırma görevlilerine yönelik çeşitli oturumlardan oluşan, eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir (<https://pdo.metu.edu.tr/arastirma-bilgi-gunleri>). Her yıl yayınlanan **Araştırma Faaliyetleri Broşürü** araştırmacılara proje başvurularında kullanılmak üzere bilgiler de sağlamaktadır (<https://pdo.metu.edu.tr/yayinlar>) . **Akademik Gelişim Programı (AGEP)** dâhilinde sunulan "Araştırma ve Geliştirme" ve "Ulusal ve Uluslararası İş birliği Programları" modülleri de bu amaca hizmet etmektedir. ODTÜ'de yürütülmekte olan ulusal ve uluslararası işbirliği programlarının başvuru ve yürütme süreçlerine dair birimler-arası görev dağılımını aktarmak amacıyla kılavuzlar yine PDO tarafından hazırlanmaktadır. (<https://pdo.metu.edu.tr/odtude-basvuru-ve-yurutme-sureci-ulusal-projeler> ve <https://pdo.metu.edu.tr/odtude-basvuru-ve-yurutme-sureci-uluslararası-projeler>).

Araştırma Yetkinliği için sunulan hizmetlerin yeterliliği için Proje Destek Ofisi tarafından zaman zaman anketler yapılmakta ve öğretim üyelerimizin görüşleri alınmaktadır ve öneriler dikkate alınmaktadır. Bu hizmetlerin etkinliğinin ölçülmesine dair bir mekanizma henüz yoktur. Uygulamaya geçilecek yeni entegre performans yönetim sistemi ile bu etkinliğinin ölçülebilmesi planlanmaktadır.

Araştırma performansımızı artırmak ve çıktılarımızın etkisini yükseltmek için büyük ölçekli projelerin artırılması; projelerin performansının izlenmesi ve duyurulması; nitelikli bilimsel dergilerde yayın yapılması; yayınların aldığı atf sayısının ve atf alma sürekliliğinin artırılması; Lisansüstü tez çıktılarının etkisinin, ulusal ve uluslararası görünürlüğünün artırılması ve lisansüstü programlarda öğrenciler tarafından yapılan çalışmaların toplumsal faydaya dönüşmesini sağlayacak projeler üretilmesine ağırlık verilmesi hedeflenmiştir.

Araştırma çıktıları (yayın, patent vb.) hem bireysel performans değerlendirmelerinde (performans primi), hem de birim performans değerlendirmelerinde (performansa dayalı bütçe) göz önünde bulundurulmakta, performansla dayalı ödüllendirme ağırlıklı olarak araştırma çıktıları temel alınarak yapılmaktadır. Yıllık performans değerlendirme sistemi kapsamında her fakültede ilk yüzde yirmilik dilimde yer alan öğretim üyeleri ve öğretim üyeleri Performans Primi ile ödüllendirilirler. 2017 yılında yapılan değişiklikte ilk yüzde yirmilik dilime giren öğretim üye ve görevlilerine verilen prim yüzde 5'lik kategorilerde farklılaştırılmıştır. Performans primi hesaplarında Ar-Ge projeleri de önemli ağırlığa sahiptir, özellikle büyük ölçekli uluslararası proje yürütme deneyimi yüksek performans puanına sahiptir.

Genç öğretim üyelerine (36 yaş altı) yönelik olarak, yıllık performans değerlendirme sistemi kapsamında, ODTÜ Geliştirme Vakfı tarafından "ODTÜ Genç Araştırmacı Başarı Ödülleri" verilmektedir. Ödüller Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenmiş olan koşul ve kriterler çerçevesinde, "Temel Bilimler ve Mühendislik", "Mimarlık" ve "Sosyal ve İdari Bilimler" kategorilerinde ayrı ayrı verilmektedir.

ODTÜ Geliştirme Vakfı tarafından "Uluslararası Yayın Ödülleri" ise ODTÜ öğretim elemanlarının

- Uluslararası düzeyde kabul görmüş yayınevleri tarafından basılan özgün ve bilimsel kitaplarına,
- SCI, SSCI ya da AHCI kapsamındaki hakemli süreli yayınlarda yer alan tam makalelerine verilmektedir.

Ayrıca, ODTÜ Atama ve Yükseltme Ölçütlerinde tanımlı süreli yayınlarda bir yıl içinde birden fazla makalesi yayımlanan ODTÜ öğretim elemanlarına yurtdışı ek seyahat desteği verilir. 2017 yılında yapılan değişiklikte 3 kat ödül verilen süreli yayınlarda yayımlanan 1 makale için de ek seyahat desteği verilmektedir. Yine aynı değişiklikte farklı kategorilerde yapılan yayınlara verilen destek farklılaştırılmıştır. Bu şekilde öğretim üyelerinin etki faktörü yüksek süreli dergilerde makale yayınlamaları teşvik edilmektedir.

Performans değerlendirmesi, ödüller ve atama-yükseltme ölçütlerine ilişkin bilgilere <http://pdb.metu.edu.tr/ogretim-uyesi-atama-ve-yukselme-kriterleri> adresinden ulaşılabilir.

Lisansüstü ve doktora öğrencileri, Performans ve Tez Ödülleri ile yayın ödülleri aracılığıyla akademik başarı anlamında teşvik edilmektedirler. ODTÜ ve Mustafa Parlar Tez Ödülleri bu ödüllere iki örnek olup amacı, tez konularının ülkemizin gelişimine, kültür ve düşünce dünyasına katkıda bulunmasını sağlamak ve ülkemizin temel bilimlerde araştırma gücünü ODTÜ olarak artırmaktır.

Araştırmalar Koordinatörlüğü PDO öğretim üyelerinin başvurabileceği, ödül ve teşvik programlarını (TÜBİTAK, TÜBA, Bilim Akademisi, Mustafa Parlar Vakfı ödülleri vb.) takip etmekte, öğretim üyelerini bu konuda bilgilendirmekte, başvuruda bulunmak isteyen öğretim üyelerimize başvuru sürecinde destek vermektedir.

Üniversitemizde henüz bu teşviklerin yeterliliğini ve etkililiğini ölçen bir mekanizma yoktur. Uygulamaya geçilecek yeni entegre performans yönetim sistemi ile bu etkinliklerin ölçülebilmesi planlanmaktadır.

YDYO Akademik Yazı Merkezi, yüksek lisans, doktora öğrencileri ve öğretim üyelerine yönelik makale ve tez yazım sürecinde yüz yüze danışmanlık vermektedir. Araştırma üniversitesi olma misyonunu desteklemek amacıyla 2017 yılında verilen danışmanlık sayısında 2016'da 455'ten 2017'de 532'ye belirgin bir artış olmuştur.

4) Kurumun Araştırma Performansının İzlenmesi ve İyileştirilmesi

Her stratejik alanda olduğu gibi araştırma alanında da stratejik plan gerçekleşme durumunu takip etmek için bir izleme mekanizması kurulmasına başlanmış olup, araştırma alanı ile ilgili Rektör Danışmanı ve/veya Yardımcısı koordinatörlüğünde bu alana yönelik değerlendirme ve izleme kurulu oluşturulması değerlendirilmektedir.

Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesinde, Stratejik Plan'ın ilgili hedeflerine erişimi ölçmeye yönelik performans göstergeleri kullanılmaktadır. Bunlara ek olarak yönetimin belirlediği temel performans göstergeleri dikkate alınmaktadır. Bu göstergelerdeki eğilimler ve gerçekleştirmeler dünya ortalamaları ve iyi örnekleri ile kıyaslanmaktadır.

Doktora öğrenci sayıları ve mezun sayıları da Enstitüler tarafından tutulmakta ve çeşitli raporlarda yer almaktadır. Faaliyet Raporları, Performans Programı, Sayılarla ODTÜ, bu göstergelerin düzenli olarak yer aldığı raporlardır. Ancak mezunların iş bulma oranı ve yurtdışında çalışma oranları üniversitemizde henüz tutulmamaktadır. Ancak, mezun verisinin izlenmesi için ODTUM ağı kurulmuştur.

Her yıl Mayıs ayında Araştırmalar Koordinatörlüğü'nce Araştırma Faaliyetleri Broşürü yayınlanmaktadır. Raporla, araştırma ile ilgili önemli istatistiklere yer verilmekte, öne çıkan ar-ge projeleri ve haberler ODTÜ kamuoyu ve dış paydaşlar (şirketler, kamu vb.) ile paylaşılmaktadır (<https://pdo.metu.edu.tr/yayinlar>).

Üniversitenin bölge, ülke ve dünya ekonomisine katkısının ölçümü kapsamlı ele alınması gereken bir konudur. Üniversitede buna yönelik temel performans göstergeleri ve ölçüm yöntemleri üzerinde çalışılmaktadır. Araştırma etkinliklerinin katkısını ölçmek için mevcut durumda veri toplama sistemlerinden erişilebilecek araştırma çıktılarının (mezunlar, yayınlar, patentler vb.) büyüklükleri ile doğrudan ölçülebilecek etkileri (gelirler vb.) kullanılmaktadır. Benzer şekilde eğitim ve topluma hizmet alanlarında da temel göstergeler tanımlanmıştır. Bu göstergelere dayalı değerlendirmeler ilgili yöneticiler ve yönetim organları tarafından 6 aylık dönemlerde gerçekleştirilmektedir.

Madde 4.3'te açıklandığı gibi Üniversitenin bölge, ülke ve dünya ekonomisine katkısını ancak kapsamlı bir çalışma ile değerlendirmek mümkün olabilir. Yapılan yıllık değerlendirilmelerinde üniversitemizin eğitim, araştırma ve topluma hizmet katkıları ile ülkemizin önde gelen kuruluşlarından olduğu görülmektedir.

Univerzum 2017 Talent Turkey Araştırması kapsamında üniversitemizin mezunları tarafından doldurulan ankette, ODTÜ 100 tam puan üzerinden 90.35 puan ile mezunları en hızlı iş bulan 2. üniversite olurken, en yüksek ücretli işe başlayan üniversiteler kategorisinde 95.38 puan ile Türkiye'de 4. sırada yer almaktadır. Mezunlarının % 71'i ilk ay ya da mezun olmadan önce işe başlarken, bu mezunların %35'i ulusal, %29'u ise uluslararası şirketlerde, %18'i de kamu ya da sivil toplum kuruluşlarında çalışmaktadır.

Çalıştıkları alanlar açısından baktığımızda Ar-Ge, Eğitim ve Akademi'de çalışan yenilikçi ve bilgi üreten mezunlarımızın oranı %42'dir. Mezunlarımızın iş yaşamına katkısına baktığımızda %64 oranında bir katkı olduğu görülmektedir.

Ülke ve dünya ekonomisine bilgi üretimi, girişimcilik, yenilikçilik ve eğitim alanlarında sağladığı katkıya anlamak için üniversitemizin sıralamalardaki yerine bakılabilir. Buna göre ODTÜ,

- TÜBİTAK tarafından düzenlenen Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksinde Türkiye üniversiteleri arasında 2015, 2016 ve 2017 yıllarında 2. sırada,
- URAP 2017 yılı Ulusal sıralamasında 1. ve Uluslararası sıralamasında 532. sırada,
- QS Dünya Üniversiteleri sıralamasında son 4 yılda ilk 500'de,
- Times Higher Education Dünya sıralamasında 2017 yılında 610. sırada

yer almaktadır.

5. YÖNETİM SİSTEMİ

1) Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı

ODTÜ Organizasyon Şemasına <http://www.metu.edu.tr/tr/organizasyon-semasi> adresinden ulaşılabilmektedir. Yönetim şekli önceki KİDR'larda aktarılmıştır.

İç kontrol eylem planı hazırlama, izleme ve değerlendirme süreci 2016 KİDR'da açıklanmıştır. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nda birimlerce öngörülen eylemler, üst yönetimin kabulü ile harcama birimlerince, belirlenen takvime uygun yerine getirilmekte olup etkin bir şekilde uygulanmaktadır. Ayrıca öngörülen eylemlerin gerçekleşme sonuçları Eylem Planı formatında her yılın Haziran ve Aralık ayı sonu itibarıyla üst yönetimin onayını müteakip Maliye Bakanlığı'na gönderilmektedir. 2018-2022 Stratejik Planı'nın yürürlüğe girmesi ile İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nda gerekli değişikliklerin yapılmasına başlanmıştır. Bu revizyon kapsamında Eylem Planı'nın uygulama etkinliğinin daha da artırılması yönünde değerlendirmeler yapılabilecektir.

Bu soru ODTÜ için geçerli değildir.

2) Kaynakların Yönetimi

ODTÜ ulusal ve uluslararası alandaki saygınlığı ile iyi yetişmiş genç öğretim üyeleri için bir çekim kaynağıdır. Vakıf üniversitelerinin rekabetçi olanakları ve maaşlarına rağmen bu nedenlerle hala ODTÜ yüksek kalitede yetenekli işgücü çekebilmektedir. İşe alma süreçleri şeffaftır. Bu sürecin daha profesyonel ve rekabetçi olabilmesi için yeni politikalar geliştirilmektedir. Akademik birimlerin İK Strateji belgelerini hazırlamaları istenmiştir ve atama/yükseltme kriterleri gözden geçirilmektedir.

Her akademik birimde ayrılan öğretim üyesi yerine öğretim üyesi alınması hedeflenmektedir. Emeklilik, istifa, programda değişiklikler, yeni gelişen alanlarda eksiklikler, öğrenci sayısı artışı gibi nedenlerle ek öğretim üyesi alımları yapılmaktadır. Başvurular için bölüm değerlendirmesi hazırlanması istenmekte, bu Değerlendirme Raporu Dekanlık/Enstitü ve Rektörlük tarafından onaylandıktan sonra süreç başlatılmaktadır. Standart Değerlendirme Formları kullanılmaktadır. Entegre ve kapsayıcı kariyer gelişimi ve ödüllendirme stratejileri uygulanmaktadır. Ayrıca akademik personele sosyal destekler (lojman, yuva, okul, sağlık hizmetleri) sağlanmaktadır. Şeffaflık, katılımcılık ve iletişim insan kaynakları stratejimizin temel öğelerini oluşturmaktadır.

İşe alınan/atanan akademik personelin gerekli yetkinliğe sahip olması çeşitli şekillerde güvence altına alınmaktadır: Öncelikle akademik personelin nesnel olarak saptanan ve zaman zaman gözden geçirilen atama ve yükseltme kriterlerini sağlaması beklenmektedir. Yeni işe alınan akademik personel ayrıca ilgili birimde sunum yapmak ve akademik kurul tarafından değerlendirilmektedir. Son olarak, atama ve yükseltmelerde akademik personelin dosyaları ODTÜ içi ve dışından oluşan jüri tarafından da değerlendirilmektedir. Jüri üyeleri seçilirken yaygın ve atuf profilleri dikkate alınmaktadır.

Fen ve Sosyal Bilimler Enstitüleri altında faaliyet gösteren disiplinlerarası programlara araştırma görevlisi verilmemesi araştırma performansımızı olumsuz yönde etkilemektedir. Son dönemde YÖK tarafından disiplinlerarası programlardaki öğretim üyelerinin işe bölümlerde istihdamı öngörülmektedir. Oysa bölümler kısıtlı kadrolarını doğrudan kendi programlarına ve çalışmalarına katkıda bulunamayacak öğretim üyeleri için kullanmayı uygun bulmamaktadır. Bu nedenle söz konusu öğretim üyelerinin atama ve yükseltmelerinde de sorunlar yaşanmaya başlanmıştır.

Üniversitemizde yeni göreve başlayan personel, üniversitenin personel ihtiyacı olan alanlar göz önüne alınarak mümkün olduğu ölçüde eğitimi ve geçmiş iş deneyimleri ile örtüşen görevlere yerleştirilmeye çalışılmaktadır. Göreve yeni başlayan idari personelin, Üniversitemize uyum sağlamalarını kolaylaştırmak için, Aday Memurlar Temel Eğitim'in yanı sıra, Hazırlayıcı Eğitim kapsamında Üniversitenin teşkilatının anlatıldığı ve tüm idari ve akademik birimlerinin tanıtımının yapıldığı oryantasyon eğitimi gerçekleştirilmektedir. Oryantasyon eğitimi kapsamında Üniversite kampüsü da gezilerek tanıtılmakta ve yeni göreve başlayan personelin aidiyet duygusunu artıracak etkinlikler düzenlenmektedir. Yeni personeli görev ve sorumlulukları ile ilgili olarak bilgilendirme sorumluluğu çalışmaya başladığı ilgili birime verilmekte ve iş başı eğitimi yapılmaktadır.

Üniversitemizin yabancı dilde eğitim veren bir kurum olması sebebiyle, idari personelin Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğünün sunduğu İngilizce Dil Kursundan ücretsiz olarak faydalanması sağlanmakta ve çalışanlar programa katılmaya teşvik edilmektedir.

Üniversitemizde 5 ila 20 yıl arası kamu hizmeti olan Genel İdari Hizmetler, Teknik Hizmetler ve Eğitim Öğretim Hizmetleri sınıflarındaki personele (Şube Müdürü/Yurt Müdürü unvanları ve üstü hariç) yönelik olarak İdari Personel Gelişim Programı (İGEP) gerçekleştirilmektedir. 80 saatlik bu programın amacı, personelin mesleki gelişiminin desteklenmesi, yetenek havuzunun oluşturulması ve yöneticilik yetkinliklerinin artırılmasıdır. İdari Personel Gelişim Programının sonunda devam koşulunu yerine getiren katılımcıların,

- 1) kendi birimlerindeki bir işi kolaylaştırmaya yönelik proje önerisi,
- 2) kendi biriminin verdiği hizmetlerde iyileştirmeye yönelik proje önerisi,
- 3) kendi biriminde verilebilecek yeni bir hizmetin yaratılması hakkında proje önerisi,
- 4) ODTÜ çalışanlarının çalışma veya sosyal hayatını olumlu yönde etkileyecek bir toplumsal hizmet proje önerisi, hazırlayıp Üniversite yönetimine sunmaları beklenmektedir.

Mesleki ve kişisel gelişime yönelik eğitim programları idari personel için Personel Daire Başkanlığı tarafından akademik yıl temel alınarak yıllık olarak planlanmakta ve gerçekleştirilmektedir. Eğitimlerin içeriği ve beklenen etkileri göz önüne alınarak seçili programlarda anketler ile eğitimler değerlendirilmekte ve bu geri bildirimler ile programlar ihtiyaçlara bağlı olarak güncellenip geliştirilmektedir. Personel talepleri ve eğitim ihtiyaçları doğrultusunda yeni eğitim programları sunulmaktadır.

2018 yılı için var olan programlara ek olarak Avrupa Birliği – Türkiye mali işbirliği kapsamında Üniversitemiz tarafından yürütülen Bilgeş Projesi çatısı altında sunulan çevrim içi e-egitim programlarından seçim yapılarak, idari personelimizin bu programlardan faydalanmaları için teşvik edilmesi ve düzenli olarak faydalanmalarının sağlanması için çalışmalar planlanmaktadır.

Üniversitemizde Personel Daire Başkanlığı, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Yurtlar Müdürlüğü ve Sağlık ve Rehberlik Merkezinin ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgeleri bulunmaktadır. Diğer idari birimlerde de kalite yönetim sistemi belgelendirme çalışmaları devam etmektedir. Kalite yönetim sistemlerinin gereği olarak, belge sahibi birimlerin düzenli olarak personel ve yöneticilerden eğitim önerisi alma ve ihtiyaçlara göre eğitim planlama ve gerçekleştirme zorunlulukları vardır. Personel eğitim talepleri doğrudan Personel Daire Başkanlığına yapılabileceği gibi, birimler kendi eğitim bütçelerini kullanarak da eğitim ihtiyaçlarını karşılayabilmektedirler.

Mali kaynakların yönetimi ile ilgili KİDR 2016'da yapılan açıklamalar geçerlidir. 2017 yılına ait fonksiyonel bazda ödenek ve harcama tutarları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo D.2.4. 2017 Yılı Fonksiyonel Bazda Ödenek ve Harcama Tutarları (TL)

Fonk. Kod	Açıklama	Bütçe Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Yıl Sonu Harcama	Yıl Sonu Harcama Oranı %
01	Genel Kamu Hizmetleri	72.445.000	79.088.767	71.271.607	90,12
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	7.154.000	8.109.000	7.933.001	97,83
07	Sağlık Hizmetleri	4.714.000	4.726.000	3.187.379	67,44
08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	8.362.000	8.412.000	7.970.992	94,76
09	Eğitim Hizmetleri	387.532.000	419.192.317	397.622.593	94,85
Toplam		480.207.000	519.528.084	487.985.572	93,93

2017 yılında harcamaların yılsonu ödeneğine oranı; personel giderlerinde %95,88, sosyal güvenlik kurumlarına yapılan devlet primi giderlerinde %95,37, mal ve hizmet alımlarında %91,81, cari transferlerde %99,28 ve sermaye giderlerinde ise %88,58 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılına göre, bu oranlar benzerdir. Ancak, sermaye giderleri %88'lerden %94'lere çıkmıştır.

Taşınır ve taşınmaz kaynakların yönetimi ile ilgili KİDR 2016'da yapılan açıklamalar geçerlidir. Farklı olarak 2017 yılına özel aşağıdaki açıklama yapılabilir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri gereğince; taşınmaz kaydına ilişkin çalışmalara 2011 yılında başlanmıştır. 2013 yılında tamamlanan bu çalışmayla Üniversitemiz taşınmazlarına ilişkin maliyet bilgileri 2012 yılı sonu itibarıyla SAY2000i olarak adlandırılan otomasyon programı ile izlenmekte idi. 2017 yılında Üniversitemize tahsisli taşınmazların muhasebe kayıtları ile Ankara Defterdarlığı Muhasebe Müdürlüğü (Hazine taşınmazları) kayıtları arasında rayiç bedel denkliği sağlanmış ve Üniversitemiz muhasebe kayıtlarında gerekli düzeltmeler yapılmıştır. 2017 yılında da taşınmazların takibi için, ortak bir veri tabanı erişim ihtiyacı merkezi otoriteler tarafından karşılanmadığı için, taşınmazlara ait detaylı rapor üretecek bir taşınmaz sistemimiz bulunmamaktadır.

3) Bilgi Yönetimi Sistemi

Bilgi yönetim sisteminin eğitim öğretim faaliyetlerine yönelik bileşenleri kapsamında geliştirilen METUSIS'te bölüm, fakülte, enstitü, öğretim üyesi paydaşlarına yönelik süreçlerin geliştirilmesi tamamlanarak kullanıma açılmıştır. Gelen geri bildirimler doğrultusunda kullanılabilirlik ve işlevsellik artırma çalışmalarına devam edilmektedir.

Öğrenci Paydaşı kapsamında, OİBS üzerinden kullanılan programlara tek kullanıcı kodu ve şifre ile tek adresten ulaşılabilen bütünlük 'Öğrenci Portalı', tasarımı yenilenerek kullanıma 22 Aralık 2017 tarihinde açılmıştır. Öğrenci Portalı ile çevrimiçi başvurulara (İngilizce Yeterlik, Çift Ana dal/Yan Dal, Yatay Geçiş, Bütünlük, Kayıt Sildirme, Askerlik (Lisansüstü Öğrenciler), Yüksek Lisans ve Doktora, Erasmus+ ICM (Avrupa Dışı), Erasmus Staj, Erasmus Avrupa, Ödeme İade, Burs/Yurt başvurusu, Kimlik Kartı Başvuru), Akademik ve özlik bilgilerine (Adres Güncelleme, Transkript, Karne, Ders Programı, Müfredat, Tez Danışmanı Atama, Kısa Mesaj Sistemi, Kullanıcı Hesap Yönetimi Sistemi), çeşitli listeleme ve raporlamalara (Program Detay, Program Ders Detaylar, Ders Kapasitesi, Ders Değerlendirme, Ders Kategorileri, İngilizce Yeterlilik Sınavı) erişim sağlanmıştır.

Araştırma süreçlerinin desteklenmesi için iç ve dış kaynaklı projelerin yönetimi, akademik CV sistemi, akademik verilerin toplanması ve değerlendirilmesi için yeni bir platforma geçilmesine karar verilmiştir. Bu platformun kurulum çalışmaları 2018 yılı içinde başlatılmıştır.

Mezunlar ile iletişimi güçlendirmek ve mezunları aynı ortamda buluşturmak için birçok yerli ve yabancı bulut platform incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda yurt dışında birçok referansı olan Graduway etkileşim ortamının kullanılmasına karar verilmiştir. Bu platform sayesinde 9300+ üzerinde Odtü mezunumuz sisteme üye olmuştur. Bu platform ile duyuru gönderebilir, etkinlik oluşturulabilir, arama yapılabilir, iş ilanı verilebilir ve grup oluşturulabilir.

Performans ve veri yönetimi çalışmaları kapsamında; Stratejik Plan'ın kurum bünyesinde sahiplenilmesi ve eyleme geçirilmesi için disiplinli ve sistematik bir altyapı kurulmasına karar verilmiştir. Bu konuda araştırma ve analiz çalışmaları yapılmıştır. Stratejik Planın performans göstergelerinin girilmesi,

performans sonuçlarının İzlenmesi, değerlendirilmesi için performans veritabanı altyapısı oluşturulmaya başlanmıştır.

Seçilen uygulama üzerinden, kurumun stratejik planında yer alan amaç, hedef, strateji ve performans göstergeleri, 5 yıllık zaman takviminde yer alan hedef değerlerinin, dönemsel olarak fiili gerçekleşmelerini, genel değerlendirmelerini ve hedef bazında gerçekleşen performans göstergesi değerlerini izlemek mümkün olacaktır. Uygulama ile kurumun kurumsal bilgi sistemleriyle veri entegrasyonu sağlanma çalışmalarına başlanmıştır. Ayrıca bu uygulama ile Üniversite Sıralamalarına Yollanan Bilgiler ve Endeks Değerlendirmeleri göstergeleride izlenebilecektir.

Graduway, mezun bilgi sisteminin METUSIS ile entegre çalışabilmesi için gerekli çalışmalar yapılmıştır. METUSIS üzerinden eski mezun bilgilerine erişim için Öğrenci Arama modülüne gerekli yetki tanımlamalarıyla erişim sağlanmıştır.

Bütünleşik Bilgi Sistemi, Üniversitemizin desteklediği BAP 1 türündeki araştırma proje çağrılarının oluşturulması, proje başvurularının değerlendirilmesi ve desteklenmesine karar verilen projelerin yürütülmesi süreçlerini desteklemektedir. Bunun yanı sıra araştırmacılarımızın ilgi alanlarının ARBİS, CORDİS sınıflanmasına uygun olarak tutulmasını sağlamakta ve bu bilgileri BTO gibi ofislerin kullanımına sunmaktadır.

Araştırma süreçleri dışında idari olarak Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yürütülen Bütçe Yönetim süreçlerini destekleyen bir altyapı sunmaktadır. Bu kapsamda, devletin verdiği bütçe birimlere dağıtılmakta, birimler bütçe işlemlerini yürütmekte, gerektiğinde ekleme, aktarma ve revizyon işlemleri yapılabilmekte bu sayede Üniversitemizin bütçesi birim ve kurum bazında izlenebilmektedir.

Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının(ÖİDB) hazırladığı faaliyet kitapçığına ilişkin istatistiki bilgilerin METUSIS üzerinden yetkili kullanıcı tarafından alınması sağlanmıştır. Ayrıca yine ÖİDB'nin kalite yönetim süreçleri kapsamında yaptıkları faaliyetlere ilişkin veriler (basılan transkript sayısı, girilen mezun sayısı, katkı payı bilgisi vs.) hazırlanarak verilmektedir.

Bölmelerin mezun öğrenciler, lisansüstü tez bilgileri, açılan derslere ait bilgiler, akademik performans değerlendirme raporları verileri hazırlanarak ilgili birimlerle paylaşılmaktadır.

Üniversitemizde kurumsal iç ve dış değerlendirmeye ilişkin verilerin toplanması ODTÜ Kurumsal Gelişim ve Planlama Ofisi (KGPO) ve SGDB tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu bilgiler takvime uygun olarak toplanmaktadır.

Toplanan veriler ile ilgili güvenlik (güvenilirlik, gizlilik ve erişilebilirlik) konusundaki sorumluluk uluslararası standartlara uyumlu olarak bilgi güvenliğini yönetmekte olan ODTÜ Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'ndadır. Bu kapsamda ISO/IEC 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS) standardının öncelikle hizmet sunduğu alanlardaki süreçlerinde ardından da Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından sunulan hizmetlerin süreçlerinde uygulanmasını sağlamış ve belgelendirmesini yapmıştır. Bu yıl içinde Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı ve Personel Daire Başkanlığı tarafından sunulan hizmetlerin de dahil edilmesi için çalışmalar yürütülmektedir. Uygulanmakta olan ISO/IEC 27001:2013 BGYS standardı kapsamında ilgili sistemlere yönelik olarak personel güvenliği, varlık yönetimi, erişim kontrolü, kriptoloji, fiziksel ve çevresel güvenlik, işletim, iletişim, sistem temini geliştirme ve bakımı, tedarikçi ilişkileri, bilgi güvenliği olay yönetimi, iş sürekliliği ve yasal çerçeveye uyumluluk çalışmaları yapılmış olup devamlılığı sağlanmaktadır. Bunun yanı sıra sistemlere yönelik tehditler süreç tabanlı olarak incelenerek risk analizi ve işleme planı yapılmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda sistemler sürekli iyileştirme yaklaşımı ile yönetilmektedir.

Kurum içi iletişimi güçlendirmek ve hafızayı korumak üzere "Kampüs" adı verilen yeni bir gazete çıkarılmaya başlanmıştır. Ayrıca basında-odtu sayfamız yenilenmiştir. Eski yazılı kayıtlar ve görseller bilgisayar ortamına aktarılarak bir sayısal arşiv oluşturulmuştur.

4) Kurum Dışından Tedarik Edilen Hizmetlerin Kalitesi

Kamu Kurum ve Kuruluşlarında personel alımına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında personel tedariki 01/01/2018 tarihinde yayınlanan "Kamu Kurum Ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına Veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 ve Geçici 24'üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" gereği, hizmet alım ihaleleri kapsamında çalışan tüm personelin 02/04/2018 tarihi itibari ile Sürekli İşçi kadrosuna geçirilmeleri ile sona ermiştir. Bu nedenle; 696 sayılı KHK'nın yayımlandığı tarih itibarıyla idari ve destek hizmetlerinde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yapılamamaktadır.

Bununla birlikte 657 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan memur statüsündeki personelin istihdamı için mevzuat ile izin verilen 3 yöntem bulunmaktadır.

KPSS sonucuna göre atama: KPSS sonucuna göre personel tedarikinde Birim ve Bölmelerimizin ihtiyaçlarına göre talep yapılmaktadır. Ancak öğrenim, sertifika ve belge (E sınıfı sürücü belgesi vb) dışında herhangi bir kriter belirtmek mümkün olamamaktadır. Üniversitemiz yönetimi tarafından KPSS sonucuna göre açıktan atama yapılması uygun görülen kadro unvanları için Devlet Personel Başkanlığının e-uygulamalar alanına girişi yapılmakta ve ayrıca imzalı örneği Devlet Personel Başkanlığına ilan edilmek üzere gönderilmektedir. İlan edilen Üniversitemiz kadrolarına ÖSYM tarafından yapılan yerleştirme sonrasında, kişilerin aday memur olarak atamaları yapılmakta, ihtiyaç nedeniyle ilan edilen kadro unvanına uygun Üniversitemizde görevlendirme yapılmaktadır. Örneğin Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığının İnşaat Mühendisi talebi dikkate alınarak 2017 yılında KPSS sonuçlarına göre açıktan atama yolu ile 2 adet İnşaat Mühendisi görevle başlatılmıştır.

Naklen Atama: Üniversitemiz dışında ki kamu kurumlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi çalışan ve Üniversitemize naklen atanmak üzere başvuru yapanlar arasında birim ve bölümlerimizin eleman ihtiyaçları dikkate alınarak (teknisyen, bölüm/birim sekreteri, öğrenci işleri, mühendis, avukat vb.) başvuranların öğrenimleri, bilgisayar kullanımına ilişkin bilgiler, yabancı dil bilgisi, katıldığı kurs ve eğitimleri ilişkin bilgiler, geçmiş iş deneyimleri, çalıştığı kamu kurum ve kuruluşundaki çalışma süresi ve sorumlu olduğu iş ve/veya birim bilgilerini içeren başvuru formu ile birlikte değerlendirilmektedir. Yapılan değerlendirme sonrasında Genel Sekreterliğin uygun görüşü ile bölüm/birimin personel talebini karşılayacağı düşünülen adaylar başvuru formları ile birlikte talepte bulunan birim yöneticisinin görüşmesi sağlanmaktadır. Bölüm/Birim yöneticisinin uygun görüş bildirmesi durumunda Genel Sekreterliğin uygun görüşü ile naklen atama işlemleri başlatılmaktadır.

657 sayılı Kanun'un 4/B maddesine tabi görev yapmakta olan sözleşmeli personelimizin ise istihdamı 2 şekilde yapılmaktadır. Bilimsel Projelerde görev yapacak sözleşmeli personel uzmanlık alanları ve eğitimlerine göre Proje Yürütücüsü olan öğretim üyesi tarafından belirlenmektedir. Proje süresiyle sınırlı olmak üzere bilimsel projelerde istihdam edilecek personel ile mali yılla sınırlı sözleşme imzalanmaktadır. Personelin proje için yeterliliği, projeye katkıları, çalışma şartlarına uyumu vb. kriterler proje yürütücüsü tarafından takip edilmektedir. Proje yürütücüsü tarafından projeye yeterli katkısı olmadığı tespit edilen personelin sözleşmesinin fesh edilmesi ve/veya uzatılmaması yönündeki talep Rektörlük Makamına iletilmekte ve Makamın görüşü ile proje sözleşmeli personelin sözleşmesi fesh edilmekte veya uzatılmamaktadır.

657 sayılı Kanun'un 4/B maddesine göre Programcı, Çözümleyici, Avukat ve Tabip unvanlı pozisyonlarda görev yapmakta olan sözleşmeli personelimizin sözleşmeleri de mali yılla sınırlı olarak yapılmaktadır. Bu nedenle her sene sonunda sözleşmeli personel çalıştırmakta olan birim/bölmelerimize ilgili personelin çalışmalarını değerlendirmeleri ve takip eden yılda sözleşmelerin yenilenmesinin talep edilip edilmediği sorulmaktadır. Sözleşmeli personelin görev yaptığı birimlerin gereçleri görüşleri ile birlikte sözleşmeleri yenilenmek istenmemesi durumunda mali yılbaşında ilgililerin sözleşmeleri yenilenmemektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanuna tabi çalışan personelin verdiği hizmetlerin değerlendirilmesi 2011 yılına kadar sicil notu uygulaması ile yapılmaktaydı. Ancak; Sicil Notu uygulamasının kaldırılması sonrasında çalışanların; performansını, verimliliğini, işe uyumunu ölçecek yeni düzenlemeler yapılmamıştır. Bu nedenle; görev yerine ve yaptığı işe uyum göstermeyen 657 sayılı Devlet Memurları Kanuna tabi çalışan personel için yöneticisi tarafından görev yeri değişikliği talep edilmektedir. Genel Sekreterlik tarafından birim yöneticisi ve ilgili ile yapılan görüşmeler neticesinde kişinin; eğitimi, çalışma performansı deneyimleri dikkate alarak yeni bir görev yeri belirlenmeye çalışılmaktadır.

Bununla birlikte özellikle Kalite Belgesi almış olan idari birimlerimiz tarafından iç ve dış memnuniyet anketleri yapılmaktadır. Yapılan anket sonuçlarında tespit edilen başlıklar doğrultusunda iyileştirmeler, yenilikler ve zayıf yönlerin güçlendirilmesi için gereken önlemler alınmaya çalışılarak personelin uyumluluğu ve işin kalitesinin devamı sağlanmaya çalışılmaktadır.

5) Yönetimin Etkinliği ve Hesap Verebilirliği, Kamuoyunu Bilgilendirme

Üniversitemiz topluma karşı sorumluluğunun gereği olarak kamuoyunu faaliyetlerinin tümüyle ilgili bilgilendirme faaliyetlerini KİDR 2016 raporunda açıkladığı gibi yerine getirmeye devam etmektedir. Bunun dışında üniversitemizin gerçekleştirdiği faaliyetler resmi internet sitesinde yer almaktadır.

Kamuoyuna sunulan bilgiler KİDR 2016 raporunda açıklandığı gibi yayınlanmadan önce bilgiyi sağlayan birimlerin kontrolünden geçmekte ve ilgili yöneticiler tarafından onaylanmaktadır. Bu bilgilerin dayalı olduğu verilerin mümkün olduğunca otomasyon süreçleri kapsamında elde edilmesi ve Kişisel Verileri Koruma Kanuna uygun olacak şekilde kamuoyuna açık olması yoluyla verilerin tarafsızlığı ve nesnellığı güvence altına alınmaya çalışılmaktadır.

KİDR 2016'da verilen açıklama geçerlidir.

KİDR 2016'da verilen açıklama geçerlidir.

6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

1) Sonuç ve Değerlendirme

2017 yılı sonunda yapılan Kalite Kurulu dış değerlendirme bulgularında Üniversitemizdeki eğitim, araştırma ve yönetim sistemleri alanlarında iyi uygulama örneklerinin varlığı ve yükseköğretimdeki öncü niteliği vurgulanmıştır. Kalite ve stratejik planlama gibi süreçlerin katılımcı ve uygun kurumsal iklimde gerçekleştirilmesi ile akreditasyon geleneğinin yerleşmiş olması üniversitemizin tümünü ilgilendiren alanlarda güçlü yönleridir.

Eğitim alanında güçlü yanlar olarak, öğretim üyesi/öğrenci ve öğretim üyesi/ders yükü oranlarının uygunluğu, ders değerlendirme kültürünün gelişmiş olması, öğretim üyesi atama kriterlerinin seçici ve adil olması, altyapı imkanları belirtilmiştir.

Araştırmada ise yeterli ve çeşitli fiziki, mali ve teknik kaynakların varlığı, uluslararası ve disiplinlerarası araştırmalara dahil olma, araştırma bütçelerinde artış, eğitim-araştırma ilişkisinin varlığı ve uluslararası düzeyde araştırma merkezlerinin, Teknokent uygulaması ve çok disiplinli girişimlerin bulunması güçlü yanlarımızdır.

Son olarak yönetim sistemlerinde güçlü yanlarımız, iç paydaşlarının kurum aidiyetinin yüksek olması, destek hizmetlerinin kalite yönetim sistemleri ile artırılması, karar verme mekanizmalarında öğretim üyelerinin aktif rol alması ile Kurumsal Gelişim ve Planlama Ofisi varlığı olarak belirtilmiştir.

YÖK dış değerlendirme sürecinde (bkz. A5) ve ayrıca kendi iç değerlendirmemizde belirlenen iyileştirmeye açık alanlar ve bunlarla yapılmakta olan çalışmalar aşağıda özetlenmiştir.

Eğitim – Öğretim:

- Eğitim-öğretim ile ilgili planlama, izleme ve değerlendirme çalışmalarını yürütmek üzere kurulan EPİD Kurulu, alt çalışma grupları ile Stratejik Plan'da yer alan hedefler doğrultusunda ve dış değerlendirme bulgularını dikkate alarak çalışmalarını sürdürmektedir. Bu kapsamda akreditasyon sahibi bölümlerimizde düzenli olarak yapılmakta olan, program kazanımlarının takibinin tüm eğitim programlarına yaygınlaştırılması konusunda çalışmalar başlatılmıştır.
- Müfredat yapısı, seçmeli dersler, sosyal ve kültürel derinlik konularının iyileştirilmesi amacıyla programların altyapısını güçlendirmek, öğrencilerin sosyal ve kültürel derinliklerini geliştirmeye yönelik seçmeli dersleri, servis dersleri ve fakültelerin çekirdek programlarını değerlendirmek için EPİD tarafından çalışmalar başlatılmıştır.
- EPİD tarafından yürütülen çalışmalar kapsamında öğretim elemanlarının pedagojik farkındalığının artırılması, eğitim teknolojilerinin geliştirilmesi ve etkileşimli öğretimin üniversitemizdeki uygulamalarının iyileştirilmesi de yer almaktadır. Ayrıca kullanılmakta olan öğrenci ders değerlendirme anketlerinin daha yararlı ve etkili bir şekilde kullanılabilmesi için anketlerin içeriğinin terfilerde vb. kullanımının yeniden değerlendirilmesine ilişkin çalışmalar başlatılmıştır.
- Eğiticilerin eğitimi kapsamında sadece AGEP'e katılan yeni öğretim üyelerinin değil kariyerinin ilerleyen aşamalarındaki öğretim üyelerine de yönelik teşvik ve programlar EPİD Kurulu tarafından değerlendirilmektedir.
- Önceki öğrenmenin tanınması konusunda Matematik dersleri hakkında bir değerlendirme çalışması Mühendislik Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi işbirliği ile başlatılmıştır.
- Yabancı uyruklu öğrenci sayımızda bir düşüş gözlenmektedir. Önemli ölçüde ülkemizin içinde bulunduğu koşullar ile ilişkilendirebileceğimiz bu durum ile ilgili iyileştirme çalışmaları; tanıtımın, başvuru kriterlerinin, destek hizmetlerinin ve süreçlerinin iyileştirilmesine odaklanmıştır.
- Lisans programlarına giriş sıralamasının ortalaması düşüş eğilimi göstermektedir. Özel üniversitelerin ve burslarla teşviklerin artması, adayların üniversite sıralamalarını doğru yorumlayamaması, tıp ve hukuk gibi alanların daha fazla tercih edilmesi gibi nedenler dikkate alınarak tanıtım faaliyetleri yeniden yapılandırılmaktadır.
- Normal öğrenim süresi içinde mezun olan lisans ve lisansüstü öğrencilerinin oranlarında bir düşüş gözlenmektedir. Lisans öğrencilerinin dönem izinleri, çalışan lisansüstü öğrencilerin sayısının artması ve yeni yönetmelikle öğrencilerin bulunduğu dönemin başa çekilmesi gibi nedenlerin bu oranlara etkisi araştırılmakta ve iyileştirme çalışmaları planlanmaktadır.

Araştırma ve Geliştirme:

- Araştırma destek birimlerinin bütüncül ve hiyerarşik bir yapıda yönetilmesi kapsamında araştırma destek hizmetleri yazılım altyapısını güçlendirmek üzere girişimlerde bulunulmuştur. Özellikle BAP süreçleri değişen mevzuata göre yeniden yapılandırılmaktadır. Araştırma politikalarının ve stratejilerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi için organizasyonel yapılanma üzerinde çalışılmaktadır. Araştırma Ekosistemi Birim Stratejik Planı bütün araştırma destek birimlerinin ortak çalışması ile geliştirilmektedir.
- Doktora programı mezun sayıları ve ortalama öğrenim süresi hedeflenen düzeyde değildir. Bunlarla ilgili hem eğitim hem de araştırma yönetimi kapsamında temel sorunların belirlenmesi önemli ölçüde tamamlanmıştır. Burada belirtilmesi gereken önemli bir nokta değiştirilen Lisansüstü Tez yönetmeliğidir. Bu yönetmelikle birlikte gelen değişiklikle öğrencilerin dönemlerinin sıfırlanması, lisansüstü eğitim sürelerini olumsuz yönde etkilemiştir.
- Doktora yapan Araştırma Görevlilerimizin ilgili yönetmelikler tarafından verilen azami sürelerini kullanmayı ve doktora çalışmalarını mümkün olduğunda en geç sürede bitirmeyi tercih ettikleri gözlenmektedir. Öte yandan, farklı bir kurumda çalışan doktora öğrencilerimiz doktora çalışmalarına yeterince vakit ayırmakta zorlanmaktadır. Özellikle doktora yapan öğrencilerimize yeterli düzeyde burs ve diğer desteklerin sağlanması önemlidir. YÖK 100/2000 Doktora Burs Programındaki öğrenci sayısının hedefe ulaşamadığı aksine 25 adet düştüğü görülmektedir. Verilen burs miktarlarında artış olmasına rağmen burs miktarları Araştırma Görevlisi maaşlarına göre düşüktür. Bu kapsamda burs alacak öğrencilerimize ek destekler sağlanması için gerekli çalışmaların başlamasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.
- Öğretim üyesi başına SCI, SSCI ve A&HCI endeksli dergilerde ortalama yıllık makale / derleme sayısı hedefin altında kalmıştır. Benzer şekilde uluslararası işbirliği ile yapılan makalelerin sayısının da artırılması gerekmektedir. Öte yandan, yayın başına etki faktörünün ve öğretim üyesi başına atıfların artmış olması olumlu bir gelişmedir.
- Yayın performansı, araştırma ve geliştirme projelerinin performansı ile yakından ilişkilidir. Özellikle devam eden dış destekli projelerin ortalama bütçesinde azalma olmuştur. Bunda önemli bir etken, 2016 yılının ortasından 2017'nin ilk çeyreğine kadar bu projelerde ülke koşulları gereği zorunlu bir durgunluk dönemi yaşanmış olmasıdır. Ayrıca öğretim üyesi başına kontratlı proje sayısının da azaldığı gözlenmiştir. Döner sermaye kesintileri nedeniyle öğretim üyelerinin firmalara TEYDEB, TTO gibi kanallardan proje yapmayı tercih etmeleri olası gözükmemektedir. Araştırma etkinlikleri ve çıktılarında olumlu katkı sağlayacak, atama ve yükseltme kriterlerinin gözden geçirilmesi ile araştırma desteklerinin çeşitlendirilmesi ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.
- Öğretim üyesi başına patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım belgesi sayıları, 2017 için beklenen düzeyin altında kalmış olmakla beraber bu alanda TTO tarafından verilen desteklerin yakın gelecekte olumlu sonuçlar üretmesi beklenmektedir.

Yönetim Sistemi ve Kurumsal Karar Alma Süreci:

- Görev tanımları ve iş akış süreçlerinin iyileştirilmesi kapsamında Ekim 2017'den beri beş idari birimde (Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Yapı İşleri Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Döner Sermaye Müdürlüğü, BAP Koordinatörlüğü) ISO 9001:2015 standardına uyumlu olarak çalışmalar devam etmektedir.
- İç ve dış paydaşların geri bildirim mekanizmalarına memnuniyet anketleri, odak grupları, danışma kurulları gibi mekanizmaların eklenmesi için çalışmalar devam etmektedir.
- Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik yöntemlerinin iyileştirilmesi kapsamında "**basında.odtü**" adı altında bir sayfa oluşturulmuş ve bu sayfa üzerinden basında çıkan ODTÜ haberleri, basın büromuz tarafından hazırlanmış haberler, ODTÜ'lü öğretim elemanlarımıza ve mezunlarımıza ait podcast (ses) dosyaları ve geri bildirim kısımları yer almaktadır. Ayrıca Web sayfalarının kolay erişilebilir ve kullanılabilir olması için çalışmalar başlatılmıştır.
- Mezunlar ile iletişimin güçlendirilmesi ve mezunları izlemeye yönelik bir ağ sistemi olan ODTÜM devreye alınmıştır. (<https://mezun.metu.edu.tr/tr/odtum>)
- Bütünleşik Bilgi Sistemini tamamlamak üzere önemli adımlar atılmıştır. Öğrenci portalinin bütünleşik yapıya kavuşması, iç ve dış kaynaklı projelerin yönetimi ile akademik ve idari veri ile performans yönetim sistemlerinin birbiri ile etkileşimli bir yapıda ve ihtiyaçlara uygun olarak yeniden temin edilmesi ve kurulumu süreci başlatılmıştır. BBS yapısında veri alışverişi mekanizmaları incelenmiş, öncelikli bütünleştirme gereksinimleri doğrultusunda Web servislerinin yazılımı için çalışmalar başlatılmıştır.

Kalite Güvencesi Sistemi:

- Kalite güvence politikası, mekanizmaları ve süreçlerinin tanımlanması, sürekliliğinin sağlanması kapsamında Kalite Komisyonu Ekim 2017'de, Kalite Yönetimi Rehberi'nin ilk sürümünü yayımlamıştır (EK 1). Bu rehber zaman içinde PUKÖ döngüsünün tüm katmanlara yansması ve tüm faaliyetleri kapsamı için daha da geliştirilecektir.
- Üniversitenin temel performans göstergeleri, KİDR ve KGBR gibi kaynaklarda kullanılan temel göstergeleri dikkate alarak, Kalite Komisyonunun alt çalışma grubu tarafından belirlenmiş ve yönetimin görüşüne sunulmuştur. Bu göstergeler ile Stratejik Plan'da ve sıralama ile endeks sistemlerinde yer alan göstergelerin hesaplanması ve raporlanması için özel bir yazılım platformu geliştirilmektedir.
- Kalite Komisyonu ile birlikte Üniversitenin kalite güvence etkinliklerine destek mekanizmalarının geliştirilmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

Yönetim Sistemi:

- Üniversitenin iç paydaş grupları ile iletişim ve geri bildirim mekanizmalarının iyileştirilmesi kapsamında öğrenci, akademik ve idari personel memnuniyet anket çalışmaları yeniden tasarlanarak uygulamaya alınacaktır.
- Üniversitenin dış paydaşları ile iletişimi kapsamında Danışma Kurulu kurulması ve çalışma düzeni belirlenmesi ile ilgili çalışmalar sürdürülmektedir.
- Üniversitenin organizasyonel yapılanması ile ilgili iyileştirme fırsatları değerlendirilmektedir.